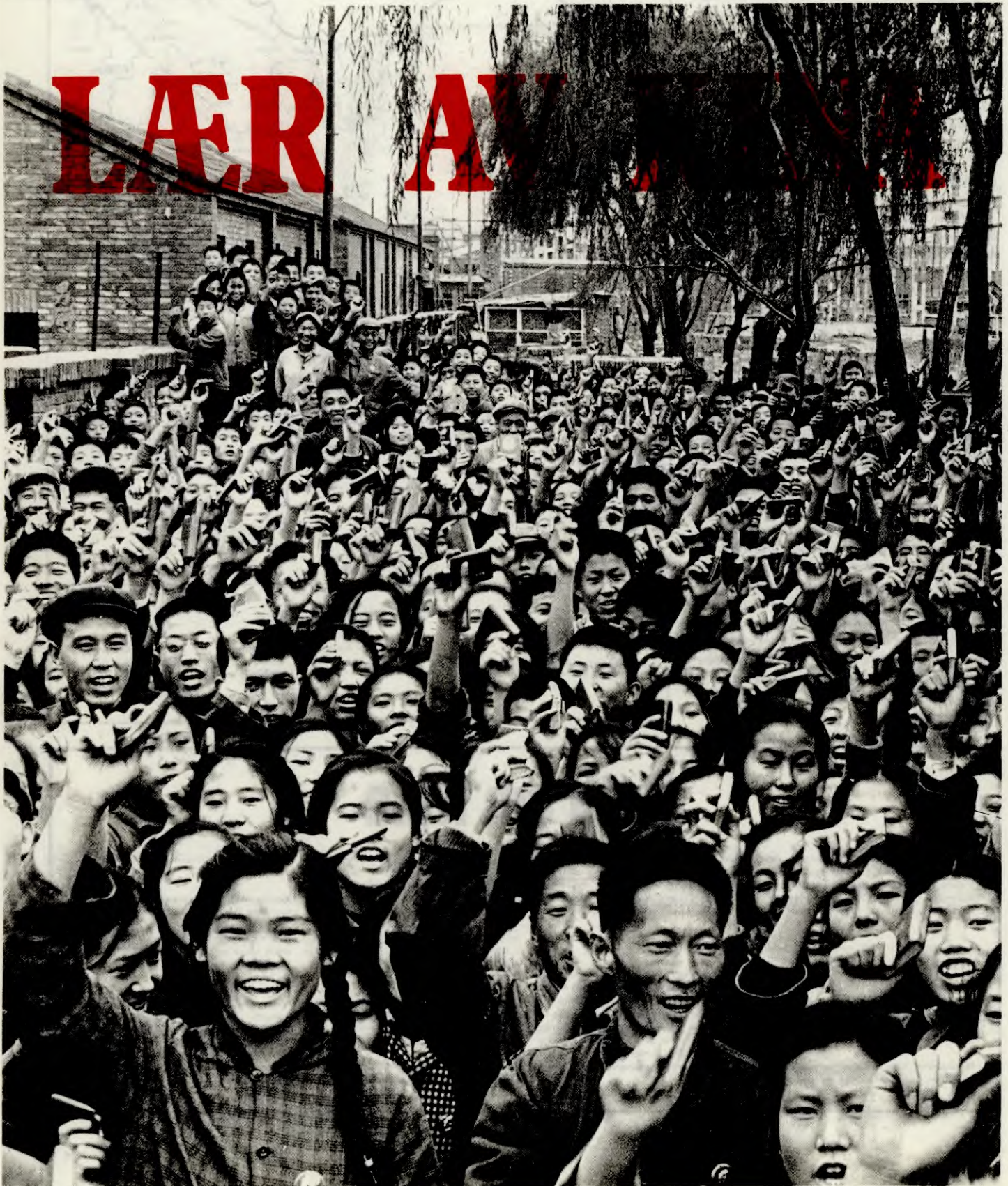

RØDE ★ GARDE

nr. 2 — 1971

pris kr. 1,50

LÆR AV KULTUREN

Om Røde Garde

Dette er et spesialnummer om Kina der RG-redaksjonen og Kina-gruppa har samarbeidet om opplegget. Stoffet er basert på de erfaringene som Kina-gruppa hadde i høst da de besøkte Kina på en 5-ukers reise.

Stoffet er valgt ut med tanke på RG's rolle som ungdomsblad. Vi har for eksempel lagt vekt på utdanningsspørsmålet i Kina. Det er følgelig bare en liten del av erfaringsmaterialet til Kina-gruppa som legges fram her. Både Klassekampen og RG har hatt stoff fra turen i fjor høst.

Dette nummeret er ikke ment som reise-schildring fra Kina. Det er ikke meningen at folk som leser bladet skal sitte og kose seg med alt det »interessante» og »spennende» stoffet og drømme seg bort til fjerne steder der folket har tatt makta.

Vi lever i Norge. Vi skal styrte kapitalismen her i landet. Det er derfor erfaringene fra Kina får stor betydning.

Det kinesiske folket har reist seg mot innenlandske og utenlandske undertrykkere. I kinesisk historie kan vi følge utviklinga fra de første spirer til reisning i studiesirkler, anti-kapitalistiske demonstrasjoner, streiker og fram til den endelige seier under kommunist-partiets ledelse. Dette er en utvikling som er fullt mulig i Norge også og det er av stor betydning for oss å granske de kinesiske erfaringene og det samfunnet som bygges opp nå.

Vi står midt oppe i en kamp mot EEC-framstøt fra monopolkapitalen. Av alle krefter forsøker monopolkapitalistene å få oss med i et »fellesskap» der vesttysk imperialismen dominerer. Det er bare dumt å skyve til side f. eks. de erfaringene som ble høstet under den seierrike anti-japanske frontpolitikken som ble ført fram av KKP i 1930-årene.

Vi oppfordrer folk til å lese bladet og bruke det på den konkrete situasjonen de står oppe i. Bladet kan utmerket godt studeres sammen med stoff om norske forhold i tidligere nr. av Røde Garde.

KART OVER KINA

Data om Kina

Administrativ inndeling: Kina består av 22 provinser, 5 autonome områder og to byer (Peking og Ssanghai) direkte under sentralregjeringen. Disse er igjen delt opp i vel 2000 fylker, som er delt opp i folkekommuner.

Folketallet: 1957: 656 mill. Nå er tallet sannsynligvis minst 750 millioner.

Folketetthet: Ca. 78 innbyggere pr. km². (England 298 pr. km²).

Flateinnhold: 9 600 000 km². (Norge 324 027 km²).

Nasjonaliteter: Kina består av mange nasjonaliteter. Den største gruppen er Han (det som vi

i vest vanligvis kaller »kineser»), som utgjør ca. 94 % av befolkningen. Resten består av minst 50 andre nasjonaliteter, hvorav de største er Chuang, Uighur, Yi, Tibetanere, Mongolere, Miao, Hui, Manchur, Pu-yi og Koreanere.

Topografi: Fra høysletta i vest på over 3000 m stiger fjellmassiver på mer enn 8000 m opp. Dette er for det meste beiteland eller nakent fjell, selv om nydyrking har skutt fart. Øst for dette platået ligger Kinas store elvebassenger med utstrakt bruk av terrasser til risdyrking. Nord-østregionen er mest skog- og åkerland, der forholdene for mekanisert jordbruk ligger vel til rette.

Klima: Landets størrelse gjør at en kan finne klima som spenner fra det vi har i Nord-Skandinavia til det i Sør-Sahara.

Fordeling av jorda: Av Kinas 9,6 mill. km² er 1,07 mill. km² jordbruksland, 967.000 km² er skog, 2,67 mill. km² er beitemarker, og 1,13 mill. km² er udyrket, men kan dyrkes opp. (1964).

Viktigste jordbruksprodukter: ris, mais, hvete, vinterhvete, hirse, kaoliang, bygg, poteter, søtpoteter og bomull. I tillegg dyrkes det over 600 forskjellige grønnsaker i Kina.

Viktigste mineraler: jern, stibnitt, bauxitt, kopper, gull, mangan, kvikksølv, salt, tinn,

wolfram og uran. Dessuten naturgass, olje og kull.

Kommunikasjon og transport: De siste to tiår har bragt store framskritt. Jernbane: 24 180 km (1958), veier: 409 017 km (1958), farbare elver og kanaler: 160 000 km (1959). Mange større bruer er blitt bygd, den største over Yangtsekjængen ved Nanking i 1969, som er 6,7 km lang.

Språk: Kinesisk, som er delt opp i mange dialekter med stor innbyrdes forskjell. Skriftspråket er nå i ferd med å bli standardisert. I tillegg finnes det en hel del minoritetsspråk, hvorav de viktigste er mongolsk, hui, tibetansk, chuang, uighur, miao, yi og koreansk.

Innhold:

Om røde garde	s. 2
Kart over Kina	s. 2
Leder	s. 3
Oversikt over Kinas historie	s. 4
Kulturrevolusjonen	s. 6
Industrialiseringen av Kina	s. 8
Studier — et skarpt våpen	s. 9
Nytt fra Forlaget Oktober	s. 10
Besøk i Xin-Hua folkekommune	s. 11
Ånden fra »Den dumme oldingen»	s. 13
Kristendomsforfølgelser i Kina?	s. 14
Bøker om Kina	s. 15
Utdanning i Kina	s. 16
Teori og praksis	s. 19
Norske skolebøker om Kina	s. 20
Folkehæren	s. 21
Hvordan lever vanlige folk?	s. 22
Kina og verden	s. 24
Kina og verden og vi	s. 25
Narkotika i Norge og Kina	s. 26
Anyan — et revolusjonært eksempel	s. 27
Mao Tsetungs tidlige innsats	s. 29
Klipp og kommentar	s. 31
Erfaringer fra foredrag	s. 32
Studier av Røde Garde	s. 32

Forsidebildet viser elevene fra Tientsin midtelskole nr. 42 vinke oss farvel.

HVORFOR LÆRE AV KINA?

Dette nummeret av Røde Garde bygger på ei reise som ei gruppe norske marxist-leninister foretok i Kina høsten 1970. Formålet vårt hadde to sider: for det første å studere hvordan kineserne bygger og utvikler sosialismen, og for det andre å studere den kinesiske revolusjonshistorien som gikk forut for seieren i 1949. Det siste skal vi ta nærmere opp her, fordi vi mener at disse erfaringene er særlig verdifulle for oss i vår nåværende situasjon. Hensikten vår er ikke å overføre mekanisk det som skjedde i Kina til Norge, ingenting ville være mere galt enn det. Det vi vil, er å studere prinsippene for det kinesiske folkets revolusjonære kamp, for så å anvende dem på det arbeidet vi står oppe i i dag og de oppgavene vi har foran oss.

Vår oppgave på lengre sikt er å gjøre slutt på utbyttersamfunnet, men dette kan bare realiseres om vi stiller oss og løser konkrete arbeidsoppgaver som tar utgangspunkt i forholda i Norge. Og framtreddende for situasjonen her er at monopolkapitalen prøver å løse sine vansker ved å legge stadig større byrder på folket. Men dette har avlet motstand i alle lag av folket fra elever og studenter til arbeidere og fiskere. I dag er motstanden særlig rettet mot statens og monopolkapitalens bestrebelser for å trekke oss inn i EEC. SUF(m-l)s strategi i denne forbindelse er tatt opp til grundig behandling i lederen i RØDE GARDE nr. 4/70. Denne strategien kan både bedres og styrkes ved å studere nærmere de erfaringer som andre har gjort. Og her kan vi anvende våre lærdommer fra Kina.

Det tok 28 års kamp fra KKP's (Kinas Kommunistiske Partis's) grunnleggelse i 1921 til folket under ledelse av partiet feide Chiang Kai-shek på sjøen i 1949. Revolusjonens vei er altså ingen slagen landevei, men går i svinger, i fram- og tilbakegang, alt avhengig av de reaksjonæres taktiske styrke og partiets evne til å utforme og gjennomføre en riktig politikk som finner støtte i folket.

KKP's historie har nok av eksempler på feilaktig politikk som førte til nederlag. Dette er det også viktig å studere,

siden slike feil kan oppstå innenfor enhver revolusjonær bevegelse.

Støtte i folket er først og fremst avhengig av om partiets strategi og taktikk legges opp ut fra en analyse av hvem folkets fiender er. I Kina var fienden først og fremst de halvføydale godseierne og deres byråkrati, og dernest de imperialistiske maktene som var i ferd med å rive Kina i stykker mellom seg.

Den alvorligste truselen Kina sto overfor i moderne tid var de japanske imperialistenes overfall i 1937. Da ble situasjonen midlertidig forandret ved at alle krefter måtte settes inn for å slå de japanske inntrengerne og deres kinesiske quislinger før en kunne fortsette kampen mot det halvføydale godseierveldet.

I denne situasjonen skulle det vise seg at KKP virkelig var skikket til å lede folkets kamp. Og partiet besto sin prøve. Det viktigste våpenet de utviklet var en enhetsfront som samlet folket både politisk og militært til motstand. Men en enhetsfront er ikke en hvilken som helst ting. Det hadde KKP fått erfare i 20-åra, da de gikk med i en front med det borgerlig-nasjonale Kuomintang. Kommunistene kunne da hindret den påfølgende kontra-revolusjonen ledet av Chiang Kai-shek om ikke ledelsen i KKP hadde ført en halehengs-politikk som overlot ledelsen til borgerskapet.

Allerede i 1935 mente kommunistene med Mao Tsetung i spissen at det var nødvendig igjen å gå i front med Chiang Kai-shek, fordi japanerne, som allerede hadde okkupert Manchuria, bare kunne bli slått om hele nasjonen sto samlet til motstand. På grunn av den sterke anti-japanske stemningen i folket ble Chiang tvunget til å innstille forfølgelsen av kommunistene og å inngå frontsamarbeide. Men hans innsats besto for det meste i å trekke seg tilbake ettersom japanerne fra 1937 av rykket fram, og å skrike etter stadig mer penger og våpen. KKP godtok å stille sine tropper under felles kommando, men de overlot aldri frontens ledelse til Chiang, og sørget for stadig å beholde uavhengig-

forts. neste side

OVERSIKT OVER KINAS HISTORIE

Kina er det eldste kultursamfunnet på jorda med skriftlige overleveringer fra 4800 år tilbake. Fra ursamfunn via slavesamfunn til føydalsamfunn hadde det utviklet jordbruk og håndverksproduksjon til et høyt nivå. Mange oppfinnelser var kjent i Kina hundrevis av år før tilsvarende ble utviklet i Vesten, såsom kompass, papir, boktrykkerkunst og krutt.

Den herskende klassen i føydalsamfunnet — jordeierne, aristokratiet og keiseren, eide størstedelen av all jorda. De undertrykte og utbyttest bøndene grusomt med følge av hundrevis av små og store bondeoppstander. Men på den tida manglet det slagkraftige og progressive politiske partier, og derfor kunne ikke disse bondeoppstandene og bondekrigene få noen riktig ledelse og endte alltid med nederlag. Både mens de var under utvikling og etter at de var avsluttet ble de utnyttet av samfunnets reaksjonære krefter til å styrte et dynasti og innsette et annet.

Under det tiltakende varebyttet på 1700-tallet utviklet de første kimene til kapitalisme seg i Kina, og disse tendensene ble forsterket av imperialistenes økte handel. Men i stedet for å utvikles i industriell retning, ble landet holdt nede som et halvkolonialt og halv-føydalt samfunn med militær, politisk, økonomisk og kulturell undertrykkelse av England, Frankrike, Tyskland, USA, Russland og Japan. Mange oppstander mot den brutale undertrykkinga ble blodig slått ned. De mest kjente er:

1840—42: Opiumskrigen. England eksporterte store mengder narkotika og narkotiserte det kinesiske folket, samtidig som de plyndret landet for sølv. En spontan oppstand, hvor folket brente store lagre av narkotika, ble et beleiliggende påskudd for engelskmennene til å sette i gang krig og sikre seg store handelsrettigheter.

1849—64: Taiping-opprøret, den siste av de

gamle bondeoppstander og den første av de demokratiske kamper det kinesiske folket har utkjempet i nyere tid.

1856—60: Aggresjonskriger fra England og Frankrikes side med støtte av USA og Russland, med nye urettferdige handelsavtaler, samt fri ferdsel overalt for misjonærer.

1884—85: Frankrike angriper Vietnam og Sør-Kina. Tross vellykt motstand, godkjente keiseren erobringene.

1900—01: Bokseropprøret. Imperialistene hadde delt Kina opp i innflytelsessfærer, og drev en brutal undertrykking. Folket reiste seg til spontan kamp mot imperialistene og

misjonærene, men disse mobiliserte en kolossal hær og slo ned opprøret på bestialsk vis. Nye handelsrettigheter og krigsskadeerstatninger ble tilstått aggressorene.

1911: Borgerlig-demokratisk revolusjon som styrtet monarkiet, men landet fikk to regjeringer — en progressiv ledet av Sun Yat-sen, og en reaksjonær i Peking som var imperialistenes og borgerskapets regjering.

1917: Oktoberrevolusjonen var en mektig inspirasjon for den kinesiske arbeiderklassen som hadde vokst betydelig under den første verdenskrigen. 40—50 000 kinesiske frivillige deltok på bolsjevikenes side.

1919: «4. mai-bevegelsen». Ved undertegnelsen av Versailles-traktaten (fredsforhandlingene etter første verdenskrig) stilte Japan en rekke krav overfor Kina, bl. a. privilegier som

Bilde fra rundt århundreskiftet som viser de tyske, franske, russiske, japanske, amerikanske og engelske statsoverhodene i ferd med å dele og spise opp Korea og Kina.

Leder, forts.

heten innenfor fronten. Derfor led ikke partiet den samme skjebne etter at japanerne var slått som den led i 1927. Tvertimot, partiet hadde vist gjennom handling at det var den eneste kraft som virkelig ivaretok folkets interesser, og derfor kunne ikke de reaksjonære rokke ved partiets støtte blant folket.

Partiets framgang var altså i høy grad avhengig av dets evne til å føre en riktig frontpolitikk. Gjennom fronten styrket de partiet, og dette må bli en viktig lærdom for oss.

I motstandskampen mot EEC i dag får marxist-leninistene støtte langt utenfor sine egne rekker. Det er fordi vi har satt et klart mål for hva vi krever av en enhetsfront. Ut fra våre forhold må den være anti-kapitalistisk og anti-imperialistisk, den må rette motstanden mot folkets fiender. Dette er et krav som er lett forståelig for folk, siden de daglig

merker økt utbytting på kroppen, eller har slike trusler hengende over seg. Derved er også grunnlaget for en bredest mulig enhet lagt.

Vi er ikke i tvil om at et godt frontarbeid vil styrke den marxist-leninistiske bevegelsen, og derved styrke arbeidet med å bygge det kommunistiske partiet og dets ungdomsforbund. Erfaringene fra Kina og andre steder viser nettopp at fronten bare kan styrkes ved at partiet styrkes, og omvendt. Dette har vi sagt før, og det vil vi holde fast ved.

I Kina så vi fruktene av at folket var blitt herrer i eget hus. KKP seiret ved å stole på folket, og kineserne bygger sosialismen ved at folket selv tar ledelsen på alle områder. Gjennom studier og ideologisk skoling blir arbeiderklassens egen filosofi folkets eie, og dette er den beste garanti for at utviklinga i Kina ikke vil bli skrudd tilbake som i Sovjetunionen. Å videreføre sosialismen er en

vanskelig og stor oppgave, og kineserne selv er de første til å innrømme at de ikke er feilfrie, at de har vanskeligheter å stri med. Men siden folket selv står i ledelsen er det i deres egen interesse at feil og svakheter rettes på.

Vi er på langt nær kommet så langt som dem. Det er mange barrierer som må fjernes før folket selv kan ta ledelsen i Norge. Vår oppgave vil være å utvikle de redskapene som kan gjøre dette mulig. Den første oppgaven vi må få et fast grep om, er å utvikle en enhetsfront som er i stand til å trenge det imperialistiske EEC og deres innenlandske allierte tilbake. All erfaring viser at dette bare kan lykkes om fronten ledes av et kommunistisk parti. Derfor må lede-tråden i vårt arbeid være å bygge partiet og det kommunistiske ungdomsforbundet. Bare på den måten kan vi realisere vårt mål, å bygge sosialismen.

LÆR AV KINA!

Tyskland hadde hatt. En bølge av protester reiste seg over hele landet, og demonstrasjonene mot dem som ville undertegne dem ble hardt slått ned av de reaksjonære. Ungdommen gikk i spissen for kampen og den våknende nasjonalbevisstheten, som også var et oppgjør med den flere tusen år gamle føydale kulturen. Fra å ha vært en kamp mot traktaten, endret den seg til å bli anti-imperialistisk og anti-føydal. Dette var et stort steg framover fra den borgerlig-demokratiske revolusjonen av 1911, som i hovedsak bare hadde styrtet keiseren. 4. mai-bevegelsen fikk meget stor betydning for de senere kampene i Kina.

1921: Etter flere års forarbeid ble det kommunistiske partiet stiftet i Shanghai 1. juli, med representasjon fra de største byene og utenlandsstudentene i Paris og Tokio.

1921–23: Stort oppsving for streikebevegelsen over hele Kina ved jernbaner, gruver og blant sjøfolk som til dels ga store seire, og som dels ble fulgt opp med blodige massakrer fra de reaksjonære.

1924–27: Den første revolusjonære borgerkrigen. Kampene hadde vist at arbeiderklassen var for svak til å føre kampen alene. Tiltakende samarbeid med bøndene og organisering av væpna styrker.

1924: Første revolusjonære enhetsfront. Kuomintang var den ledende organisasjonen under 1911 revolusjonen, og ble seinere omorganisert under Sun Yat-sens ledelse, og endret sitt politiske program til forbund med Sovjetunionen, forbund med det kommunistiske partiet og støtte til arbeiderne og bøndene som de viktigste parolene. Felles militær trening med kommunistene og opprettelse av en ny regjering i sør (Kanton).

1926–27: »Nordfelttoget». Samarbeidet fortsatte etter Sun Yat-sens død i 1925, og et større felttog mot regjeringa i nord (imperialistene) ble satt i gang. Stort oppsving i folkets kamp, arbeiderne i Shanghai gjorde opprør for å smelte sammen med styrkene sørfra.

1927 (12/4): Chiang Kai-shek og høyrefløyen i Kuomintang forræder revolusjonen, slår ned oppstanden i Shanghai og massakrerer hundretusener av arbeidere, bønder og kommunister.

1927: »Høstopprøret». Etter Chiang Kai-

Dette kan stå som bilde for forskjellen mellom det nye og det gamle Kina. Unger leker på en løveskulptur i Folkets Park utenfor Peking. Denne parken var tidligere keiserens sommerpalass, og det var forbudt område for vanlige mennesker.

shek og høyrefløyens forræderi og kontra-revolusjonære kupp, reorganiserte kommunistene sine styrker, og fortsatte revolusjonen på landsbygda, dvs. de førte kampen mot de lokale tyrannene og delte ut jorda til bøndene, samt fortsatte kampen mot Kuomintang. Deres underlegenhet i antall tvang dem over i en forsvarskrig.

1927–34: Perioden med de røde basene i Jingangfjellene. Kommunistene fortsatte kampen fra de frigjorte røde baseområdene i Sør-Kina, der de i nærmere 8 år kontrollerte et større fjellområde og vant viktige erfaringer for den, bl. a. metoden med »å innsirkle byene fra landsbygda». Senere kom kampen mot Japan og de reaksjonære. Kineserne sjøl kaller denne tida for revolusjonens vugge.

1931 (18/9): Japan besatte de østlige provinsene i Kina (det tidligere Mandsjuria). Kuomintang drev passiv motstand og trakk seg bare tilbake, mens de fortsatte kampene mot kommunistene. Fire innringningstokter og økonomiske blokader mot de kommunistiske basene ble slått tilbake.

1934–35: Den lange marsjen. Indre motisgelser førte til mange tilbakeslag og det tok tid før den riktige linja utkrystalliserte seg for kommunistene. Under det 5. innringningstoktet fra Kuomintang ble det nødvendig å gjøre en retrett, og under Mao Tsetungs ledelse forflyttet de seg under harde kamper og store tap for å få det beste utgangspunktet for kampen mot de japanske okkupantene.

1936: I desember arresteres Chiang Kai-shek av sine egne generaler og tvinges til å danne enhetsfront med kommunistene mot det fascistiske Japan, og stoppe undertrykkelsen av kommunistene og de progressive.

1937: Om sommeren utvider de japanske okkupantene sine områder. I september vinner motstandsstyrkene under Lin Piaos ledelse kinesernes første betydelige seier. Kuomintang fortsetter sin halvhjertede motstand og legger ofte kjelker i veien for kommunistene med betydelige tilbakeslag til følge. Bl. a. i 1939, 1941 og 1943. Til tross for dette øker de frigjorte områdene under kommunistenes

ledelse, og ved krigens slutt behersker de områder med 160 millioner kinesere, og bidro meget avgjørende til de alliertes seier i den andre verdenskrig i Østen.

1945: Japan kapitulerer 3. september og kinesisk koalisjonsregjering blir dannet.

1945–49: Den tredje revolusjonære borgerkrigen. Chiang Kai-shek fortsetter sin anti-kommunistiske kamp og får kolossal økonomisk støtte fra USA. Folket, ledet av det kommunistiske partiet med 25 års revolusjonær erfaring og marxismen-leninismen som våpen, reiser seg til kamp.

1949: 1. oktober proklameres Den Kinesiske Folkerepublikken.

1950: Traktat om økonomisk allianse og gjensidig hjelp med Sovjetunionen. Et halvt år etter seieren er økonomien under kontroll.

1950 (25/7): Koreakrigen begynte og i oktober tar flere hundre tusen kinesere frivillig del i kampen.

1952: Jordbruket blir kollektivisert.

1958–59: Det store spranget. Kollektiviseringa av jordbruket føres til et høyere nivå ved etableringen av folkekommunene.

1959–61: Tre år med uår og økonomiske tilbakeslag.

1960: Sovjetunionen trekker tilbake all økonomisk og teknisk støtte og forlanger lån avdratt med matvarer som det er knapt om, og ikke penger.

1964: Første A-bombe sprenges.

1966–68: Kulturrevolusjonen.

1968: Kina er blitt et land uten innenlandsk eller utenlandsk gjeld.

1969: Grensetvisten med Sovjetunionen.

1970: Kina sender opp sin første satellitt. For første gang er det rent flertall i FN for å votere Kina inn som medlem.

TRANSKRIPSJON AV KINESISKE ORD.

Det hersker stor forvirring når det gjelder å omskrive kinesiske navn med vanlige bokstaver. Vi har valgt et system som kineserne selv har utviklet, og som blir stadig mer brukt, nemlig *pinyin*. Dette fører til at navn som Chinggangshan skrives Jinggangshan, Tsinghua skrives Qinghua, osv. De mest kjente navnene, som Peking, har vi beholdt den gamle skrivemåten på.

KINESISK MÅL, VEKT OG PENGEVERDI

1 mu = 0,67 dekar

1 Jin = 0,5 kilo

1 picul = 100 jin

1 li = 0,5 km

1 yuan = ca. Kr. 3,10

STUDIEMATERIALE OM TIBET

På grunnlag av en avholdt studiesirkel har Vennskapssambandet Norge-Kina utarbeidet et hefte om Tibet. Dette egner seg godt til selvstudium, eller gruppestudium. Spørsmål er vedlagt i heftet. Det kan bestilles fra Vennskapssambandet, Normannsgate 48B, Oslo 6.

KULTURREVOLUSJONEN

De to linjene

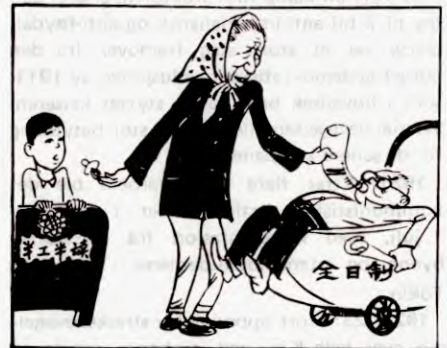
Etter mange års hard kamp tok det kinesiske folket i 1949 over makta. De gamle godseieres og kapitalisters styre var da forbi. Men var kampen mot dette da slutt? Mao Tsetung sa i 1949: »Etter at fienden med våpen er tilintetgjort, finnes det fremdeles fiender uten våpen — de vil ifølge sakens natur føre en desperat kamp mot oss, og vi må aldri betrakte disse fiender på en lettferdig måte.» De som hadde profittert på det gamle samfunnet, ville naturligvis søke å få styrtet sosialismen. Men ved siden av dette kom en kanskje større fare for Kinas framtid: alle slags ideer, fordommer, vaner osv. som stammet fra gamle dager.

For Kina var ikke sosialismen sikret i og med revolusjonen i 1949, fortsatt var det hard kamp mellom det kineserne kaller »de to klassene, de to linjene og de to veiene», dvs. om man skulle styrke sosialismen og folkets makt eller om landet gradvis skulle vende tilbake til utbytting, undertrykkelse og elendighet. Et advarende eksempel var Sovjets utvikling fra 1956, da en ny overklasse begynte å undertrykke folket der.

Før revolusjonen var det mange partimedlemmer som hadde gjort en stor innsats i kampen for å lede folket til seier. Etter revolusjonen fikk mange av disse ledende

sitter lunt og godt ved vår side.» (Mao Tsetung).

Disse folkene som ville innføre kapitalismen i Kina, kunne selvsagt ikke gjøre dette med en gang. Først var de nødt til å drive påvirkning for å skape en stemning eller folkeopinion som kunne danne grunnlaget for en maktovertakelse. Det viste seg også at på kulturens og utdannings område hadde de reaksjonære innen partiet skaffet seg herredømmet. Derfor kunne de spesielt påvirke ungdommen, og det er viktig å gå litt grundigere inn på utdannings området.

Lius linje i utdanninga: Gutten til venstre, som symboliserer kombinert arbeid og studier får knapt næring nok til å komme over barnestadiet, mens den borgerlige utdannings-typen med »rene» studier til høyre får all oppmerksomhet, og derved preget denne innstillinga studiet.

Kulturrevolusjonen befestet formann Maos linje i utdanninga. Her er to jenter ved Det kommunistiske institutt ved Nanching som betjener en dreiemaskin.

stillinger utover hele landet. Den offervilje, hederlighet og disiplin de fleste i partiet hadde vist før, ble noen ganger byttet med herskermentalitet etter 1949. En rapport fra 1953 anklager en del folk i partiet for å »terrorisere befolkningen, bruke landsbyens militis for å tvinge bøndene ut på offentlige arbeider, gi bøndene bank hvis de ikke lyder, arrestere folk vilkårlig, ta den nye ekteskapsloven til unnskyldning for å voldta kvinner og forårsake mange menneskers død.» Noen ledende partifolk ga seg selv for høy lønn, valgte det letteste arbeidet og begunstiget slekt og venner. Ofte slo disse folkene seg sammen med tidligere godseiere og borgere. I begynnelsen av 50-åra gjennomførte partiet vellykkede kamper mot f. eks. korrupsjon, sløseri, skattesnyteri og tyveri av statseiendom.

Utover i 60-åra ble det stadig mer klart at kampen mellom de to linjene, den sosialistiske og den kapitalistiske, på langt nær var forbi. Men hvem var det nå som representerte den kapitalistiske linja? *»Hovedmålet som den pågående bevegelsen er rettet mot er de partifolk som sitter i maktstillinger og går den kapitalistiske vei ... Personer som fremdeles*

Et eksempel: utdanninga

Før revolusjonen var de intellektuelle, dvs. de med universitets- eller høyskoleutdanning, i langt sterkere grad enn i Europa atskilt fra folket. De intellektuelle sto høyt hevet over folket, de foraktet dypt praktisk arbeid (noe som ble symbolisert ved utrolig lange negler slik at de ikke kunne arbeide), og deres innstilling til skolegang og studier var at dette bare var et middel til å klatre og gjøre karriere.

Disse intellektuelle fra det gamle samfunn ledet fortsatt undertrykkinga fram til kulturrevolusjonen. I Peking besøkte vi Qinghua-universitetet, som er teknisk-naturvitenskapelig. Der fortalte studentene og lærerne oss om situasjonen før 1966. Jiang Nan-xiang var rektor, og han og andre reaksjonære dominerte fullstendig. Undervisningsmessig stolte de fullstendig på utenlandske lærebøker som hadde mange feil. Partiavdelingene ble drevet av professorene. I den partikomiteen som ledet universitetet var 15 av 39 professorer, mens ingen arbeidere var med. Disse folkene var bare interessert i personlig berømmelse og fortjeneste, og den kunnskap de hadde, betraktet de som sin personlige eiendom. De prøvde å forme ungdommen også slik, de ønsket studenter som var atskilt fra arbeidere og bønder. Studenter som var rekruttert fra arbeidere og bønder fikk ødelagt sin klasse-solidaritet. All vekt ble lagt på å strebe etter høye karakterer for deres egen del, og de som fikk de beste karakterene ble forskere eller fikk dra til utlandet for å studere. Vi hørte ved dette universitetet om en jente som kom fra en arbeiderfamilie og som strebet hardt etter toppkarakterer. Da hun ikke greide å få dette, begikk hun selvmord fordi hun mente hun hadde mistet ansikt. Denne jenta var et offer for borgerlige ideer som ble innprenta gjennom utdanninga.

Det var ved Peking-universitetet at studentene først tok kampen opp. Rektoren der ville koble studentene. 1. mai 1966 informerte han om at nå skulle »partisekretærene på høyskolene innskjerpe disiplinen, inn ta en fast

holdning og lede massereisninga inn på den rette vei; denne ideologiske kampen kan ikke gjennomføres i store forsamlinger.» Noen studenter og lærere der satte 25. mai opp en veggavis på universitetsområdet, der de angrep rektoren fordi han fryktet debatt. Rektoren og borgerlige ledere i Pekings partiavdeling sa at studentene satte seg opp mot partiet, og det kom til slagsmål på universitetet. I kampen var det studenter av proletarisk opprinnelse som forsvarte veggavisa. Raskt spredde denne revolusjonære bevegelsen seg til andre skoler og universiteter i landet. Dette var opptakten til kulturrevolusjonen.

På Qinghua hadde også studentene snart tatt kampen opp, fortalte de oss under besøket. De revolusjonære kritiserte ledelsens bestemmelse om at studier i samfunnsspørsmål utfra Maos verker var forbudt. Interne veggavisdebatter påviste at rektoren på Qinghua forfektet en linje som betydde en gradvis tilbakevending til kapitalismen. Slik ble rektor og de andre borgerlige slått tilbake på 10 dager.

Etter at kampen hadde blusset opp over hele landet, fikk de avslørt en del ledende folk som hadde motarbeidet sosialismen. Dette gjaldt f. eks. ledelsen i Peking. Men sentralkomiteen pekte i mai på at kampen på langt nær var forbi. Og det viste seg etter hvert at hovedmennene bak forsøkene på å vende tilbake til kapitalismen var Kinas president Liu Shao-chi og generalsekretæren i partiet, Teng Hsiao-ping. I juni/juli var Mao Tsetung borte fra Peking. Da var det nettopp Liu Shao-chi og Teng Hsiao-ping som tok seg av de løpende saker. De benyttet seg av sin stilling til å kvele

KULTURREVOLUSJONEN

Vendepunktet

Vendepunktet i kulturrevolusjonen kom i august 1966. Da grep Mao Tsetung direkte inn og satte opp veggavisa »Bombarder hovedkvarteret». Veggavisa var en sterk støtte til de revolusjonære: »Enkelte ledende kamerater fra partisentralen og nedover i rekkene har i løpet av de to siste månedene handlet i direkte strid med den revolusjonære kurs, og de har stilt seg på borgerskapets reaksjonære standpunkt... De har snudd kjensgjerningene på hodet og gjort svart til hvitt, de har ringet inn og øvd press på de revolusjonære, undertrykt meninger som avvok fra deres egne, innført hvit terror og vært overmåte tilfreds med seg selv. Hvor onde de er!»

Den 18. august ble det holdt et massemøte i Peking, og Mao Tsetung satte på seg rødegardistenes spesielle kjennetegn, det røde armbindet. Slik ga Mao uttrykk for sin støtte til de revolusjonæres kamp mot de ledende borgere.

Framover nå kom kulturrevolusjonen for alvor i gang. Kampen gikk i bølgedaler. Iblant gikk de borgerlige til angrep, og rødegardistene utviklet en del feil som gjorde arbeidet lettere for fienden. Men fra nå av hadde også rødegardistene og kulturrevolusjonen en ledelse med formann Mao i spissen. Diverse ideer og handlinger oppsto blant folket, ledelsen summerte opp og diskuterte disse, og deretter fikk de revolusjonære folk nye direktiver om hva de skulle gjøre. Kulturrevolusjonen viste at det tosidede forholdet mellom ledelsen og folket var en forutsetning for seieren.

På Qinghua-universitetet ble masse møtet 18. august en mektig inspirasjon. »Vi gikk ut blant folket og utvekslet revolusjonære erfaringer. Men vi forsto snart at det grunnleggende revolusjonære spørsmål er spørsmålet om politisk makt. Makt for arbeiderklassen er alt, og mister den den, har den ingenting. Rektors reaksjonære linje hadde blitt gjen-

massebevegelsen blant studentene og skoleelevene. Liu sendte »arbeidsgruppen» til universitetene, disse skulle gi kulturrevolusjonen en »fast ledelse». Dette var et forsøk på å knuse studentenes kamp. Disse gruppene beskyttet de gamle borgerlige maktthaverne.

Qinghua-universitetet konsentrerte Liu seg spesielt om. Han ville ved å knuse de revolusjonære der gi et eksempel for hele landet. Det ble ikke tillatt å kritisere rektor lenger, og omtrent 150 revolusjonære ble stemplet som kontra-revolusjonære. De reaksjonære på universitetet sa at rødegardistene var bråkmakere som ville skape kaos. Veggaviser måtte godkjennes av rektor. De revolusjonære skjønte at »arbeidsgruppen» måtte kastes ut for at man kunne gjøre revolusjon. Men da ble undertrykkelsen av studentene skjerpet. Studenter ble låst inne for å skrive tilståelser. Vold og tortur ble brukt for å knekke de revolusjonære. Liu Shao-chi innrømmet senere at han hadde stått bak »tiltak med sikte på å begrense massenes revolusjonære aksjoner», som f. eks. ved å trekke skille mellom folk innenfor og utenfor en organisasjon, ved å forby massedemonstrasjoner i gatene, ved å forby veggaviser i gatene, ved å beskrive lærernes og studentenes revolusjonære aksjoner som kontra-revolusjonære episoder.

nomført fordi han hadde makta, mens studentene ikke hadde noen politisk makt på universitetet.»

I januar 1967 slo revolusjonære studenter og lærere seg sammen for å svare på formann Maos appell om å gripe den politiske makta.

Nå oppsto det feil i de revolusjonæres rekker, og dette gjorde det lettere for de virkelige fiendene å skjule seg. De aktive ble splittet i to grupper som kranglet innbyrdes. De virkelige fiendene oppmuntret til væpnet kamp mellom de to studentgruppene, for at studentene ikke skulle forenes mot den felles fiende. I april 1968 kom det til kamp med steiner og buer. Det ble nå klart at de intellektuelle alene ikke kunne løse alle problemer i klassekampen. Parolen »arbeiderklassen må ta ledelsen på alle områder» ble nå satt i forgrunnen.

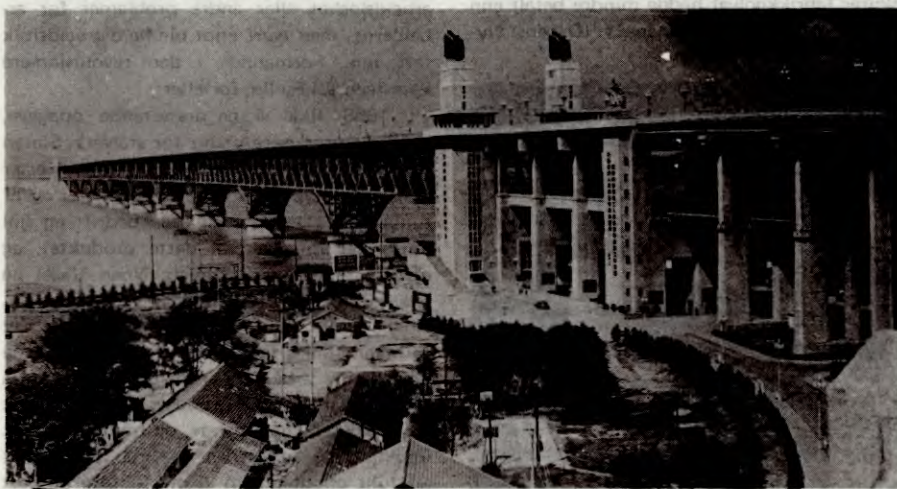
I juli/ august 1968 rykket en arbeider- og bondegruppe inn på Qinghua-universitetet for å løse motsigelsene der. De bega seg til studenthjemmene og lærernes boliger og begynte straks en propagandakampanje. De benyttet seg av høytaleranlegget, laget veggaviser og holdt offentlige diskusjoner. Arbeiderne stilte seg som oppgave å stoppe maktbruk og tvang. De organiserte de to stridende grupper i studier av Maos verker. De studerte særlig med henblikk på spørsmålet »hvem er våre venner og hvem er våre fiender?» Artikkelene om den korrekte måten å løse motsigelser i folket ble grundig diskutert og til sist ble parolen »felles kamp mot felles fiender» reist. De revolusjonære studentene skjønte nå

at de måtte forene seg mot de virkelige fiendene, at de aktive måtte forene seg med de andre studentene, og at innbyrdes uenighet måtte løses ved overtalelse og ikke tvang. I løpet av 1968 ble på alle skoler, universiteter, fabrikker, i distrikter og provinser de nye maktorganene, de »revolusjonære komiteene», dannet. Disse består av representanter fra Frigjøringshæren, fra de revolusjonære masseorganisasjonene og partikadre som har vist seg å være tro mot revolusjonen og har rettet på sine feil. Disse komiteene sikrer at folket på den beste måte beholder den politiske makta i sine hender.

Om kulturrevolusjonen har det i utlandet blitt laget mange løgner. Mange har framstilt den som en personlig maktkamp mellom to maktlystne despoter, mellom »revolusjonsromantikeren» Mao og »den praktisk anlagte» Liu Shao-chi. Å hevde dette vil si å tilsløre de politiske meningsforskjellene mellom de to. Det kampen i Kina gjaldt var om Kina skulle fortsette på den sosialistiske veien, eller om landet skulle gå i samme retning som Sovjet eller Jugoslavia, med gradvis innføring av undertrykkelse av folket og gjeninnføring av kapitalismen.

Men er nå sosialismens seier i Kina sikret for all framtid? Mao Tsetung sier: »Den nåværende kulturrevolusjon er bare den første, i framtida må det nødvendigvis komme mange til. Spørsmålet om hvem som seier i revolusjonen vil bare kunne avgjøres over en meget lang historisk periode. Hvis ikke tingene blir håndtert på en skikkelig måte, er muligheten for en kapitalistisk restaurasjon til stede på et hvilket som helst tidspunkt. Verken medlemmer av det kommunistiske parti eller andre folk må innbille seg at alle ting vil ha ordnet seg etter en eller to store kulturrevolusjoner, eller endog etter tre eller fire. Vi må stadig være på vakt og aldri glemme vår årvåkenhet.»

Vi kan derfor si at Mao Tsetungs påstand fra 1957 gjelder ennå: »Spørsmålet om hvem som vil seire, socialismen eller kapitalismen, er ennå ikke virkelig avgjort.»

Det florerer mange løgner om kulturrevolusjonen. En er at produksjonen og eksperimenter ble satt tilbake. Den nye brua over Yangtsekiang ved Nanking ble gjennom arbeidernes kamp mot borgerlige fordommer og arbeidsmetoder bygd ferdig til nasjonaldagen den 1. oktober 1969, og viser til fulle at arbeidernes skaperkraft er nær forbundet med politisk kamp.

INDUSTRIALISERINGA AV KINA

HISTORISK OVERSIKT

Ved frigjøringa i 1949 var Kina et land som var ødelagt av krig, inflasjon og hungersnød. Storindustrien var eid av imperialistiske konserner eller Kuomintang-regjeringa, og de gjorde sitt ytterste for å skade industrien mest mulig da de skjønte at de hadde tapt kampen mot arbeiderklassen. Småindustrien hadde ikke fått anledning til å utvikle seg under Chiang Kai-sheks fascistregime, så det nasjonale borgerskapet var ikke særlig stort, men det var viktig for KKP å få støtte fra disse i oppbyggingsarbeidet.

Bedriftene som tilhørte det nasjonale borgerskapet ble ikke tatt over av arbeiderne. Men linja til Mao var at arbeiderne skulle forene seg med, kritisere og oppfostre dette borgerskapet, og på denne måten kunne motsetningene mellom arbeiderklassen og borgerskapet løses.

Dette betydde ikke at de private bedriftene fikk utvikle seg fritt. Staten gjennomførte tiltak som begrenset småkapitalistenes profitt og beskyttet arbeiderne, og etter hvert ble bedriftene forvandlet til å bli statlige eller halvstatlige ved at staten under medvirkning av fagforeningene kjøpte ut kapitalistene, som inntil kulturrevolusjonen kunne heve en rente på 5–7 prosent av den opprinnelige investeringen. I 1956 var denne sosialistiske omveltningen slutt, og de tidligere kapitalistene var nå bare tekniske rådgivere. Men det var likevel her kamp mellom to linjer. Noen ville stole på tekniske eksperter, mens Maos linje var å mobilisere massenes skaperkraft i utviklinga av industrien. Et resultat av Maos linje var «Det store spranget framover» i 1958, som dristig satset på en mobilisering av hele folket, og p. g. a. massenes entusiastiske, frivillige og ubetalte arbeid på fritida, ble nasjonalproduktet økt med 34 % i 1958. Men i perioden

1959–61 inntraff det naturkatastrofer som ødela avlingene i jordbruket. Og på toppen av dette bestemte revisjonistene i Sovjet i 1960 at de øyeblikkelig skulle dra tilbake hjelpen til Kina. Begge disse tingene skapte sjølsagt økonomiske vansker, men på grunn av rasjonering og rettferdig matvarefordeling, ble det for første gang i Kinas historie ingen hungersnød på grunn av naturkatastrofer. Til tross for det midlertidige tilbakeslaget fra 1960–63, så var «det store spranget» en stor inspirasjon og et solid økonomisk grunnlag å bygge videre på – f. eks. ble det reist et stort antall småfabrikker, og jernbanenettets lengde hadde blitt firedoblet fra 1958 til 1962. Man hadde nå også lært at man måtte stole på egne krefter, dvs. at hver enhet skulle prøve å bli mest mulig selvforsynt. Videre fikk man prinsippet om at jordbruket skulle være grunnlaget i økonomien, og at industrien skulle hjelpe jordbruket og samtidig drive utviklinga i jordbruket framover.

Fram til i dag har industrien i Kina hatt en fantastisk framgang. Produksjonen av alle viktige produkter er blitt mangedoblet på 21 år. Mange greiner av industrien har nådd et høyt teknisk nivå og kan utmerket konkurrere med Vestens ledende industrinasjoner.

Selvhjelpenhet er en av lede-trådene i den industrielle oppbygginga. Denne maskinen ble utviklet under kulturrevolusjonen, og har til oppgave å ensrette krystaller i silikon som brukes i transistorer. Før måtte kineserne kjøpe dette til overpris fra russerne.

Forslaget vant arbeidernes støtte. De utnyttet skrapmaterialer og laget to flensefresemaskiner som de spente fast på den store maskindelen. Disse maskinene kalte vi for maur fordi det er det samme når en maur gnager på et bein.»

En delegasjon fra Sovjet var på bedriften i 1960, og de kritiserte bedriften for at produksjonen var usivilisert, og de kinesiske revisjonistene sa det samme. Denne linja hadde aldri fått overtaket på bedriften, og arbeiderne hadde hele tida greid å beholde sin politiske maktstilling. Dermed hadde også bedriften hatt stor framgang fordi arbeidernes initiativ og skaperevne hadde fått komme til sin rett. Nye forbedringer og oppfinnelser ble skapt, og problemer som «ekspertene» hadde sagt var uløselige kunne bli løst. For å løse «uløselige» problemer, studerte arbeiderne dette sitatet av Mao: «Av alle ting er mennesket det mest dyrebare. Under ledelse av et kommunistisk parti kan mennesket gjøre underverker.»

Arbeiderne laget utstyr til framstilling av malmknusere for gruveindustrien ved å bruke egne metoder. På grunn av dette kostet dette bare en tiendedel av hva det ville ha gjort hvis de hadde kjøpt det fullt ferdig. Det var nemlig noen som mente at de burde spørre staten om penger til denne investeringa.

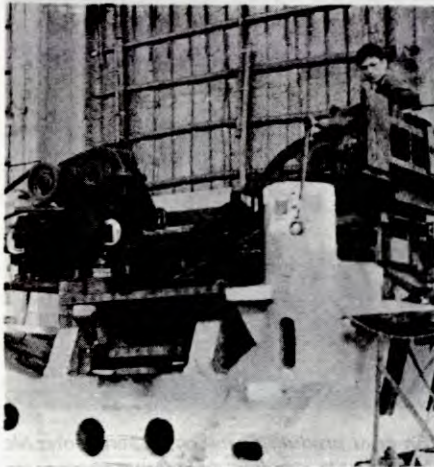
FORURENSNINGSPROBLEMER?

Denne bedriften hadde ikke noen forurensningsproblemer, for som ved mange andre bedrifter i Kina har slike problemer blitt løst når arbeiderne har hatt makta. Når bedriften ikke drives etter kapitalistiske profitt-prinsipper, kan råmaterialer tas bedre vare på ved at spillmaterialene ikke sløses bort. Ved hjelp av Mao Tsetungs tenkning har arbeidernes eget initiativ kommet til full utfoldelse, og de

ARBEIDERNE LEDELSE I BEDRIFTEN

I Shanghai besøkte vi Jianche maskinfabrikk, som produserer store maskindeler med små maskiner. Vi ble mottatt av Li Fu-lin, formann i den revolusjonære komiteen, to andre medlemmer av komiteen og vanlige arbeidere og teknikere. Det var umulig å se noen forskjell på de vanlige arbeiderne og lederne. Grunnen til dette er at både lederne og ingeniørene deltar i produksjonen ved siden av sitt vanlige arbeid, og det er også liten forskjell i lønna som de får.

Betegnende for dette er hva en ung arbeider sa til Olof Lagercrantz da han var i Kina: «Hva skulle revolusjonen tjene til om en person som skurer fabrikkgolvet hadde mindre betalt enn den som tegner maskinene?» (Dagens Nyheter, 15/12-70).

En «maur» (på toppen) ved Jianche maskinfabrikk «gnager» på en stor maskindelen (under).

Jianche maskinfabrikk har 600 arbeidere og den ble dannet i 1956 ved sammenslåing av 7 mindre bedrifter. Sammenslåinga førte ikke til arbeidsløshet eller andre problemer for arbeiderne, men tvert imot ble flere arbeidere tatt inn. Formannen i den revolusjonære komiteen, Li Fu-lin, forteller:

I 1958 fikk vi en presserende oppgave, nemlig å produsere utstyr for stålverk. Staten ville vi skulle produsere deler for en konverter – et stort stykke på 4 meter i diameter og 11 tons vekt. Dette er en liten bedrift og sjøl porten er mindre enn dette produktet, og maskinutstyret var gammelt. Noen klaget på ledelsen for at vi hadde tatt på oss oppgaven. Noen andre sa: «Vi skal nøye følge det formann Mao lærer om å stole på egne krefter, og arbeide hardt for Kina. Vi må arbeide hardt for å produsere dette stykket for å dekke akutte behov, og fremme en rask utvikling av industrien i Kina. Det er et ærefullt oppdrag som vi må fullføre på kort tid.» En arbeider som hadde erfaring fra et skipsverft mente at vi kunne anvende samme prinsippet her – la den store maskindelen stå ute og bruke små verktøy for å bearbeide den.

kan dermed eksperimentere med spillmaterialene slik at disse kan brukes til nyttige formål.

»Tidligere pleide fabrikkene å la spillgassen slippe ut i lufta, tømme slagget i avløpsbrønner og la spillvæsker renne ut i elvene. Men disse materialene er nå blitt verdifulle. Arbeiderne bruker dem til å framstille ca. 1000 forskjellige industriprodukter, bl. a. syntetiske fibrer, syntetisk gummi, varer av plast, vaske-midler, insektdrepende midler, medisiner, kunstgjødsel og fargestoffer» skriver Hung Hua-ping i »Kina i dag» nr. 12/1970. Han fortsetter: »Dette betydde at mange verdifulle ressurser ikke kunne utnyttes fullt ut og det førte til at i sin tur store åkerarealer og store avlinger ble ødelagt, og at det også gikk ut over folks helsetilstand. Samtidig greide ikke produsentene av enkelte kjemiske råmaterialer, som staten hadde bruk for, å dekke behovet, slik at disse råvarene måtte importeres.

KAMP MOT REVISJONISMEN

På Jianche maskinfabrikk hadde arbeiderne hele tida hatt makt, men de hadde også styrket seg under kulturrevolusjonen ved at en revolusjonær komite hadde blitt opprettet. Når det gjaldt administrasjon hadde de lært av Folkets Frigjøringshær, og arbeiderne var nå organisert i 5 kompanier og 32 avdelinger (arbeidslag) med ca. 20 personer i hver.

Men på mange andre fabrikker hadde kulturrevolusjonen vært mye mer drastisk. Mange fabrikker hadde tidligere blitt ledet av revisjonister. Maos parole »få et fast grep over revolusjonen og stimuler produksjonen» ble av dem anvendt slik at de la vekt på produksjonen alene. Ved forskjellige akkord-systemer splittet de arbeiderne, de ga materielle oppmuntringer for å øke produksjonen, og de undertrykte arbeidernes skaperkraft ved å hevde at det var bare høyt utdannede folk som kunne administrere og gjøre oppfinnelser og forbedringer. På slike bedrifter ble den reaksjonære ledelsen kritisert og kastet under kulturrevolusjonen, og arbeiderne opprettet sine egne maktorganer — de revolusjonære komiteene. Slike komiteer ble dannet på bedrifter over hele Kina. Valgprosedyren hadde blitt angitt av kommunistpartiets sentralkomite: Medlemmer i disse komiteene får ikke utsees ovenifra, manipulasjoner bak kulissene er heller ikke tillatt. Et allment valgsystem må innføres i overensstemmelse med de prinsippene som gjaldt for Paris-kommunen ... Medlemmene i komiteen kan erstattes gjennom valg og bli avsatt når som helst av massene».

I dag er arbeidernes maktstilling sterkere enn noen gang, og revisjonistene har ingen mulighet for å gjøre seg gjeldende. Men Kinas arbeiderklasse gir seg ikke med dette — de er fast bestemt på å beholde proletarietets diktatur helt fram til det klasseløse samfunn, kommunismen. Men allerede nå, etter 21 år, har de kinesiske arbeiderne skapt et langt bedre samfunn enn det norske arbeidere er nødt til å leve i.

For Vietnam

utgis av Solidaritetskomiteen for Vietnam, Boks 558 Sentrum, Oslo 1.

Studier - et skarpt våpen

»Dere arbeidere kan ikke studere filosofi, det er altfor dyptgående til at dere kan forstå det. Slik sa Yang Xian-Zhen, en ledende revisjonistisk filosof til oss arbeidere i Tientsin da vi i 1958 organiserte de første studiegruppene i Mao Tsetungs tenkning.» Det var Li Chang-mao, arbeiderveteran fra Ullvarefabrikk nr. 2 i Tientsin som fortalte oss dette. Studiebevegelsen grep raskt om seg, snart var 170 000 arbeidere i byen i gang med å organisere filosofi-studiegrupper. De ville studere for å kunne analysere konkrete problemer i arbeidet med å bygge opp og styrke det sosialistiske Kina. For å klare dette, ville de lære av arbeiderklassens tidligere kamp-erfaringer.

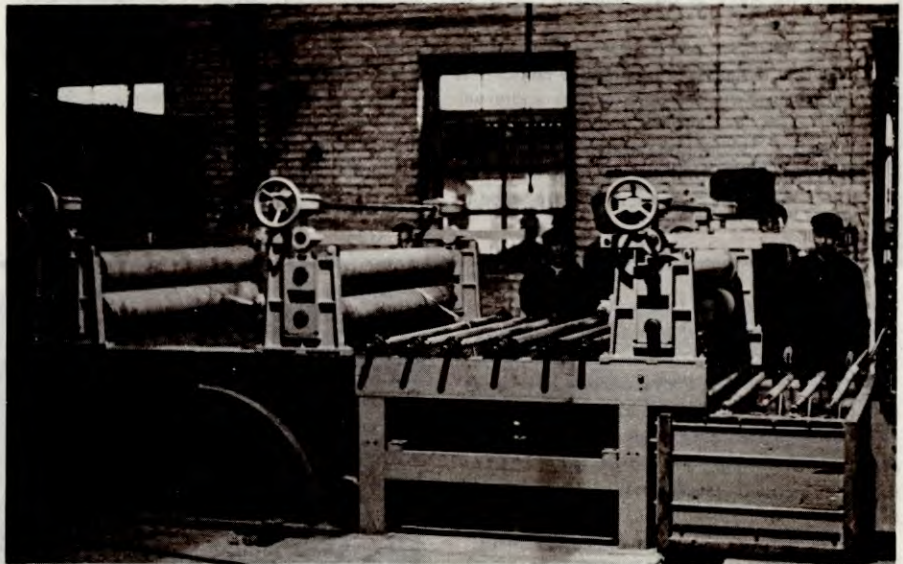
Li Chang-mao fortalte sjøl om sine egne erfaringer fra den tida:

»Vi var opptatt med å innhente og overgå England som var hovedprodusent av ulltøy. I 1958 var det engelske ulltøyet av god kvalitet og vi ville innhente denne kvaliteten.

På fabrikkene er det 4 verksteder. Tre av dem hadde lagt fram planer for å innhente England. Veveriet hadde ikke ferdige planer, fordi maskinene var veldig gamle, opprinnelig importert fra England. Dette verkstedet var

spørsmålet. Vi økte farten på maskinen fra 25 til 30 meter pr. minutt, senere til 35 meter pr. minutt, og da overgikk vi England som produserte 30 meter pr. minutt, selv om vi hadde gamle maskiner og de nye. Selv om våre maskiner er gamle, er menneskets ideologi ny, om vår bevissthet kan forandres til en materiell kraft, kan fedrelandet bli rikere.»

Disse erfaringene styrket Li Chang-mao i forståelsen for at arbeidere, bønder, soldater, elever og studenter kan og må studere filosofi

Arbeiderne ved Tientsin ullvarefabrikk nr. 2 anvender studier for å utvikle produksjonen. Her har de laget en maskin med adskillig større kapasitet enn før til behandling av tøy.

hovedproblemet når det gjaldt å overgå England. England hadde nye maskiner, vi gamle. Da studerte jeg det filosofiske verket »Om motsigelsen». Jeg skjønnte at ved å ta et fast grep om hovedmotsigelsen, var det mulig å innhente England. Nøkkelspørsmålet var å øke farten på tre kamgarnsmaskiner. Nøkkelleddet i disse maskinene var en bestemt maskindel. Etter noen dagers arbeid forbedret vi denne maskindelen, og produksjonen ble økt fra 15 til 20 meter pr. minutt. Denne nyheten ble snart utbredt i fabrikkene. En kamerat som foreleste i filosofi kom til vårt verksted. Han spurte oss hva vi hadde gjort. Vi svarte at vi hadde forbedret denne delen. Han sa at de tre kamgarnsmaskinene var hovedmotsigelsen og at maskindelen var hovedsida, dvs. at maskindelen var hovedproblemet i arbeidernes bestrebelser på å forbedre hele maskinen. Jeg tenkte over dette, og fikk slik høynt mitt ideologiske nivå. Han spurte om det var mulig å forbedre det enda mer. Jeg sa at det var mulig, for hvis vi ville øke farten på maskinen, ville vi øke produksjonen. Men da måtte vi finne hovedmotsigelsen i dette

for å nå virkelige resultater i sitt arbeid.

Men Yang Xian-Zhen, som sto på Liu Shao-chis linje, ville at Kina skulle utvikle seg i retning av et kapitalistisk land og ga seg ikke. Den omfattende studiebevegelsen var en trusel mot deres politikk, den førte til at arbeiderne lærte seg til å avsløre deres reaksjonære linje. Akkurat på den tida forsøkte de å innføre et system med økonomiske belønninger på ullvarefabrikken, dvs. at arbeiderne ble splittet og satt opp mot hverandre i konkurranse om mest mulig penger. Dette forsøket mislyktes, arbeiderne hadde lært seg hvem som egentlig tjente på det tiltaket, og de reiste parolen »la politikken, ikke pengeseddelen, ha kommandoen».

Yang Xian Zhen sa: »Fra nå av kan en ikke regne det arbeiderne studerer for filosofi. Hvis alle studerer filosofi, hva bruk har da folk for oss filosofer?»

Men arbeiderne lot seg ikke stoppe. De sa at Mao Tsetungs verker var skrevet for folket, og de siterte formann Mao: »Den marxistiske filosofi, den dialektiske materialisme, har to

Nytt fra Oktober Forlag

AVSLØR REVISJONISMEN!

I forbindelse med at meningsforskjellen i den internasjonale kommunistiske bevegelsen, meningsforskjellene mellom Sovjet-lederne og Kina, kom tydelig fram for folk rundt i verden, offentliggjorde Kinas Kommunistiske Parti flere artikler til den offentlige polemikken med Sovjet-ledelsen. I disse diskusjonsinnlegga, som ble offentliggjort fra 1964 og utover, tok de opp de viktigste emnene som det var uenighet om, og viser grundig og nøyaktig hvordan den moderne revisjonismen viser seg i praksis og hvordan den må bekjempes.

Det eneste av denne polemikken som tidligere har vært tilgjengelig på norsk, er «Spørsmål om Stalin», som har vært offentliggjort i heftet «Materiale til spørsmål om Stalin». Nå har forlaget Oktober nettopp utgitt tre andre av disse artiklene i hefter på norsk.

»ER JUGOSLAVIA ET SOSIALISTISK LAND?» tar opp den økonomiske og politiske utviklinga i Jugoslavia etter den andre verdenskrigen. Er Jugoslavia et eksempel på en moderne, »demokratisk» sosialisme? Er det, som Krustsjov uttalte et eksempel sosialister kan lære noe bra ut av? Underbygd med en

menge fakta, og på grunnlag av en marxistisk analyse, blir konklusjonen at Jugoslavia under Tito har brutt med sosialismens grunnlag, og tvert imot samarbeider statsledelsen med sosialismens fiender i Jugoslavia og i andre land.

»LEDERNE I SUKP ER DE STØRSTE SPLITTELSESMAKERE I VÅR TID» tar opp spørsmålet om hva som skiller de moderne revisjonistene i vår tid fra de gamle revisjonistene som Marx, Engels og Lenin kjempa mot i den 1. og 2. Internasjonale. Den viser at til tross for at lederne i SUKP sier de er revolusjonære, forsvare arbeiderklassens interesser, og vil ha enhet i den internasjonale kommunistiske bevegelsen er det ideologiske innholdet i deres politikk nøyaktig det samme som i den gamle revisjonismen. Men særlig fordi de moderne revisjonistene behersker et statsapparat og ledelsen i en verdensmakt, nemlig Sovjet, har de klart å gjøre mye større skade i den kommunistiske bevegelsen enn noen revisjonister før, og derfor er det så viktig å avsløre og bekjempe dem.

»OM KRUSTSJOVS FALSKE KOMMUNISME OG DE HISTORISKE ERFARINGENE VERDEN KAN TREKKE AV DEM» tar opp den marxist-leninistiske teorien om klasse-

kampen. Etter den sosialistiske revolusjonen eksisterer borgerskapet stadig, klassekampen fortsetter. Derfor er det nødvendig å trygge sosialismen og arbeiderklassens makt gjennom proletariats diktatur. Dette heftet viser hvordan Sovjet-lederne under slagordet »hele folkets stat» forsøker å dekke over at de i virkeligheten ikke lenger opprettholder arbeidermakt i Sovjet, men tvert imot har slått seg opp som en ny kapitalistisk klasse som undertrykker arbeidsfolk like hardt som under kapitalismen. Dette heftet viser hvorfor kulturrevolusjonen var nødvendig — nettopp for å bekjempe de borgerlige levningene som finnes i alle sosialistiske samfunn, og forhindre at utviklinga i Kina gikk i samme lei som i Sovjet etter Stalin.

Den grundige analysen KKP har gjort av de moderne revisjonistene i vår tid i Sovjet og Øst-Europa, kan hjelpe oss til bedre å avsløre våre hjemlige revisjonister, og vise på hvilket grunnlag deres politikk er feilaktig.

Polemikkheftene koster kr. 4.50 pr. stykke, og kan bestilles fra Forlaget Oktober, boks 6159, Etterstad, Oslo 6.

Det er også lagd et enkelt studieopplegg med spørsmål til heftene, som kan bestilles gratis i tillegg.

meget framtreddende særdrag: det første er dens klassekarakter, at den åpent erklærer at den dialektiske materialismen står i proletariats tjeneste; og det andre særdraget er dens praktiske karakter, at den understreker teoriens avhengighet av praksis, den betoner at praksis er grunnlaget for teorien og at teorien på sin side tjener praksis.» (Side 225 i sitatboka).

»Vi arbeidere er fylt av revolusjonær entusiasme og vil kjempe for arbeiderklassen, og vi har en masse praktisk erfaring. Filosofi oppstår fra praksis, hvorfor skulle ikke vi kunne studere filosofi?»

Liu Shao-chi og hans folk slo seg ikke til ro, og Li Chang-mao fortalte oss om den nye taktikken de prøvde: »Da de ikke klarte å undergrave bevegelsen, samlet de aktivistene til en »partiskole», som ble ledet av den tidligere partikomiteen. Der studerte vi gamle støvete bøker av Hegel og Feuerbach (to tyske filosofer). Men vi ble forvirret fordi vi ikke kombinerte studier med praksis. De sa at dette var en systematisk heving av studienivået, men egentlig var det innestengning blant støvete bøker, ikke studier i filosofi. På den tida sa arbeiderne at filosofien ikke er noe mysterium, men til for å anvendes i praksis. Yang Xian-Zhen svarte: »Hvis dere sier at dere kan studere filosofi, så studer disse bøkene da!» Det var en tydelig kamp mellom de to linjene, de to veiene og de to klassene.»

På denne måten forsøkte de å isolere teorien fra praksis, å isolere studieaktivistene fra resten av arbeiderne. I tillegg forbød de studier blant de andre arbeiderne.

Men arbeiderne holdt fast ved Mao Tsetungs tenkning og studerte parolen: »Frigjør filoso-

Arbeiderne ved en optisk fabrikk i Nanking studerer dialektikken i forbindelse med forholdet mellom økt produksjon og kvaliteten på de produserte varene.

fien fra å være begrenset til filosofenes forelesningssaler og lærebøker, og gjør den til et skarpt våpen i massenes hender.»

Da Liu Shao-chis støttespillere forsto at de ikke kunne hindre filosofistudier, kjørte de fram studier av Lius bok »Selvdyrking». Kjernen i hans filosofi er at arbeiderklassen og borgerskapet må leve fredelig sammen, »kombineres» i et samfunn. Til denne filosofien sa Li Chang-mao:

»Er det mulig å kombinere utbyttere og utbyttede, de revolusjonære og de kontra-revolusjonære? Hvis vi arbeidere ble 'kombinert' med kapitalistene, ville det da bli gunstig for begge parter? Jeg arbeidet siden jeg var 15 år på en privat bedrift. Der var det 50–60

arbeidere, senere 5–600. Under den japanske aggresjonen jobba vi 10–12 timer hver dag, og tjente bare 18 kg maismel og 2 1/2 kg bønnekake om måneden, til sammen bare litt over 20 kg. Dette var ikke nok til å forsørge familien for, og jeg måtte arbeide om natta som rickshaw-kuli. Slik arbeidet jeg i 7 år. Var dette en gunstig 'kombinasjon', en 'kombinasjon' av kapitalist og arbeider?

Det er å gjøre narr av det arbeidende folket å si noe sånt. Kombinasjon betyr kapitulasjon for kapitalistene.»

Heller ikke dette framstøtet fra revisjonistene lyktes. De klarte ikke å hindre arbeiderne i å kjempe for sine klasseinteresser og bruke dette som våpen, verken i Tientsin eller noe annet sted i Kina.

BESØK I XIN HUA FOLKEKOMMUNE

En av folkekommunene vi besøkte lå i Sør-Kina, tre kvarter med buss fra Kanton. Den består nå av 13 500 husstander med 49 000 innbyggere, som har organisert seg i 21 produksjonsbrigader og 326 produksjonslag. Foruten å dyrke særlig ris, grønnsaker, frukt og sukkerrør, driver kommunen bl. a. 3 mindre fabrikker og fiskeoppdrett i vanningskanalene og reservoarene.

Tidligere var området plaget av både oversvømmelse og tørke. — »Tre dager sol og det blir tørke, en dags regn og det blir flom», var et stående uttrykk blant bøndene den gang. Jorda var stort sett eid av noen få godseiere, mens de fattige bøndene og landarbeiderne som dyrket den, måtte levere fra seg en stor del av avlingene de høstet til godseierne. For øvrig ble det de hadde igjen av avlingene ofte ranet av Kuomintang-hæren som beskyttet godseierne mot bøndene, og som med støtte av de amerikanske imperialistene bekjempet kommunistene og Den røde hær. Følgene av dette var at folket levde i stor nød. Mange sultet i hjel, mens andre flakket fra sted til sted.

Frigjøringa ble vendepunktet for bøndene ved at de ble sine egne herrer, da først kunne de begynne å løse de andre problemene. Først organiserte de seg i »gjensidige støtte- og hjelpelag» slik at de på en bedre måte fikk utnyttet jorda og redskapene hver av dem var blitt tildelt under jordreformen. Seinere slo de sammen jordstykkene som de eide i fellesskap, og hvor de delte utbyttet, ikke lenger etter hva de eide, men hvor mye de arbeidet på jorda. I Xin Hua hadde de i løpet av 50-åra opprettet 74 slike kooperativer. Men heller ikke dette var nok til å løse spørsmålet om flom- og tørkeproblemene og mekaniseringen av landbruket. Hvert kooperativ var for lite til at medlemmene f. eks. kunne bygge de demningene og vannreservoarene som trengtes. Først da de 74 kooperativene, som besto av nesten like mange landsbyer, gikk sammen til en folkekommune, kunne bøndene organisere

Enkel risplantemaskin som bøndene i Xin-Hua folkekommune har konstruert sjøl.

seg til dugnad. F. eks. ble et av reservoarene, som overrisler 20 000 mål jord, bygget av 10 000 bønder i løpet av en måned. Videre grov de sjøl 60 km vannkanaler, bygget en rekke demninger og 32 elektriske pumpeanlegg. Innen kort tid regner de nå med fullstendig å ha løst problemet med overrisling for å sikre to gode og stabile avlinger i året på alle de 54 000 mål dyrket mark de har i Xin Hua.

Som et ledd i linja med å stole på egne krefter og å gjøre seg sjølhjulpne på alle felter, utnyttet innbyggerne vannreservoarene og kanalene til mer enn å vanne jordene. Vannplantene som vokste der blir brukt som for til buskap og griser, samtidig som de driver fiskeoppdrett. Bare i ett av reservoarene som er 7 km langt og 3,2 kvkm, oppdrettes og fiskes 5000 kg i året.

Lenger nede i en av vanningskanalene, så vi at de hadde gravd ut noen firkantete dammer. Dit hadde de brakt fiskeyngel fra et sted 100 km unna og drev nå lokal oppdrett. Da vi passerte var det rutinekontroll av skader, sjukdom og utseende — det vil si om forholda for fisken var gode nok. Størrelsen var varierende, men de største kan trygt anslås til over 10 kg.

Arbeidsmetoden her som på andre felter var å oppsummere både de gode og dårlige erfaringene fra arbeidet, slik at disse kunne komme bøndene i andre folkekommuner til gode. Denne systematiske arbeidsmetoden har derfor gjort Kina til en av verdens største fiskerinasjoner.

MEKANISERING

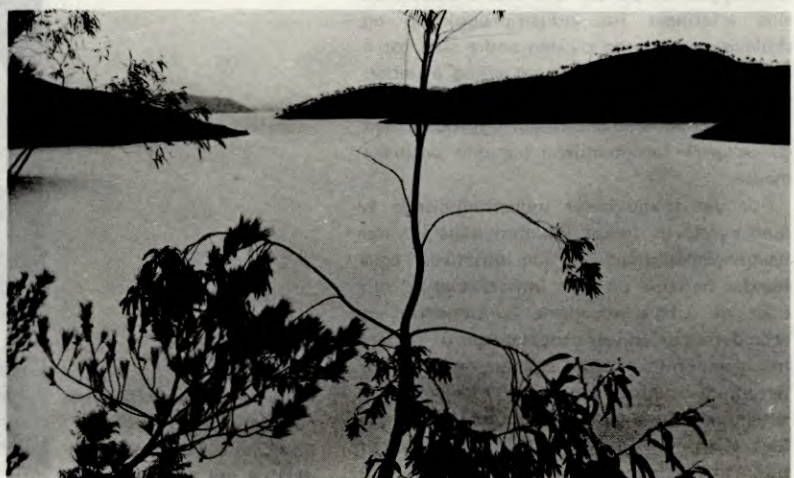
Under rundturen i folkekommunen fikk vi bl. a. demonstrert en svært enkel plante-maskin for risplanter som ble beveget med håndkraft. Tidligere ble det brukt ren håndsetting. Med denne enkle forbedringen kunne en mann, uten økt anstrengelse, sette like mye som 6—8 mann tidligere. Samtidig økte avkastinga fordi det ble riktignok dybde på plantinga. Kommunen hadde 110 slike plante-maskiner. Et spørsmål vi måtte stille oss var om disse 6—700 mann som ble overflødige bare i risplantinga dermed ble arbeidsløse. Hjemme i Norge har vi jo sett at rasjonalisering og arbeidsbesparende metoder både i jordbruket og industrien har velta store byrder over på folket — arbeidsløshet, flukt fra landsbygda, boligproblemer i »pressentra», førtidspensjonering på sultelønn osv. har blitt resultatet.

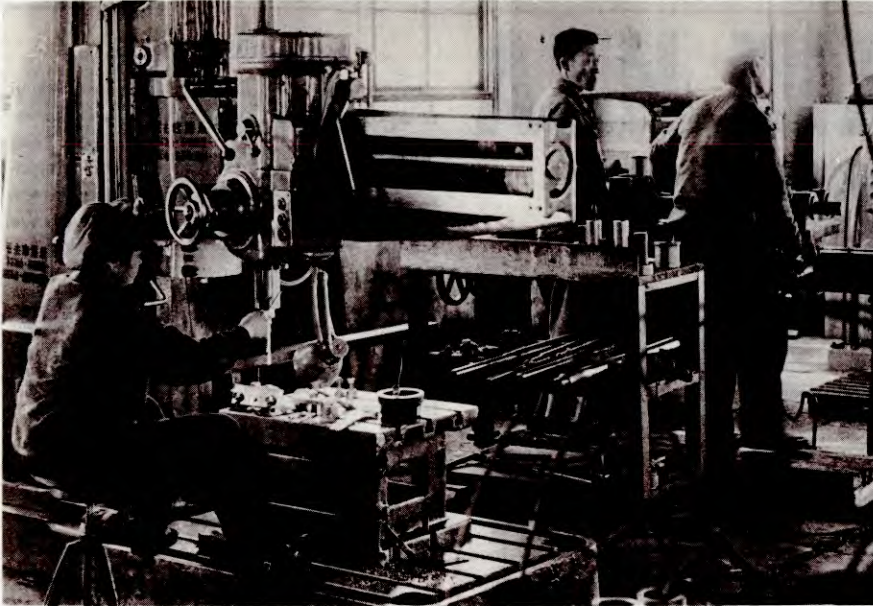
I tillegg til at normalarbeidsdagen har blitt senka fra 11—12 til 8 timer pr. dag i Xin Hua, har folkekommunen opprettet 13 mindre fabrikker som har landbruket som grunnlag, samtidig som de bidrar til å videreutvikle landbruket. F. eks. sukkerraffineri for sukkerrørene, reperbane hvor de lager tau av hampen de dyrker osv. er eksempler på videreføring av råvarene i kommunen sjøl, likeledes teglverk til husbygging som også gjør kommunen sjølberga med murstein. I tillegg var det flere fabrikker som lagde nytt jordbruksutstyr som i sin tur ville lette jordbruksarbeidet ytterligere i kommunen, bl. a. produserte de utenom plantemaskiner, vannhjul og turbiner til vanningsystemet som ville lette arbeidet til dem som før i tida måtte pumpe vann med hånd- og fotkraft. Treske- og poleringsmaskiner for ris ble også produsert i en ny fabrikk.

Ved kontrollrommet ved et varmekraftverk i Shanghai, så vi et komplisert instrument som var laget i et »landsbyverksted» utenfor byen. Alt dette viser at i stedet for å tvinge folk fra distriktene til byer og vekstsentra, bygger Kina under ledelse av KKP og formann Mao opp en ny og blomstrende industri ute på landsbygda ved at de tidligere fattige bøndene stoler på egne krefter. Bare i Heilungkiang-provinsen i Nordøst-Kina med 14 millioner

forts. neste side

Dette vannreservoaret ble bygget av 10 000 bønder på en måned.

Industri på landsbygda: Fra et reparasjonsverksted i folkekommunen Huang Tugang.

mennesker ble det i første halvår av 1970 opprettet 3000 mindre industribedrifter. De fleste av disse ligger på landsbygda.

Hva betyr industrialisering av landsbygda? For det første kommer mekanisering og rasjonaliseringa bøndene sjøl til gode. Dette gir ikke grunnlag for hardere arbeidspress, men gir lettelse i arbeidet og senker arbeidstida. Levestandarden øker sterkt. Samtidig som prisene har vært stabile og synkende for en del varer, har inntektene blitt mer enn tredoblet siden 1958 da Xin Hua ble grunnlagt. Over 70 % av husholdningene hadde fått elektrisk strøm. Det var bygd 4000 nye teglsteinshus med bra standard også etter våre forhold. Som et eksempel kan nevnes den tidligere landarbeideren Liu Kuang-chi, som før måtte sove i stallen uten mulighet til å holde familien samlet, men som nå bodde sammen med familien i et fire-roms hus på 100 kvm pluss beredskapslager for ris og mais. At dette var en ganske vanlig standard på landsbygda kunne vi se flere eksempler på.

For det annet betyr utbygging av industrien på landsbygda at det verken oppstår distriktsproblemer eller prestendenser i byene. I stedet for at arbeidsløse bønder må reise til byene for å få arbeid, reiser arbeidere, studenter og skoleelever fra byene ut på landsbygda for på den ene sida å bidra med sine erfaringer fra industriproduksjon og skolevirksomhet, og på den andre sida for å lære av bøndene. Her er det viktig å understreke at forutsetningen for denne utviklinga nettopp er at arbeiderklassen i forbund med de tidligere fattigbøndene har den politiske makta.

For det tredje betyr industrialisering av landsbygda at folket i kommunene bevarer uavhengigheten ved å holde initiativet i egne hender og stole på egen innsats. Derved blir både de lokale ressursene og bøndenes og arbeidernes erfaringer utnyttet fullt ut. Videre har gjennomføringa av sjølfbergingslinja stor betydning med tanke på en forsvarskrig. I tilfelle et angrep vil det være umulig å lamme hele Kina fordi hver folkekommune for det meste er sjølforsynt.

HELSEARBEIDET.

Tidligere var helsearbeidet vesentlig konsentrert i de store byene hvor det var store sjukehus. Her drev legene, på samme måte som i Norge, først og fremst forskning i spesielt »interessante» tilfeller som kunne skaffe dem internasjonal prestisje. På landsbygda, hvor 600 millioner av folket bodde, måtte man hjelpe seg som best man kunne med gamle kjerringråd og folkemedisin under dårlige hygieniske forhold. Under kulturrevolusjonen var det store kamper om legene skulle ta utgangspunkt i folkets behov, at de skulle ta for seg de sjukdommene som vesentlig plaget dem, altså tjene folket, eller om de skulle tjene borgerskapet i byene og sine egne personlige interesser.

Tusener av medisinske studenter og leger dro ut på landsbygda, deltok i produksjonen, og fikk vite hva massenes behov var. Videre

forsto de etter hvert ved kritikk fra massenes at deres »vitenskapelige interesser» måtte underordnes massenes behov. Dette ga støtet til at det ble satt i gang hospitaler og helsestasjoner overalt på landsbygda. I dette arbeidet fulgte de masselinja. De framskredne legene trakk med de tilbakeleggende bøndene i kommunene. De satte i gang kurs i helsestell og helbredning av enkelte sjukdommer. Disse nye helsearbeiderne trakk med seg resten av befolkningen i arbeidet for å skape bedre resultater.

Videre studerte de den gamle folkemedisinen, som tross alt var et resultat av årtuseners kamp mot sjukdommer som plaget folket. Ved å undersøke legende urter, fant de ut hva som var gamle myter og overtro, og hva som var effektive virkemidler. Disse urtemedisinene som var brukbare, kunne folket sjøl samle og anvende etter at de var undersøkt av legene. Mange av dem kunne foredles videre ved hjelp av vestlige vitenskapelige metoder og helbrede også andre sjukdommer. Likeledes ble den gamle kinesiske behandlingsformen »akupunksjon» som går ut på å pirre nerverentra med lange nåler, undersøkt vitenskapelig. Tidligere hadde man bare kunnet si at »stikker man der og der virker det slik og slik». Forklaringen fikk ofte en religiøs karakter, som igjen skapte tvilsomme, religiøse ritualer. Også her ble de dårlige sidene bekjempet, mens man utviklet de gode ved å finne fram til de vitenskapelige lovene som forklarer sammenhengen. Metoden blir i dag brukt mot en rekke sjukdommer, som bihulebetennelse o. l., men også til etterbehandling av polio-pasienter og døvstumme barn. På en døvstummeskole vi var på, var 90 % av barna helbredet for selve døvheten med akupunksjon.

Vi ble fortalt at de tidligere landarbeiderne og bøndene var blitt frigjort to ganger. Først i 1949, da de tok den politiske makta, og så at de da de hadde makta kunne gjennomføre kulturrevolusjonen i 1966 med masselinja i helsestellet. Helsesituasjonen var god, og hovedsida var det forebyggende arbeidet.

Leger fra en av Frigjøringshærens helseklinikker i Sør-Kina behandler ei bondekone ute på landsbygda.

ÅNDEN FRA "DEN DUMME OLDINGEN"

HVORDAN BØNDENE FORANDRER SINE TANKER OG NATUREN VED HJELP AV STUDIER.

Under et besøk i folkekommunen Huang Tugang utenfor Peking ble vi vist en stor fruktgård på 330 mål. Vi så rekke på rekke med pære-, fersken- og epletrær og olivenranke, 10 000 i alt. Mellom frukttrærne ble det dyrket søt-poteter, gresskar og meloner, slik at hver minste jordflekk ble utnyttet. For å skaffe nok naturgjødsel, var det opprettet en grisefarm i nærheten. Flere brønner og pumpestasjoner sørget for nok vann til området.

I den ene enden av den grønne, flate sletta, som nå var oppdyrket, reiste det seg en stor grågul sandhaug. Den kvinnelige viseformannen i kommunens revolusjonskomite fortalte oss at slik som den haugen så ut hadde hele området vært før folkekommunen ble oppretta. Hagen hadde de satt igjen for at de unge skulle se hvordan landet hadde sett ut før, da ingenting kunne vokse der, og for at de skulle skjønne hvordan de ved hjelp av levende studier og anvendelse av Mao Tsetungs tenkning hadde utviklet metoder for å omforme landskapet.

Sandhaugen som står igjen skal minne om den kampen som ble gjennomført for å gjøre jorda fruktbar.

I begynnelsen var det mange som mente at det var umulig å planere og dyrke opp et slikt landskap med sandhauger. Andre mente at ut fra linja om å stole på egne krefter og bli sjølberga på alle områder, var det nødvendig å dyrke opp området. Hvis ikke ville kommunen bli avhengig av å få frukt fra andre steder.

Den gangen hadde ikke kommunen avansert teknisk utstyr, som bulldosere og grave-maskiner, derimot hadde de hakker, spader og mange mennesker. Dette var vilkårene de måtte løse oppgaven ut i fra.

Hovedproblemet var derfor ikke et spørsmål om mer teknisk utstyr, men om innstillinga til oppgaven. Det er det som avgjør om en oppgave er mulig å løse eller ikke.

Metoden de brukte for å løse hovedproblemet, var å studere Mao Tsetungs fortelling

om »Den dumme oldingen som flyttet bergene»:

»Det fins en gammel kinesisk fabel om »Den dumme oldingen som flyttet bergene». Der fortelles det at i gammel tid bodde det i Nord-Kina en gammel mann som ble kalt »Den dumme oldingen fra Nord-fjellet». Veien som førte fra huset hans mot sør var sperret av to svære fjell, Taihang og Vangvu. Med stor beslutsomhet fikk han med seg sønnene sine for å gå løs på fjellene med hakker. En annen olding som ble kalt »Den kloke oldingen» fikk se dem og hånste dem: »Det er bare tullstreker dere driver med», mente han. »Det er helt umulig for dere som er så få å få bort to slike kjempefjell.» Men da svarte den dumme oldingen: »Om jeg dør, så lever mine barn etter meg, og om de dør, lever mine barnebarn, og deretter deres barn og barnebarn og så videre i det uendelige. Disse fjellene er nok høye, men de kan ikke bli høyere, og det som vi hakker løs, gjør dem lavere. Så hvorfor skulle vi ikke få dem vekk?» Etter at den dumme gamle oldingen hadde gjendrevet de uriktige argu-

oldingen» som beslutsomt fikk med seg sønnene for å hakke ned fjellene til tross for »den kloke oldingens» hån om at de var for få. »Om jeg dør så lever mine barn etter meg... så hvorfor skulle vi ikke greie å få dem vekk?»

Dette er ei innstilling som er prega av ei urokkelig vilje og seighet til å overvinne alle vansker. Fortellingen viser også klart at ved å forene kreftene til felles innsats, kan en gjøre all skepsis og alle innvendinger til skamme. Den dumme oldingen ville aldri klart å fjerne eller kaste av seg føydalismen og imperialismen alene. På den andre sida har vi den kloke oldingen som sier: »Det er helt umulig...».

Ei slik innstilling er prega av skepsis og resignasjon, og innebærer en mistillit til folkets initiativ og krefter. Hvis slike tanker hadde fått spredd seg fritt, ville fjellene aldri blitt fjernet, og det kinesiske folket ville stadig vært kuert av føydalisme og imperialismen.

Ut fra dette kom medlemmene i kommunen fram til at de som mente det var umulig å dyrke opp landskapet med sandhauger kunne sammenliknes med »den kloke» oldingen. De slo fast at det var innstillinga som avgjorde om en oppgave var mulig å løse eller ikke, og at en derfor må kritisere og tilbakevise uriktige ideer som sier at oppgaven er umulig fordi en er for få eller her for dårlig utstyr.

Ved å gå inn til kjernen i en slik skeptisk holdning så de klart hvilke konsekvenser den kan få for innbyggerne i kommunen og for hele det kinesiske folket. Å bli avhengig av å få frukt fra andre steder betyr i praksis å motarbeide parolen om å stole på egne krefter. Det betyr å bryte med linja om sjølberging, som i første rekke gjorde det mulig å overvinne matproblemet, i annen rekke å bygge opp et sterkt, uavhengig og gjeldefritt sosialistisk land.

Å bli avhengig av andre betyr å stole på andres krefter i stedet for sine egne. Ei slik holdning er derfor egentlig til fordel for den lille gruppa som ønsker å gjenopprette kapitalismen i Kina, og derfor ikke i pakt med det arbeidende folkets interesser.

Derfor ventet ikke bøndene på avansert teknisk utstyr og på hjelp fra staten.

I stedet dannet de »sjokkbrigader», såkalte »Flytte fjellene brigader», som besto av 1500 mann, og gikk løs på sandhaugene med hakker og spader. Mange brukte hele fritida si, og i løpet av to vintre og en vår var gule sandhauger omformet til dyrkbare åkrer. Disse resultatene ble oppnådd gjennom studier i Mao Tsetungs tenkning.

Etter grundige studier av »Den dumme oldingen», kom bøndene fram til at deres egen innstilling til arbeidet var nøkkelleddet, og at det var nødvendig å drive kamp mot feilaktige ideer for å løse oppgaven.

Bøndene slo videre fast gjennom sitt arbeid med sandhaugene at det er mennesket som er drivkrafta i all utvikling. Individuell innsats fører ikke fram, men de ble mange og sterke

mentene til den kloke oldingen, ga han seg til å hakke løs på berget igjen dag etter dag med urokkelig vilje. Dette rørte Guds hjerte, så han sendte to engler ned på jorden som bar vekk de to fjellene. I dag er det to fjell som ligger og tynger på det kinesiske folk. Det ene er imperialismen. Det andre føydalismen. Kinas kommunistiske parti har for lenge siden besluttet seg til å få vekk disse fjellene. Vi må gå energisk inn for å gjennomføre våre forsetter, vi må arbeide utrettelig — da vil også vi røre Guds hjerte, og denne guden er ingen annen enn det kinesiske folket. Og når hele folket reiser seg for å rydde vekk disse fjellene sammen med oss, skulle vi ikke da greie å få dem vekk?»

Akkurat som i folkekommunen er det to holdninger som står mot hverandre i denne fortellinga. På den ene sida »Den dumme

ved å forene kreftene til felles innsats. Hva kan vi lære av denne folkekommunen?

Her i Norge rammes folket av angrep fra monopolkapitalen i form av dyrtid, prisstigning, hardere arbeidspress. På skolen er innføringa av normerte prøver og nytt karakter-system en trusel mot elevenes arbeids-situasjon. Dette er vidt forskjellig fra forholda under proletariatets diktatur, men det vil ikke si at vi ikke kan bruke de kinesiske bøndernes erfaringer med studier i kampen her hjemme. Vi kan bruke dem på den måten at vi aktivt motarbeider pessimisme og usikkerhet i spørsmålet om kamp nytter. Vi må tilbakevise innvendinger av typen »vi er for få og for svake». Skal vi vente til vi har et flertall med oss før vi begynner kampen mot forverrings-tiltaka, vil vi aldri komme i gang. Når vi først er kommet i gang, vil vi ha alle sjanser til å bli et flertall.

På en skole, på en arbeidsplass, er det *mange* elever, *mange* arbeidere. Mao Tsetung lærer oss at det er mennesket som er drivkrafta i all utvikling. Ut fra dette er situasjonen gunstig for oss.

Skoleelever får det ikke bedre, klarer ikke å avskaffe normerte prøver ved å lese mer, arbeidsfolk klarer ikke å fjerne tidsstudier og prisstigning ved å arbeide hardere. Vi bedrer våre egne kår bare ved å stå sammen og bekjempe forverringa. Marxisme-leninisme-Mao Tsetungs tenkning er en analyse og oppsummering av arbeiderklassens kamperfaringer gjennom mange år, den gir både anvisninger for hvordan kampen mot utbytterne best skal føres og for hvordan en skal bygge sosialismen.

Hele det kinesiske folket reiste seg sammen for å rydde vekk fjellene, føydalismen og imperialismen, under ledelse av formann Mao. Disse erfaringene må vi studere og anvende på levende vis.

Sett Mao Tsetungs tenkning i ledelsen også for kampen her hjemme.

»Den dumme oldingen som flyttet bergene» er en av kinesernes »tre mest leste artikler». Disse inngår som en del av studieopplegget i SUF(m-l)s grunnsirkel.

Folkekommunen Tachai har vist vei når det gjelder å stole på egne krefter og forandre naturen slik at menneskene kan få skikkelig livsgrunnlag der. I et av de mest uveisomme og minst fruktbare områdene i Nord-Kina har de ved hjelp av terrassebygging og irrigering fått jorda til å yte rikelige avlinger. Her ser vi terrassebygging vinterstid.

KRISTENDOMSFORFØLGELSER I KINA?

Spørsmålet om kristendomsforfølgelser reises ofte i debatten om Kina. Påstander om massedrap og forfølgelse av kristne legges fram uten bevis.

De kristne misjonærene i Kina gjorde seg forhatt før revolusjonen fordi de alltid støttet de reaksjonære og overklassen mot folkets kamp. I dag får de kristne ikke lov til å utbre sin tro. Mao sa i 1957: »Det er faktisk uunngåelig at en del (intellektuelle) alltid kommer til å være ideologisk uvillige til å akseptere marxisme-leninisme og kommunismen. Vi bør ikke være altfor kravfulle i våre forventninger til dem; så lenge de oppfyller statens fordringer og driver med lovlige ting, bør vi gi dem muligheter til passende arbeide.»

I følge marxisme-leninisme vil religionen gradvis dø bort når folket tar over makta og innfører sosialismen. Under kapitalismen er religion »opium for folket», dvs. at den brukes for å svekke folkets kamp mot undertrykkelse og utbytting. Når utbyttinga forsvinner, for-

svinner også behovet for religionen. Den kristne misjonæren »Broder Andreas» som har vært i Øst-Europa, Sovjet og Kina, forteller fra tida før kulturrevolusjonen at i Kina var det ikke undertrykkelse av de kristne. De hadde kirker, og de fikk kjøpt bibler trykt i Kina. Men likevel ble »Broder Andreas» svært skuffet av sitt Kina-besøk fordi ingen var interessert i hans bibler og hans forkynnelse. Bare i de sosialistiske landa Kina og Albania opplevde han dette. I Sovjet og Øst-Europa ellers derimot, var folket svært religions-hungrende, nettopp fordi disse landa har blitt kapitalistiske, med den følge at folk trenger religion som falsk hjelp. Han bekrefter at marxist-leninistene ikke trenger å forfølge kristendommen, for under sosialismen vil fordommer, overtro og annet borgerlig tankegods forsvinne.

Vennskapsforeninger

Vennskapssambandet Norge - Kina

Normannsgt. 48 B,
Oslo 6.

Norsk-Kinesisk Forening

Ladeveien 6,
Postboks 1210,
7001 Trondheim.

Vennskapsforeninga Norge - Kina

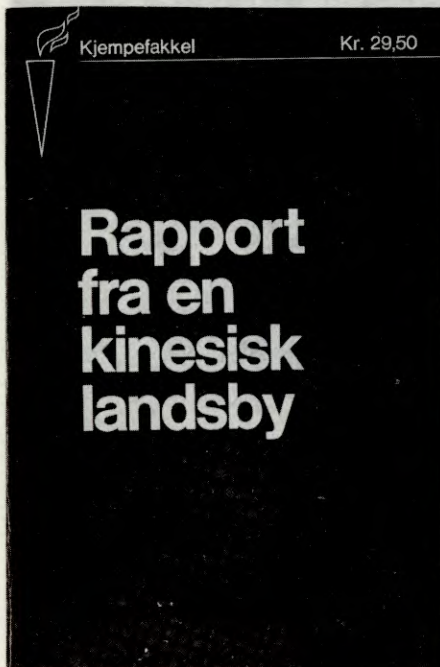
Postboks 2532,
5001 Bergen - Kronstad.

Vennskapssambandet Norge - Kina

AVDELING HEDMARK/OPPLAND
Postboks 269,
2301 Hamar.

Bøker om Kina

Vi skal her gi en oversikt over en del bøker som er skrevet om Kina. Oversikten er svært kort og summarisk, og er bare ment som en støtte for dem som er interessert i å finne mer opplysninger om Kina enn dette nummeret gir.

Jan Myrdal: *Rapport fra en kinesisk landsby*. (Gyldendal 1969) *Kina – revolusjonen går videre*. (Pax, 1971)

Disse to bøkene er ganske sikkert de to beste om Kina på norsk. Begge er fra landsbyen Liu Ling i nordvest-Kina, den første fra et besøk i 1962, den andre fra 1969. Fordi bøkene bygger på innbyggernes egne beretninger om sitt liv, blir det folkets egen opplevelse av sosialismen som Myrdal formidler. Bøkene bør leses av alle som vil danne seg et bedre bilde av Folkets Kina.

Pearl S.Buck: *Madame Liangs tre døtre*.

Denne boka er en roman som sprer forskjellige feilaktige påstander. Vi får høre at kineserne læres opp til å hate det amerikanske folket. Sannheten er at det alltid framholdes at det ikke er *folket* det er noe i veien med, men at det er de kapitalistiske lederne som er Kinas fiender.

For Pearl S.Buck er Kina det evige Kina med keiserdømme og undertrykkelse, det sosialistiske Kina er en kort mellomperiode. Mao Tsetung er en umenneskelig drømmer og tyrann. Det er helt naturlig for henne at hun i kulturrevolusjonen tar parti for «ekspertene» mot «ideologene», – tar parti for dem som ville gjøre Kina til et kapitalistisk land igjen. Denne boka spiller en reaksjonær rolle.

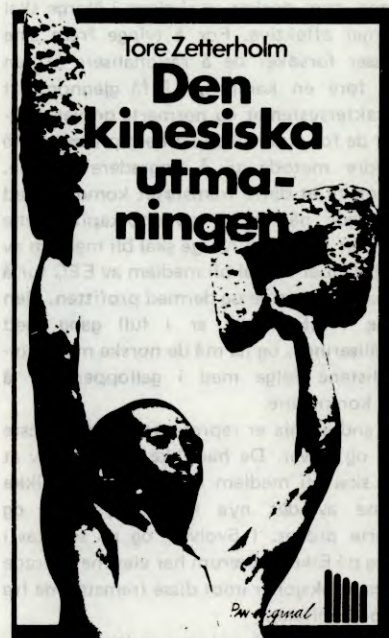
Han Suyin: *Kina i år 2001*. (Gyldendal 1970)

Forfatterinnen er født i Kina, men bor nå utenfor landet. Boka bygger på undersøkelser fra ialt 11 reiser rundt i Kina. Han Suyin er ikke marxist-leninist, men er meget positivt innstilt overfor Folkets Kina. Hun tar for seg mange av de vesentligste sidene ved kinesisk samfunnsliv i dag. Boka inneholder mange konkrete fakta, og er bra som en oversikt over Kinas historie og situasjonen fram til 1966.

Harald Munthe-Kaas og John Gittings: *Maos siste revolusjon*. (Aschehoug 1970)

Forfatterne er to av de mange «Kina-eksperter» som sitter i Hongkong og prøver å danne seg et bilde av hva som foregår i Kina. Forfatterne mener at å forklare hva kulturrevolusjonen egentlig er, er meget vanskelig. De legger fram flere mulig tolkninger, hvorav

teorien om en ren maktkamp er en mulighet og en marxist-leninistisk tolkning en annen. Fordi de ikke helt kan bestemme seg, blir skildringen av kulturrevolusjonen preget av kaotiske detaljer som mest etterlater et inntrykk av at kulturrevolusjonen var en kamp mellom forskjellige maktlystne personer. De politiske motsetningene og stridsspørsmålene kommer i bakgrunnen. Vi får inntrykk av at det bare dreier seg om intriger på topplanet, og får ikke noe bilde av hvordan kulturrevolusjonen gjennom kamp omformer samfunnet fra nederst til øverst. Slik mister boka mye av sin verdi som informasjon om kulturrevolusjonen.

Tore Zetterholm: *Den kinesiska utmaningen*.

Tore Zetterholm er en progressiv, liberal forfatter. Han kommer til Kina med mange borgerlige fordommer om landet, men oppdager at det borgerlige bildet av Kina er falskt. Kinas påståtte aggresjon mot andre land og den såkalte ensrettinga er ting han tar opp. Han motbeviser mange løgner. Svakheten er at Zetterholm ikke har noen dypere forståelse av det han ser. Det avgjørende spørsmålet om hvem som har den politiske makta i Kina tas ikke skikkelig opp. Ting han misliker forklarer han med at Kina er «kommet kort», istedenfor å spørre seg om det han ser, tjener folket. Kinesernes anstrengelser for å skape «et nytt og bedre menneske» ses for isolert fra klassekampen før og nå i landet. Boka er nyttig ved at den går i mot borgerlig sprøyt, men analysen av det kinesiske sosialistiske samfunnet er mangelfull.

KINA I DAG

Utkommer hver måned

Vil De abonnere på «Kina i dag», vennligst skriv til Kultur- og Opplysningsavdelingen ved Folkerepublikken Kinas ambassade i Norge.
Postadresse: Inkognitogata 11, Oslo 2. Telefoner 44 96 74.

Abonnementspris: Kr. 1,00 pr. år

UTDANNING I KINA

1. Innledning.

Både i Norge og i Kina skjer det en kamp mellom to linjer i spørsmålet om undervisningssystemet. For å forklare hva jeg mener med dette, skal jeg ta utgangspunkt i forholdene på skolefronten i Norge.

Den ene linja er representert ved den gruppa som dominerer i næringslivet, monopolkapitalistene, som ønsker at skolene i Norge skal være mer effektive. For å tvinge fram sine interesser forsøker de å rasjonalisere skolen ved å føre en kamp for å få gjennomført tallkaraktersystemet og normerte prøver. Dette gjør de for at de vil øke arbeidspresset og få en bedre metode til å fingrere elevene. Grunnen til at dette framstøtet kommer med slik tyngde nå, er at monopolkapitalistene forbereder seg på at Norge skal bli medlem av EEC. De vil at vi skal bli medlem av EEC for å øke markedene sine og dermed profitten. Men skolene i EEC-landa er i full gang med rasjonaliseringa, og nå må de norske monopolkapitalistene følge med i galloppen for å kunne konkurrere.

Den andre linja er representert ved de fleste lærere og elever. De har ikke interesse av at Norge skal bli medlem av EEC og slett ikke interesse av det nye karaktersystemet og normerte prøver. I Svolvær og på «Katta» i Oslo og på Eikeli i Bærum har elevene allerede satt i gang aksjoner imot disse framstøtene fra monopolkapitalen.

I Kina er det også en kamp mellom to linjer. På den ene sida har vi størstedelen av lærerne og elevene som ønsker å forandre på det gamle borgerlige systemet i Kina. De vil lage en skole som tjener folket. På den andre sida har vi de som er inngrodd i gamle vaner og som forhindrer reformer. I artikkelen om kulturrevolusjonen står det mye om hvordan kampen mellom de to linjene førte til kulturrevolusjonen, der folket retta kraftige slag mot gamle borgerlige vaner.

Sommeren 1966 ble all undervisning lagt ned i kamp mot den borgerlige linja i undervisningspolitikken. Folket reiste krav om at et skolesystem som var i samsvar med deres interesser, skulle skapes. Partiet tok initiativet til en landsomfattende debatt, og hele folket diskuterte ivrig forholdet mellom lærere og elever, opptaksbestemmelsene til videregående utdanning, spørsmålet om hvem som skulle stå i ledelsen for skolen.

Forslag til endringer ble oppsummert av partiet etter hvert. Den 7. mai 1966 la Formann Mao fram sitt syn der han bl.a. uttrykte: «Studietida må forkortes, utdanninga må revolusjoneres, den proletariske politikken må settes i første rekke. Studentene må velges ut blant arbeidere og bønder som har praktisk erfaring. Etter noen års studier må de vende tilbake til produksjonen.»

2. Teori og praksis.

Produktivt arbeid i tilknytning til utdanning er en av de viktigste reformene

Kombinert studier og arbeid. Studenter ved Det kommunistiske institutt ved Nanchang tar seg en pause i arbeidet i instituttets appelsinhage. Her diskuterer de kommunikeet fra det 2. plenum i partiets 9. sentralkomite.

som nå blir gjennomført overalt i Kina. Også i forbindelse med disse reformene skjer det en kamp mellom to linjer.

På den ene sida har vi folk som ønsker forandring. De mener at produktivt arbeid på en fabrikk eller jordbruksarbeid vil sveise skoleelever og lærere sammen med folket. Dessuten at de gjennom produktivt arbeid får en økt evne til å løse konkrete problemer i produksjonen. På den andre sida har vi folk som ikke forsøker å rive seg løs fra gamle borgerlige fordommer og prøver å forhindre reformene.

Da vi besøkte en folkeskole i Nanking, fortalte en av lærerne, kamerat Chen Yong xue, oss om kampen mellom de to linjene: «Når vi skulle gjennomføre produktivt arbeid for elevene, la enkelte lærere hindringer i veien. De oppfordret elevene til å lese bøker bak lukkede dører og utvikle seg selv først.

Noen av lærerne her var alvorlig forgiftet av Liu Shao-chi's borgerlige linje om at det høyeste er å lese i bøker, om at bøkene gir den beste kunnskap. Mange elever ble influert av disse ideene og begynte å se ned på manuelt arbeid og på folket. De tenkte bare på å få gode karakterer for å komme inn på høyere skoler og få seg en høy stilling.»

3. Karakterer og eksamen.

I Norge kjennetegnes skolen ved at den utdanner elever i den borgerlige ideologi. Den forsøker å gi elevene en forakt for arbeiderklassen ved å presse elevene til å arbeide hardt for å «komme seg fram».

Vi ser at staten forsøker å øke presset og konkurransen med det nye karaktersystemet og å gjøre elevene mest mulig ensopret gjennom de normerte prøvene. Med dette systemet skal «de beste» siles ut til høyere utdanning. De «beste» er de som har tilegna seg mest «fakta» og borgerlige løgner.

I Kina forsøker de nå å overvinne den gamle forestillingen om at intellektuelt arbeid er finere enn kroppsarbeid og å overvinne den egoismen som den borgerlige skolen med alles kamp mot alle, skaper. Om karaktersystemet sier Formann Mao: «Eksaminasjonen slik den er nå, er som å angripe fiender. Den er full av overrumpingsangrep, full av dunkle spørsmål og spørsmål som inneholder feller.»

I Kina er de nå i ferd med å avskaffe karakterer og eksamener, og det med poengjaget. De mener at karakterer og visse former for eksamen bare tjener borgerskapet i et kapitalistisk samfunn og ikke folket i et sosialistisk samfunn. De vil kvitte seg med dette systemet som fører til alles kamp mot alle. Karakterene sier ikke noe om elevenes evne eller vilje til å tjene folket.

UTDANNING I KINA

Det drives fremdeles forsøk med eksamenssystemet. Der hvor det ikke er avskaffet helt, gjør de forsøk med å finne på metoder som kan prøve elevene om hvorvidt de kan løse oppgaver på selvstendig vis med sine kunnskaper. I de tilfelle det holdes prøver, har elevene full adgang til oppslagsbøker i og med at det ikke er elevenes evne til å pugge utenat som skal prøves.

4. Forholdet lærer – elev.

Da vi spurte Chen Yong xue om hvilket problem de nå arbeidet med å løse, svarte hun at et problem var at lærerne snakket så mye at elevene ikke fikk sagt noe. »Det er et spørsmål om verdensanskuelse», sa hun, »fordi det gjenspeiler at lærerne ikke har tillit til de »små» massene.

De tror at det er de selv som er klokest, men ofte viser det seg at elevene er mye flinkere til å anvende Mao Tsetungs tenkning i praksis enn lærerne. Dette fordi elevene ofte har bedre kontakt med samfunnet, også det at de er mange flere.»

På spørsmålet om hvordan de skulle løse dette problemet, svarte hun at de mobiliserte lærerne til å studere Mao Tsetungs tenkning

lige områder som de arbeidet med. En ledet hele skolen, mens en annen komite arbeidet med reformene.

5. Arbeiderklassen i ledelsen.

Jeg nevnte at det satt en arbeiderrepresentant i »tre-i-en komiteene» på skolene. Dette er ikke tilfeldig. For å styrke arbeiderklassens ledelse (for å hindre borgerlig dominans) spiller arbeiderne en viktig rolle i skolen. Arbeiderne utfører den politiske ledelsen på skolen. De foreleser i mange fag og leder skolens produktive arbeid. En av lærerne på middelskolen i Tientsin fortalte oss hvordan det virket å få arbeidere inn i skolen:

»Da arbeiderne kom til skolen, tok de med seg en ny ånd som brøt med den gamle lærer–elev tradisjonen, der elevene ble lært opp til å tro blindt på alt det lærerne sa. Nå kan lærerne og elevene kritisere hverandre på en naturlig måte.»

Arbeiderne underviser på skolene. De vet hva klassekamp er, og kan undervise elevene i politikk på en konkret måte. Ofte forteller de om det gamle samfunnet før 1949. De under-

for grunnskoleelevene i folkekommunen Jinjiapa, laget av kommunemedlem Ji Fu-jing som kommer fra en fattigbondefamilie:

Formann Mao lærer oss: »Glem aldri klassekampen.» Før befrielsen var vi seks personer i vår familie. Jeg arbeidet som dreng hos en godseier og dyrket femten mu jord og høstet omtrent 620 jin rensset ris pr. mu hvert år. Godseierens hjerte var verre enn en giftig orm, og han gjorde alt han kunne for å utplyndre de fattige og lave mellomstore bøndene. Det ble sagt klart og bestemt fra på forhånd at han skulle betale meg åtte picul rensset ris i lønn hvert år, men i virkeligheten fikk jeg bare seks og et halvt picul fordi han lot meg betale for både det ene og det andre. Jeg kunne ikke forsørge familien min på dette, og vi levde verre enn trekkdyrene. På den tida var det tretten som arbeidet som drenger i landsbyen Xicun og i nabobyene, og fire piker ble tvunget til å bli barnebruder.

Østen er rød, solen går opp! Formann Mao ledet oss til å beseire de tre store fjellene. Vi ble herrer i vårt eget land og får det bedre for hver dag som går. Nå etter befrielsen må vi aldri glemme det kommunistiske parti; når vi lever lykkelig må vi aldri glemme Formann Mao. Erkeforræderen Liu Shao-chi forsøkte å dra oss inn på den kapitalistiske veien, men vi er fast besluttet på å slå ned på ham med all vår kraft.

La oss nå regne ut følgende:

1. Hvor mange drenger og barnebruder var det sammenlagt i landsbyen Xicun og i nabobyene før befrielsen?

2. Hvor mange jin rensset ris kunne fattigbonden Ji Fu-jing produsere med et års arbeid?

3. Godseieren betalte ham bare seks og et halvt picul ris (ett picul rensset ris = 200 jin rensset ris) i lønn. Hvor mange jin rensset ris kunne han få etter ett års arbeid? *Hvor mange jin stjal godseieren av dette? Hvor mange prosent av hele produksjonen er den delen som godseieren stjal? Hvor mange prosent av hele produksjonen er den delen som Ji Fu-jing fikk som lønn etter et års arbeid?*

Et problem fra før kulturrevolusjonen og også i det gamle Kina var at bonde- og arbeiderbarn ble utelukket fra skolen av økonomiske årsaker og p. g. a. harde opptaksprøver. Vi kjenner igjen forholda i Norge der prosenttallet for studenter fra arbeiderfamilier er mye lavere enn den prosentandelen de rommer av hele befolkningen. Den eneste måten å løse problemet på er ved at arbeiderklassen tar ledelsen og selv bestemmer hvem som skal gå på skole. I Kina rekrutteres studenter og elever til de videregående skolene fra det arbeidende folket. De som skal studere, velges ut blant arbeiderne eller bøndene der hvor de arbeider. Det som avgjør om de skal studere, er deres innstilling til arbeidet; om de er flinke til å tjene folket og om de er initiativrike til å finne løsninger på problemer som oppstår i produksjonen. Hvis en arbeider eller bonde er kvalifisert ut fra dette, men mangler de nødvendige forkunnskapene, arrangeres det spesialkurs for ham slik at han

Elevene blir trukket aktivt med i undervisninga.

(med dette menes arbeiderklassens ideologi slik den er summert opp av Formann Mao), og å lytte til de »små» massene. En av lærerne fortalte oss: »Arbeiderklassens ideologiske omforming og deltaking i produktivt arbeid har ført til en dyp samholdighet mellom lærere og elever. Lærerne respekterer elevene og tar vare på deres framskritt, og lærerne lærer beskjedent av elevene.»

Vi fikk vite mer om forholdet mellom lærere og elever da vi besøkte middelskolen i Tientsin. Der ble skolens arbeid ledet av såkalte »tre-i-en komiteer». Det vil si at de ledende organer på skolen ble satt sammen av representanter for lærerne, arbeiderne og elevene. »Tre-i-en komiteene» hadde forskjell-

viser i andre fag også. Med sine praktiske kunnskaper fra produksjonen gjør de undervisningen i f. eks. industrikunnskap levende og konkret. Også andre grupper blir trukket med i undervisningen, f. eks. bønder og soldater. Det fører til at lærerne og elevene blir sterkere knyttet til resten av folket og gir dem en anledning til å delta i kampen for sosialismen.

Arbeidere, bønder og soldater blir også trukket med i arbeidet med å utforme nye skolebøker sammen med lærere og elever. De gamle borgerlige bøkene er diffuse og løsrevet fra konkret praksis. De formidler borger-skapets og ikke arbeiderklassens ideologi og er derfor ikke brukbare.

Her er et eksempel fra en lærebok i regning

UTDANNING I KINA

skal kunne følge med. Videre er aldersgrensen avskaffet, slik at også eldre arbeidere kan få gå på skole.

6. Skolens oppbygging.

Undervisningssystemet ser nå slik ut:

Førskole for små barn. Grunnskole i fem år. Deretter middelskole i fire år. Etter middelskolen deltar elevene i produksjonen i ca. to år, før de eventuelt velges ut av de andre arbeiderne og bondene til videreutdanning.

Fagene ser omtrent slik ut:

1. Politikk med Mao Tsetungs tenkning og den dialektiske analysemetoden.
2. Det kinesiske språket.
3. Matematikk.
4. Allmenn kunnskap om industri og jordbruk.
5. Revolusjonær historie.
6. Militær og fysisk trening.
7. Sang.
8. Allmenn kunnskap om historie og geografi.

Skoleåret har to terminer. Ca. 70 % av tida brukes til undervisning og ca. 30 % til produktivt arbeid i fabrikk eller folkekommune. På et universitet vi besøkte var forholdet 50 % og 50 % mellom studier og produktivt arbeid.

7. Omskolering.

Jeg har vist hvordan man i Kina ved å sette arbeiderklassen i ledelsen skaper et skolesystem som tjener folket. Men det er ikke nok å bare forandre selve systemet. Elevene og lærerne må også forandre seg. Hvis elever og lærere oppfører seg på en egoistisk måte slik de blir opplært til i et kapitalistisk samfunn (blant annet ved karakterjag og press til å klatre), da kan ikke skolen være sosialistisk, da kan ikke skolen tjene folket.

Derfor legges det stor vekt på å bryte ned lærernes og elevenes borgerlige ideer og styrke deres evne til å tjene folket. Derfor legger de vekt på å sette seg inn i arbeiderklassens verdensanskuelse slik den er summert opp av Formann Mao i hans filosofiske verker og i sitatboka. Ved å studere Mao Tsetungs tenkning løser de problemer som har sammenheng med innstillinga til å tjene folket, og praktiske problemer. En rødegardist-jente på Tientsin middelskole nr. 42 fortalte oss om hvordan hun studerte Mao Tsetungs tenkning:

»Formann Mao lærer oss å frigjøre filosofien fra forelesningssalene for at den skal bli et våpen i massenes hender. Tidligere var jeg ikke så flink til å studere og jeg gjorde feil. Jeg hadde en gal innstilling til meg selv. Jeg betraktet alltid meg selv som den beste. Etter å ha lest »Ett deler seg i to« (Om motsigelsen) kom jeg fram til den rette måten å behandle meg selv og andre på. I dette verket forklarer Formann Mao at alle ting har to sider som

Rødegardist-jente fra middelskolen i Tientsin forteller om sine erfaringer fra studier i Mao Tsetungs tenkning.

påvirker hverandre. Da forsto jeg at jeg på den ene sida er flink til å tjene folket, men at jeg på den andre sida også har mine begrensninger. Jeg lærte også å se de andres overlegenhet. Jeg forsto at jeg som kader blant elevene kan få mye større støtte fra massene hvis jeg er klar over deres overlegenhet. Hvis jeg tror jeg er overlegen, kan jeg lære lite av massene. Ennå har jeg mye å lære. Jeg har ennå ikke vært flink nok til å studere og må fortsette arbeidet med å omforme min verdensanskuelse.»

Da vi besøkte Qinghua-universitetet Peking, fortalte lærere og studenter oss om hvordan de arbeidet for å omskolere seg ved å knytte nærmere kontakt med folket. Kamerat Shi Guo-sheng fortalte oss om hvordan han forandret sin verdensanskuelse:

»Jeg fikk en borgerlig utdannelse her før jeg dro til USA for å studere videre. Da jeg var der, utga jeg en bok som heter »Hvordan utnytte arbeidskraft«. Dette gjorde jeg for å

klatre opp og bli berømt. Etter frigjøringa mente jeg at jeg var så lærd at jeg ikke trengte noen omskolering. Jeg skal prøve å gi et eksempel på hvordan jeg tidligere identifiserte meg med overklassen og ikke med det arbeidende folket:

En gang fikk jeg se et maleri av en fattig bonde kledd i filler som slet i rismarken en regnværsdag. Jeg reagerte den gangen med at det var et pent bilde. Min reaksjon var et uttrykk for den utbytende klasses følelse fordi dersom jeg hadde følt meg som en del av det arbeidende folket, hadde jeg reagert med at det var ille at en bonde skulle slite så hardt i det kalde regnet og attpåtil være så fattig.

Men nå føler jeg meg som en del av folket, for i fjor dro jeg ut på landsbygda for å delta i produktivt arbeid. Da fikk jeg lære hvor slitsomt det var å plante ris i regnet. Sammen med de andre bøndene som hjalp meg og viste meg hva jeg skulle gjøre, lærte jeg å høste korn. Viktigst var det at jeg lærte hvem som skaper verdiene i samfunnet, nemlig det arbeidende folket. Formann Mao understreker det grunnleggende spørsmålet: For hvilken klasse? Da jeg før 1949 ble båret i bærestol, tenkte jeg ikke på at jeg var en byrde for folket. Men nå skjønner jeg at jeg stadig må undersøke hvilken klasse mine handlinger tjener. Jeg forsto også at jeg ikke kunne tjene arbeiderklassen og resten av det arbeidende folket med bare ord, at det også var nødvendig med handling. Derfor deltok jeg i ungdomssjokkbrigaden for å få inn høsten. Parolen jeg fulgte var: SETT I GANG MED DET REVOLUSJONÆRE ARBEIDET. Fra nå av vil jeg arbeide hardt for å gi mitt bidrag til verdensrevolusjonen.»

8. Konklusjon.

Da vi besøkte skolene i Kina, ba lærerne og elevene oss alltid om kritikk av det arbeidet de hadde gjort. De sa »vi må omforme

FORDREID PROPAGANDA

Dette bildet er brukt i vestlig propaganda for å vise at Kina er nærmest for et slavesamfunn å regne. I virkeligheten viser bildet en av studentene ved Qinghua-universitetet. I stedet for å sitte å vente på gravemaskiner og bulldozere, tok denne piken sammen med andre saken i sine egne hender og grov opp tonnevis med søle for å bygge sitt eget svømmebasseng.

UTDANNING I KINA

TEORI OG PRAKSIS

Skolesystemet i et land er til enhver tid preget av hvem som har den politiske og økonomiske makt i landet. I Norge er skoleverket lagt opp til å dekke kapitalistenes behov for utdannet arbeidskraft. Skolene våre blir derfor ledd i utbyttingssystemet, elevene læres opp til å godta utbyttinga samtidig som de også blir utbyttet sjøl. Dessuten virker utdanningssystemet til å skille de intellektuelle fra arbeidsfolk. Skolegangen ses på som middel til å oppnå en »bedre» stilling i samfunnet, der en slipper å delta i vanlige folks slit. I et kapitalistisk skolesystem er dette ei uunngåelig utvikling.

I Kina har skolene en helt annen karakter, fordi de hviler på et helt annet grunnlag enn skolene i Norge. Det kinesiske utdanningssystemet har som målsetting å tjene det arbeidende folket og den sosialistiske revolusjonen. Det mest grunnleggende prinsippet for en slik skole er å knytte *teori og praksis* nært sammen, å kombinere undervisning med produksjon. Denne linja er et resultat av kultur-revolusjonen, som var et oppgjør med byråkratiske og borgerlige tendenser som hadde gjort seg gjeldende på de forskjellige områdene av samfunnslivet. Før kultur-

undervisningssystemet, men vi har fremdeles kommet svært kort og har ennå mange feil. Skolesystemet vårt er ikke ferdig utviklet, kampen mellom de to linjene fortsetter. Vi vil gjerne ha kritikk og råd for å komme videre med arbeidet med å gjøre skolen til en skole som tjener folket.»

Selv om de i Kina ennå ikke har et skolesystem der alle problemer er løst, ser vi at de arbeider med å løse dem og at de er i ferd med å løse dem. Skolesystemet i Kina er nå hovedsakelig i samsvar med lærernes, elevenes og resten av folkets interesser.

I Norge ser vi at forholdene på skolen blir verre. Systemet som slett ikke er bra som det er, blir nå fra statens side utsatt for en rekke »reformer» som fører til forverring. I Norge løses ikke problemene til folkets beste.

Hva er så grunnen til denne forskjellen i Norge og i Kina? Jo, den er at folket i Kina selv har den politiske makten og derfor selv er i stand til å skape en skole som tjener deres egne interesser. I Norge er det ikke folket som har den politiske makten. Kapitalen, monopolkapitalistene har makten. Derfor tvinger de fram sine interesser i skolen. Derfor må målet på lengre sikt for norske skoleelever være å gripe den politiske makten sammen med resten av folket. Første skritt er å reise seg til organisert og enhetlig kamp mot de forverringsframstøtene som kommer.

AVVIS DET NYE KARAKTERSYSTEMET OG NORMERTE PRØVER

revolusjonen var skolene preget av noe som seinere er blitt kalt »de tre atskillelsene» — dvs. skoleelevenes atskillelse fra 1) politikken, 2) produktivt arbeid og 3) massene av bønder og arbeidere. En hadde ikke klart å bryte ned de gamle, borgerlige ideene som hersket omkring undervisning og skoler. Etter kultur-revolusjonen har det skjedd et stort oppsving i revolusjoneringa av utdanning og forståelsen for å sette arbeiderklassens politikk i ledelsen. Mao påpeker at for at Kina ikke skal skifte farge, er det nødvendig å oppdra og lære opp millioner av etterfølgere som vil føre den proletariske revolusjonens sak videre.

REVOLUSJONERING AV SKOLEN

På Tientsins middelskole nr. 42, som vi besøkte, har elever og lærere nådd store resultater i arbeidet med revolusjoneringa i skolen. De har spurt seg selv: »Hvordan kan vi best la undervisninga tjene den proletære politikken? Hvordan skal vi kombinere undervisning med produktivt arbeid?» Ved denne skolen har de løst dette ved to metoder: Den ene går ut på at de har opprettet forbindelse mellom skolen og en fabrikk. Lærere og elever drar ut til fabrikken for å delta i produktivt arbeid. På denne måten får de et godt grunnlag for å bevare og forsterke sin tilknytning til arbeiderklassen og for å virkelig gjøre prinsippet om arbeiderklassens ledelse. De innser at de har mye å lære av arbeiderne, både praktiske og ideologiske lærdommer.

STOL PÅ EGNE KREFTER

Arbeiderne har opprettet arbeiderpropagandagruppe på skolen og dessuten lært elevene å danne såkalte tre-i-ett-komiteer, som består av arbeidere, lærere og elever. — Denne ideologiske nyttenkinga og deltakelsen i praktisk arbeid har også ført til en stor samhørighet mellom lærere og elever. Lærerne respekterer elevene og er innstilt på også å lære av dem. Den andre metoden i revolusjoneringa går ut på at skolen driver egne fabrikker. Den ene av middelskolens fabrikker lager et vekstpreparat for jordbruket. Denne ligger derfor utenfor byen for at den kan produsere jordbruksvarer i tilknytning til fabrikken, og for at elevene skal sikres kontakt med bøndene og kunne rådføre seg med dem. — Den andre av skolens fabrikker, som vi besøkte, ligger i selve skoleområdet, og hovedproduktet er transistorer. Vi ble vist rundt av et par arbeidere og lærere pluss to rødegardist-elever. De fortalte oss: »Det er en revolusjon at skolen driver egen fabrikk. Kampen mellom de to linjene har vært skarp på dette spørsmålet. Men det var nettopp gjennom denne kampen at vår elektroniske fabrikk ble skapt og utviklet.» Vi fikk høre om innvendingene til dem som var motstandere av å opprette fabrikken. Noen

mente at det var unødvendig, andre at elevene ikke hadde tilstrekkelige kunnskaper til å drive slik produksjon. De hevdet at deres hovedoppgave var »å ha forelesninger i klasserommet». Til dette svarte de revolusjonære elevene og lærerne: »Det er Formann Maos konsekvente lære at undervisning skal kombineres med praktisk arbeid. Å drive fabrikk er et viktig middel til å føre ut Formann Maos linje og fullføre den proletariske undervisningsrevolusjonen.»

De revolusjonære kreftene på skolen var også blitt møtt med en rekke tekniske argumenter: En slik fabrikk ville kreve moderne utstyr, framskreden teknologi, spesielle støvfrie lokaler, og dette ville koste massevis av penger. Skolen hadde ikke noe av dette, men de organiserte revolusjonære elever og lærere til å besøke elektroniske fabrikker i byen, for å lære av arbeiderne der. De var fast bestemt på å overvinne vanskene ved å stole på egen innsats og oppfinnsomhet. De aktiverte elever og lærere til å skaffe penger, f. eks. ved å samle inn skrapjern og selge det. Sine manglende tekniske kunnskaper erstattet de ved å lære gjennom arbeidet. En stor vilje til å anvende nyttenking og utnytte egne ressurser ble lagt for dagen. Det beste beviset for dette er kanskje måten de hadde løst problemet med høytemperaturovner på. En slik ovn ville koste 30 000 yuan å innføre fra utlandet, en svært stor pengesum som de ikke kunne skaffe. Derfor brukte de maletønner av jern til å framstille ovner av, med minimale utgifter. Vi fikk vite at disse ovnene kan holde opp til 1000 grader C, og at de er helt brukbare til å lage kvalifiserte produkter.

På denne måten har skolen også satt ut i praksis den store parolen om å stole på egen innsats, og å bygge landet med flid og sparsomhet.

HVA SLAGS ETTERFØLGERE?

Denne revolusjonære linja med kombinasjon av teori og praksis i undervisninga så vi også på de andre lærestedene vi besøkte. En folkeskole produserte blant andre ting oljefiltere til biler. Begge universitetene vi var på var bortimot sjølforsynt med kjøtt og jordbruksvarer. Samtidig drev de industri, og i fabrikkene sto studenter, professorer og arbeidere side om side ved maskinene. En av lærerne ved middelskolen i Tientsin sa i sin oppsummering at: »Brennpunktet i kampen mellom de to linjene er nå: Skal skolen oppdra proletære etterfølgere til revolusjonen eller skal den oppdra borgerlige elever? — Man kan ikke lære opp proletariatets etterfølgere med borgerlige metoder, så det borgerlige undervisningssystemet må legges helt om. Spørsmålet er om vi skal bedrive reformisme eller fullføre revolusjonen. Vi er fast bestemt på å fullføre kultur-revolusjonen i undervisninga under ledelse av Mao Tsetungs tenkning.»

NORSKE SKOLEBØKER OM KINA

Daglig ser vi at det norske borgerskapet prøver så godt det kan å sverte Kina. Borgerne bruker alt fra vitsetegninger til vill hets, og de bruker det midlet som alt i alt er det farligste, nemlig den »saklige informasjonen» slik vi møter den i skolebøker, tidsskrifter og aviser. I norske historiebøker finner vi mange direkte feilaktige opplysninger om Kina, sjøl om det må innrømmes at noen av dem er forholdsvis bra. Her skal vi ta for oss to bøker som brukes i skolen i dag. Det er: Arne Bergsgård: »Verdenshistorie 1815–1955», J. W. Cappelens forlag, Oslo 1956, som brukes i gymnaset, og Axel Coldevin: »Historie for 8.–9. skoleår», H. Aschehoug og Co, Oslo 1965, som brukes i den niårige folkeskolen.

»I motsetning til Japan var China et demokratisk og fredelig samfunn, styrt av et litterært dannet embetsverk.» (Om Kina på 1800-tallet, Bergsgård.)

Kina på 1800-tallet var langt fra noe demokrati. Demokrati betyr folkemakt, men i Kina var det godseiere, adelsmenn og embetsmenn som hadde all makt. Bøndene, som utgjorde det store flertallet av folket, ble brutalt undertrykt. Store deler av avlingen betalte de i avgift til godseierne. Overklassen derimot arbeidet ikke, men levde på folkets harde arbeid.

»Japan hadde kastet seg med krig over China i 1937 i håp om å få slått ned motstanden før den kinesiske folkerørsla, Kuomintang, under Chiang Kai-sheks førerskap hadde gjort landet for sterkt. Det forregnet seg her. Det møtte et China med en vaknende, sterk nasjonalkjensle, som med storslått offervilje satte seg på det seigeste til motverge.» (Bergsgård)

For det første: Kuomintang var ikke noen folkerørsla. Godseiere og kapitalister kontrollerte Kuomintang iallefall etter Chiang Kai-sheks overtakelse av ledelsen. Av de 56 generalene som i 1927 sto i spissen for Kuomintang-hæren, var 51 godseiere som fremdeles eide landsbyer med 250 familier eller mer. For det andre: Boka gir inntrykk av at det var Kuomintangs og Chiang Kai-sheks fortjeneste at Kina gjorde effektiv motstand mot japanerne. I virkeligheten var Kuomintang verken sterk nok til, eller villig til å yte japanerne effektiv motstand. Kommunistene ønsket å forene Kinas krefter mot Japan, men Chiang Kai-shek var mer opptatt med å innringe og prøve å knuse de Røde Baseområdene enn i å kjempe mot Japan. Det ble kommunistene som bar de største byrdene med å mobilisere folket mot Japan. Da krigen var slutt, hadde kommunistene vunnet sterk støtte fra folket for sin heroiske kamp mot Japan. Bl. a. p. g. a. dette kunne kommunistene under ledelse av Mao Tsetung lede folket til å ta over makta i 1949.

»Den andre femårs-planen lyktes dårlig, og landet ble rammet av flere uår. Det ble hungersnød, —» (Coldevin).

Dette dreier seg om perioden 1960–61. Forfatterinnen Han Suyin som har vært mye i Kina, mener at hungersnød ikke forekom. Og hennes vurdering bekreftes av andre. Befolkningen var i stor grad underernært, men det ble opprettholdt stabile priser og en rettferdig rasjonering blant over 600 millioner folk, og svartebørshandel forekom ikke. Dette var en stor seier for det sosialistiske system.

»Likesom i Sovjetunionen er det kommunistpartiet som har makten, og partimed-

lemmene har store forrettigheter.» (Coldevin).

Direkte galt. *Folket* har makta under ledelse av kommunistpartiet. Partimedlemmer har ingen forrettigheter. De arbeider i produktivt arbeid, og de står under folkets kritikk og overvåking. Folk som tas opp i partiet, må godkjennes av massene der de jobber for å sikre at de er virkelige kommunister som tjener folket i alt de gjør.

»Kineserne blandet seg inn i forholdene i Korea ... (i 1950), rettet Nord-Korea som var kommunistisk og fikk hjelp av Kina, et angrep mot Sør-Korea.» (Coldevin).

Fakta tyder på at det var Sør-Korea som angrep Nord-Korea. I november 1950 hadde USA-troppene, som grep inn på Sør-Koreas side, erobret det meste av Nord-Korea og sto ved den kinesiske grensen. Den amerikanske øverstkommanderende, general MacArthur, uttrykte at han ville gå inn i og erobre Kina også. På bakgrunn av dette var det langt fra noen aggresjon fra Kinas side å gripe inn. Det var nødvendig for Kina for å forsvare landet, og dessuten hadde et fritt land, Nord-Korea, bedt om hjelp. At Kina ble stempla som angriper i FN, viser bare FN's rolle som USA's redskap. I dag er alle kinesiske tropper ute av Korea, mens USA fremdeles har tusenvis av soldater i Sør-Korea. Hvilket land er imperialistisk?

»Siden besatte de (kineserne) Tibet og gikk så hensynsløst fram at herskeren, Dalai Lama, som regnes som en hellig mann, flyktet ut av landet sammen med mange tusen tibetanere.» (Coldevin).

Om forholdet Kina/Tibet går to påstander igjen: At Tibet var en sjølstendig, uavhengig nasjon som kineserne invaderte og erobret. Og: At tibetanerne i 1959 reiste seg til et folkeopprør mot det kinesiske styret, og at Kina hensynsløst undertrykte dette slik at mange tibetanere måtte flykte til India.

Til det første: Tibet har alltid vært en del av Kina. Så seint som i 1943 anerkjente USA Kinas overhøyhet over Tibet. Indias tidligere statssjef Nehru og kommunistenes motstander Chiang Kai-shek er enige om at Tibet er en del av Kina. Først da Kina ble sosialistisk, fant de reaksjonære i Tibet og andre land ut at de kunne svekke Kina ved å løsrive Tibet fra Kina. Slik fant de på at Tibet var sjølstendig.

Til det andre: Før 1950 var Tibet et av de verste samfunn i verden. En liten overklasse av godseiere og munk undertrykte folket. 0,7 av 1,2 millioner innbyggere var livegne. Fra

1950 til 1959 ble folkets stilling forbedra, både materielt og politisk. Overklassen følte sine posisjoner trua, og i mars 1959 gjorde de opprør. Omtrent 1% av folket deltok i opprøret, som ble støttet aktivt av adelen og munkeklostre. Den kinesiske Frigjøringshæren sammen med det tibetanske folket slo tilbake dette forsøket på å innføre undertrykkelsen igjen. Etter 1959 har tibetanerne for godt tatt makta i landet sitt.

Påstanden om kinesernes folkemord og undertrykkelse i Tibet stammer særlig fra Den Internasjonale Juristkommisjonens rapporter fra 1959–60. Juristkommisjonens objektivitet er nokså tvilsom etter at det ble kjent at den er finansiert av det amerikanske etterrettingsvesenet CIA, og på bakgrunn av at rapporten er bygd på det folk som lever i eksil i India har fortalt, og ikke førstehåndskjennskap. Journalistparet Gelder som i 1962 reiste rundt i Tibet på oppdrag fra den liberale avisa News Chronicle, skriver: »De vesterlandske avisene slukte imidlertid gjerne og med glede hver eneste historie om kinesiske grusomheter i Tibet, hvor uhyggelig og utrolig den enn var. — Men kinesernes opptreden i Tibet må som alle liknende foreteelser bedømmes på grunnlag av fakta istedenfor påstander. På våre ferder i landet oppdaget vi intet som kunne bekrefte påstanden om at kineserne undertrykker, ja, til og med holder på å utrydde det tibetanske folk. Isteden så vi mengder av bevis på at tibetanernes vilkår er blitt forbedret.»

»Seinere har det vært uro på grensen mot India.» (Coldevin).

Kina har løst sine grensespørsmål på fredelig måte med Nepal, Burma, Pakistan, Afghanistan, Nord-Vietnam, Laos, Nord-Korea og Mongolia. Bare Sovjet og India har ikke vært villige til å løse problemet. India hevder en grenselinje mot Kina, Kina hevder en annen. England, som herska over India før, godkjente og tegna inn på sine kart de kinesiske grenseforslagene i 1911. Seinere benytta engelskmenn og indere seg av Kinas svakhet til å utvide området på bekostning av Kina. I 1962 åpna indiske soldater ild mot kineserne ved grensa, men uroen la seg.

FOLKEHÆREN

DEMOKRATI I HÆREN

Noe av det som er mest slående når en sammenlikner forsvaret i Kina med det vi har i Norge, er forskjellen på demokrati i disse to hærene. Undertrykkelsen av de norske soldatene blir forklart av forsvarsministeren og andre som nødvendig for at »forsvaret» skal kunne tjene sin oppgave. Og dette er sjølsagt riktig i et kapitalistisk land, der »forsvarets» viktigste oppgave er å beskytte de borgerlige maktthaverne.

I 1928, etter at det første røde baseområdet var opprettet i Jinggangfjellene, beskrev Mao de indre forholdene i den Røde Armeen slik: *»Soldater og befalingsmenn står på like fot når det gjelder materielle goder; soldatene har møtiefrihet og talefrihet; alt overflødig seremoniell er avskaffet; regnskapene er tilgjengelige for alle . . . I Kina er det ikke bare folket som trenger demokrati, armeen trenger det også.»*

Før kampen om Jinggangfjellene startet, hadde hæren blitt reorganisert. En rød hær av arbeidere og bønder kunne ikke være organisert på samme måte som den gamle borgerlige hæren hvis den skulle tjene folkets interesser. Det ble derfor opprettet soldatkomiteer på kompanibasis og på høyere nivå. Kadaverdisiplin ble ikke lenger tålt, og offiserene skulle dele soldatenes kår. Basert på disse prinsippene vant den Røde Arme store seire over Chiang Kai-sheks reaksjonære hær, som hadde flere soldater og som var bedre utrustet.

HÆREN I FOLKETS TJENESTE

Som det har vært vist i tidligere nummer av Røde Garde, er ikke militærapparatet i Norge til for å tjene det norske folket, men er egentlig rettet mot det. Historien har vist oss at gjentatte ganger har militæret blitt satt inn mot streikende arbeidere for å slå ned streikende og beskytte streikebryterne. Men, vil noen si, dette var bare noe som skjedde i gamle dager da demokratiet ikke var godt nok utviklet, slikt kommer ikke til å skje i Norge mer.

Ingenting har vist at dette ikke kommer til å skje om igjen, det er derimot en rekke eksempler på at slikt vil gjenta seg her som ellers i de kapitalistiske land. Vi kan bare nevne Frankrike i 1968, USA, Irland og Polen. Alle disse stedene ble og blir militærapparatet brukt mot streikende arbeidere, m. a. o. ser vi helt tydelig at militæret blir benyttet for kapitalens og mot folkets interesser. En annen side ved militærvesenet i de kapitalistiske landene er at arbeiderklassen blir tvunget til å kjempe mot sine egne interesser, enten det nå er å beskytte streikebrytere, slå ned arbeideroppstander eller å drive imperialistiske kriger. Eksempler som kan nevnes er den første imperialistiske verdenskrig, krigen som fascistene satte i gang, og den krigen som USA-imperialismen i dag fører mot folket i Indo-Kina.

Hvordan forholdet mellom hæren og folket er i Kina, beskriver sjefsredaktør Lagercrantz i

Fram til i dag har de demokratiske prinsippene som hæren er basert på, vist seg å være riktige for at hæren skal kunne hjelpe folket i bygginga av sosialismen i landet. Men også i dette spørsmålet har det vært en kamp mellom to linjer. Peng Teh-huai, som var forsvarsminister fram til 1959, gikk inn for å uthule demokratiet ved at det ble innført gradssystem med stjerner og vinkler osv. Han ville omforme den kinesiske armeen til å bli av russisk type, slik den var blitt etter at Krustsjov hadde kommet til makta. Men i

1959 ble han kastet som forsvarsminister, og kamerat Lin Piao tok over. Gradssystemet ble avskaffet igjen, det samme skjedde med ordener og medaljer, og politikken ble igjen satt i høysetet. Mennesket ble ansett å være en viktigere faktor enn våpnene, og politisk arbeid var viktigere enn annet arbeid.

I en avdeling av Folkets Frigjøringshær som vi besøkte, fikk vi vite at soldater og offiserer lever og arbeider sammen. Om kvelden er de sammen i studiegrupper i Mao Tsetungs tenkning, og om morgenen er det diskusjoner om dagens program. Også i den revolusjonære krigen før 1949 ble dette demokratiske systemet praktisert, med diskusjonsmøter om hvordan kampoppgavene skulle løses. For å heve det politiske nivået i forsvaret gjennomføres prinsippet: Offiserene underviser soldatene, soldatene offiserene og soldatene hverandre. At kadaverdisiplin ikke ville gå i dette systemet synes innlysende, og soldatenes politiske virksomhet bidrar til å styrke hæren fordi det er en hær i folkets tjeneste.

På besøk hos den 196. divisjon av Folkets frigjøringshær

den borgerlige svenske avisen Dagens Nyheter slik (13. des. 1970) : »Han (soldaten) er ikke skilt fra folket, han er folket selv, Mao Tse-tungs bilde av geriljasoldaten som lever blant folket som fisken i vannet, er kjent av alle. Man får ikke tak i fisken før havet er tømt. Man kan ikke beseire geriljaen med mindre man dreper hele folket».

Dette står i grell motsetning til hva en annen mye mer reaksjonær borger, Reiulf Steen, skrev i Arbeiderbladet etter at han hadde oppholdt seg i Peking en kort tid på gjennomreise. Han mente nemlig at Kina var et militærdiktatur fordi det i revolusjonskomiteene rundt omkring satt så mange folk fra forsvaret. Det samme pleier Kina-«ekspertene» Harald Munthe-Kaas å fortelle i norsk radio — siste gang i Den vide verden først i februar. Hva disse to borgerne ikke vil se, er at soldatene er en del av folket, og en politisk meget framskreden del. Kravene **forts. s. 30**

Hvordan lever folk i byene?

I Shanghai besøkte vi et boligkvarter hvor det bodde vesentlig industriarbeidere. Vi spiste hos en familie som fortalte oss om tida før og etter revolusjonen.

Li A-gui, som er 58 år gammel, fortalte: »Da jeg var 9 år gammel døde far. Vi hadde da et værelse uten dør, men etter at far kom bort, måtte vi flytte til en dårligere bolig, nemlig en sivhytte. Jeg måtte ta arbeid på en fabrikk for at vi skulle klare oss økonomisk, men likevel kunne vi bare kjøpe den dårligste risen, og grønnsaker hadde vi ikke råd til. I det gamle samfunnet hadde arbeiderne ingen makt og levde derfor et elendig liv.

Men etter frigjøringa i 1949 ble det helt annerledes. Da dette boligområdet ble ferdig i 1952, flyttet vi inn her. Etter at mannen min døde, bor jeg nå alene i en bra møblert leilighet på to rom, og deler kjøkken og vannklosett med tre andre familier. I 1962 sluttet jeg på fabrikk, og har siden levd av pensjon som er like stor som den lønna jeg hadde.

Men jeg var uvant med å ikke ha noe å gjøre, så jeg gikk til gatekomiteen og ba om arbeid, og det fikk jeg. Da kulturrevolusjonen kom, lærte formann Mao oss at kadrene måtte ut i samfunnet og klassekampen for å herde seg. Jeg var vaklende, jeg tenkte å være hjemme og ikke gjøre revolusjon. Men senere studerte jeg Mao Tsetungs tenkning, og jeg forsto da at jeg måtte fortsette revolusjonen sjøl om jeg er en gammel kone. Jeg har fått som spesiell oppgave å drive politisk arbeid blant dem som ble kritisert for borgerlige feil under kulturrevolusjonen.»

Husleien i dette boligområdet er 2,7–6 yuan for en leilighet pr. måned. Dette utgjør ca. 3–7 prosent av månedslønna til en arbeider. (I Oslo er denne andelen 20–30 prosent). Strøm og vann koster 0,60 yuan pr. måned pr. person. Det er som regel fabrikkene, kontorene og andre arbeidsplasser som eier de leilighetene arbeiderne bor i. I bedriftens budsjetter inngår boligutgifter og inntekter, og arbeiderne har sjøl kontrollen over dette.

Ingen høster nå profit eller rentegevinster på boligene, og dermed blir de billige. Nå er det ingen inflasjon i byggepriser og ingen boligspesulanter som driver leiene skyhøyt i været slik som her i landet.

Som på alle andre områder i det kinesiske samfunnet er det i boligkvarteret også opprettet revolusjonære komiteer. En for hele Shanghai, en for hvert av de ti distriktene som byen er delt inn i. Distriktet er delt inn i mange enheter, disse kalles gatekomiteer og disse er igjen delt i naboskapskomiteer som er grunnenheten.

Før kulturrevolusjonen var Shanghai ledet av revisjonister som var mer interessert i å bygge luksusboliger som skulle vises fram til utlendinger enn å bygge hensiktsmessige boliger for arbeiderne. Dette forholdet ble rettet på ved kulturrevolusjonen ved at de revolusjonære komiteene fikk kastet disse lederne. Gatekomiteene studerer ivrig Mao Tsetungs tenkning og styrker seg sjøl og revolusjonen. På denne måten styrker de også arbeidernes maktstilling.

Arbeidsfolkene i distriktene er sjølsagt organisert på jobben, slik at det blir de hjemmeverende husmødrene, pensjonistene og skoleelevne som gjør det meste av det politiske arbeidet i boligkvarteret. Ungdommer spiller en stor rolle ved at de deltar i »Mao Tsetungs tenknings propagandagrupper», som er ledende kjerner for massenes kamp. Disse gruppene har som oppgave å føre ut kommunistpartiets linje og få denne studert og diskutert på grunnplanet. De driver agitasjon for denne linja gjennom veggaviser, kunst og forskjellige møter. En viktig oppgave er også å holde møter og drive agitasjon om de lokale forholdene. Samtidig har gruppene praktiske oppgaver, som å holde gatene rene og sørge for at trafikken går som den skal. Og sjølsagt studerer de Mao Tsetungs tenkning. Ved at ungdommene har en veldig viktig oppgave i dette arbeidet ved siden av det de har på skolen, blir det til at de bruker mye av fritida til dette. I og med at de har en meningsfylt

oppgave å bruke fritida på, nemlig å være med på å bygge opp det nye samfunnet, og slik være med på å styre utviklinga, får ikke ungdommen fritidsproblemer slik som i kapitalistiske land.

Også de som arbeider ute blir organisert i boligområdet, hver 14. dag møtes alle familiene i blokka for å diskutere den aktuelle situasjonen og ta opp spesielle problemer mellom familiene. Er det motsetninger mellom familiene, så studerer de Mao Tsetungs tenkning for å løse dem, og oppnår derved større enhet seg i mellom, og forstår at bare slik kan arbeiderklassen styrke sin makt. Før frigjøringa var det mye kangel både mellom familiene og innen den enkelte familie. Dette kom av at vanlige arbeidere hadde dårlig råd, de var veldig slitne etter jobben, og ble ofte skjelt ut av formannen og bedriftsledelsen. Nå foregår det ikke på denne måten lenger, og motsetningene blir løst ved studier og diskusjon.

I dette boligområdet er det 15 folkeskoler med 15 000 elever og 6 høyere skoler med 8000 elever, ellers er det også universitet i byen for dem som vil gå enda videre. Helsevesenet i området er også godt utbygd. Det finnes et sentralsjukehus for hele distriktet her, de har et sjukehus for boligområdet og 8 klinikker for hvert naboskapsområde. Vi besøkte den lokale klinikken, og den hadde 12 leger som både utførte kinesisk og vestlig medisinsk behandling, og klinikken hadde 16 sjukepleiere. Vi var også i det lokale varehuset, som det var 8 stykker av i dette boligområdet. Det var ganske stort og hadde godt utvalg av alle slags varer som folk trengte, særlig var utvalget av matvarer og grønnsaker godt.

FAMILIEN

Både Paven og USA's utenriksminister beskyldte en gang kineserne for å ville ødelegge familien. Dette er helt riktig når det gjelder familiesystemet kineserne hadde før frigjøringa, og som fremdeles eksisterer i det imperialistokkuperte Formosa og Hong Kong.

Men i Folkets Kina er det nå helt slutt med at foreldrene bestemmer fullstendig over barna. Tidligere var det foreldrene som bestemte hvem barna skulle gifte seg med. Mange foreldre måtte selge barna sine forat de ikke skulle sulte ihjel. Tidligere kunne mannen ha konkubiner (elskerinner som bodde hos ham), og prostitusjon florerte verre i Shanghai enn den gjør i Hong Kong i dag. Nå er det blitt likestilling mellom mann og kvinne på alle områder, også når det gjelder plikter, f. eks. er det vanlig at mannen gjør like mye husarbeid som kona når begge er i jobb. Det blir drevet iherdig opplysningsarbeid om bruk av prevensjonsmidler, og disse er også svært billige. Abort er nå tillatt. Forfedredyrkinga, som før frigjøringa var svært utbredt, er nå bekjempet sammen med mange andre fordommer når det gjelder familien. Familien er ikke lenger en isolert enhet – det kollektive livet i boligområdet legges det mye større vekt på. Men familien som en demokratisk enhet

Fra en barnehage i arbeiderboligkvarteret vi besøkte i Shanghai.

fungerer, og kulturrevolusjonen var også en kamp mot fordommer i familiesynet, f. eks. når det gjaldt forholdet mellom foreldre og barna.

De unge blir nå oppfordret til å kritisere foreldrene for å bryte med den autoritære foreldremyndigheten som det er igjen rester av, og skape en demokratisk familie. Motsetninger mellom de unge og de voksne løses gjennom studier og diskusjon, og slik lærer begge parter av hverandre. Det inntrykket vi fikk, er at det går veldig bra sjøl om det er tre generasjoner som lever sammen, slik det som oftest er i Kina.

KULTUR

I boligområdet som vi besøkte, var det barnehager med 2300 unger, dvs. nesten alle i distriktet under skolealder. Det var derfor lett for kvinner med små barn og ta seg jobb.

Vi besøkte en barnehage, og det gjorde et sterkt inntrykk på oss å se den store revolusjonære entusiasmen hos unger under skolealder. Ungene var veldig sunne, friske og livlige, og vi fikk et godt innblikk i hvordan den revolusjonære politikken hadde trengt helt ned til de »små massene». F. eks. hadde ungene en lek som de kalte »få med deg en venn og dra til utkantstrøkene», som gikk på en oppfordring fra kommunistpartiet til storbyungdommen om å flytte til utkantstrøkene på landsbygda.

I barnehagen fikk vi også god forståelse for hvordan den proletariske kulturen er folkets egen kultur. I barnehagen sang ungene sanger fra forskjellige operastykker. Sangene fra operastykkene er blitt populære og synges av alle, fordi sangene angår dem i det livet de fører, fordi det gir dem viktige impulser til fortsatt å sikre folkets makt i landet. Av det kan vi se riktigheten i Maos anvisning:

»Våre forfattere og kunstnere. . . må litt etter litt flytte føttene over til arbeidernes, bøndernes og soldatenes side ved å begi seg inn i deres midte, og delta i den praktiske kampen og studere marxismen og samfunnet.

Ved at kunsten blir til på denne måten, blir den ikke noen kunst for kunstens egen skyld, men en kunst som folket kan bruke i sin omforming av samfunnet. Under kulturrevolusjonen har det vokst fram en stor skare arbeidere og bønder som lager sin egen kunst. Målet er at det fra det brede lag av folket skal stige fram amatører som kan skape den kunsten Kina behøver. På lang sikt vil dette utviske forskjellen mellom publikum og kunstner.

Det er kino, teater og kulturklubber i de fleste boligområdene i byene i Kina. Vi var på teater mange steder i Kina, og både det som framføres på scenen og publikum var forskjellig fra det vi er vant med i Norge. Operaene, ballettene og skuespillerne tok utgangspunkt i vanlige folks kamp for å forandre samfunnet og bedre folkets kår. Derfor var også størsteparten av publikum ungdom og vanlige arbeidsfolk.

IDRETT

I Kina blir det lagt stor vekt på idrett. Maos parole fra 1952 »frem fysisk fostring og bygg opp folks helse» kommer til uttrykk bl. a. i den store utbygginga av idrettsanlegg og den store oppslutninga om massegymnastikk før jobben om morgenen.

Der hvor vi var, hadde de en svømmehall, flere kurvballbaner og haller for bordtennis.

De revisjonistiske lederne la vekt på stjerneidretten, og ville drive fram toppidrettsfolk ved hjelp av materielle ansporinger. Den proletære linja som seiret i kulturrevolusjonen anså som det vesentligste å få mobilisert hele folket til å drive idrett for å styrke helse, slik at de kan ta aktivt del i revolusjonen og leve et bedre liv. Sjølsagt resulterer dette i at noen også blir toppidrettsfolk, og deres viktigste oppgave blir da å reise rundt i landet og delta i produksjonen sammen med arbeidere og bønder, gi oppvisninger for disse, og hjelpe dem i fysisk fostring. Samtidig må de aktivt bekjempe den revisjonistiske linja i idretten.

I Peking så vi toppidrett — en landskamp i

Den revolusjonære kunsten har slått rot i alle lag av folket. Her danser noen barn fra Nanking en solidaritetsdans til Afrikas folk.

kurvball mellom Kina og Albania. Ved siden av bordtennis, er kurvball nasjonalsporten i Kina, så interessen for kampen var stor, og innendørshallen, som rommet 25 000 var nesten full. Spillet var av høy kvalitet og det var stor stemning. Både på banen og blant publikum hersket det en veldig »fair» stemning — albanerne fikk minst like mye applaus som kineserne.

Kineserne vant både dame- og herrelandskampen ganske knepent. Etter kampen kom statsminister Chou En-lai ut på banen for å hilse på spillerne. Det var stor jubel, og til slutt sang vi den populære sangen: Å seile på havet avhenger av romannen, å gjøre revolusjon avhenger av Mao Tsetungs tenkning.

PRISER OG LØNNINGER.

Både Norge og EEC-landa herjes for tida av dyrtid. I Sovjet, Polen og andre revisjonistiske land er det likedan, og mange tror derfor at situasjonen er den samme over hele verden.

Men det er ikke riktig — Kina har hatt stabile og til dels synkende priser helt siden først på 50-tallet. I den samme tida har lønningene steget sterkt, og inntektsskatt eller moms finnes ikke, så folkets levestandard stiger raskt. Under kulturrevolusjonen ble prisene på mange industrivarer satt ned, spesielt gjaldt det medisiner, som i 1969 ble 37 prosent billigere og kosta da bare en femtedel av hva de hadde gjort i 1950.

Transistorradioer gikk ned med gjennomsnittlig 20 prosent i pris i 1970.

Redaktøren i den borgerlige svenske avisa Dagens Nyheter var på besøk i en fabrikk i Peking og ville absolutt se kantina, men kineserne var mer interessert i å vise andre ting. Han fikk imidlertid se kantina og forteller derfra (Dagbladet 4. 12. 1970) : »Overalt i kjøkkenet stod det stabler med mat, dampakt brød, spaghetti, kjøttstuing, ris selvfølgelig, kokte egg og fisker . . . Jeg tenkte at slike måltider er det knapt en arbeider i hele verden som spiser. Prisen for 3 måltider om dagen er en halv yuan, eller litt over en

krone. I denne fabrikk var den gjennomsnittlige inntekten 70 yuan pr. mnd . . . »

I de revisjoniststyrte landa er situasjonen annerledes. I Sovjet steg prisene 56 prosent mellom 1962 og 1967 og i samme tidsrom ble valutaen devaluert med 37 prosent. I Polen steg prisene 20 prosent i desember 1970. I Kina har det vært kamp mellom to linjer på dette spørsmålet. Liu Shao-chi gikk i 1962 inn for en 50 prosent prisøkning, men under ledelse av Mao ble dette framstøtet slått tilbake.

Er det en tilfeldighet at prisene er stabile i Kina, mens det i de kapitalistiske og revisjonistiske landa stiger med stor fart? Den norske staten og de norske monopolkapitalistene forbereder seg på å gå inn i EEC. De setter da moms og andre avgifter på varene, og forsøker på denne måten å styrke seg sjøl ved å velte byrdene over på vanlige folk.

I Kina derimot er det ingen som utbytter folket, fordi det er arbeiderne og bønderne sjøl som har makta — så prisene blir derfor lave og stabile. Staten fatsetter prisene på den måten at alle varer som er nødvendige for vanlige folks så som boliger, de viktigste matvarer, enkle og praktiske ting osv. blir billige. De luksusvarene som finnes, er forholdsvis dyre. Slikt kan skje når det er folket sjøl som har makta og dermed bestemmer prisene. Derfor blir prisene også helt annerledes enn de er her i landet, hvor kapitaleierne fastsetter dem.

KINA OG VERDEN

Lederen i dette nummeret viser hvordan det kinesiske folket ledet av kommunistpartiet befrikket landet ved hjelp av en riktig frontpolitikk. Men det at kineserne ble herre i eget hus, førte ikke til at de ble seg sjøl nok. Dette fikk vi til fulle erfare da vi var i Kina. Overalt understreket arbeiderne og bondene at vi ikke måtte glemme at over 2/3 av verdens folk ennå ikke er frigjort, og at det var deres plikt å vise proletarisk internasjonalisme i praksis ved å arbeide for å styrke Kina. Et sterkt og blomstrende Kina er den beste garanti og inspirasjon for alle verdens folk i deres anstrengelser for å fri seg fra imperialismens undertrykking.

I denne kampen mot i første rekke de amerikanske imperialistene spiller Kina i dag en både viktig og progressiv rolle. Dette ser vi kanskje klartest i Asia, særlig i Indo-Kina. Der har nemlig imperialismens sanne natur stått utilsårlig fram siden den 2. verdenskrigen slutta, og der er de også i dag på veg mot nederlag overfor folkekrigens overlegenhet.

Drømmen om at det 20. århundre skulle bli »Amerikas Århundre» fikk en alvorlig knekk da folket i Kina fordrev Chang Kai-shek i 1949. Etter at japanerne var slått, intervenerte amerikanerne i Kina og hjalp Chiang med både penger, våpen og troppe-transport til strategiske steder i landet. Men sjøl om amerikanerne led nederlag, ville de aldri anerkjenne det, og Chiang okkuperer ennå Taiwan med den 7. amerikanske flåten som vakthund.

Det andre alvorlige nederlaget led USA-imperialismen i Korea. Det koreanske folket og de kinesiske frivillige kastet amerikanerne tilbake til den 38. breddegrad, men amerikanerne innrømmet ikke nederlaget og stasjonerte 60 000 soldater i sør for å stive opp det svake og forhatte regimet.

Det tredje nederlaget er amerikanerne i ferd med å lide i Vietnam. Med folkekrigen som våpen har det vietnamesiske folket til fulle vist at en liten nasjon kan nedkjempes en stor nasjon.

1970 var et merkeår for kampen mot imperialismen. Da sluttet de tre indo-kinesiske folkene seg sammen i en enhetsfront mot den amerikanske imperialismen, en front som Kina både i ord og handling har støttet varmt opp om. Da ble det også i et felles kommunike fra Kina og Nord-Korea slått fast de asiatiske folks felles interesser i kampen mot imperialismen. Trass i skilnader mellom kommunistpartiene i Kina og Kord-Korea innebærer denne alliansen en klar forståelse for hvem hovedfienden for Asias folk er.

Men nå når den amerikanske imperialismen er på vikende front, hvorfor er det da nødvendig å styrke båndene mellom Asias folk? USA har trukket tilbake en del tropper fra Sør-Korea og fra Vietnam. Men skyldes dette at de er blitt fredligere av natur? Nei, på ingen måte. Vietnamkrigen har skapt en situasjon der krisene i USA blir stadig vanskeligere. Økonomisk og sosial krise har ført til at USA-imperialistene er tvunget til å nedtrappe i utlandet for ikke å miste kontrollen over undertrykking og utbytting hjemme.

Imperialismen har ikke forandret sin natur siden Lenins tid. Den er basert på å plyndre andre for å mele sin egen kake, og Lenin sa klart og greit at »imperialisme betyr krig». Når

de amerikanske imperialistene er kommet på defensiven, blir de samtidig mer desperate. Alt deres prat om »nedtrapping» blir avslørt når de straks etter utvider krigen til hele Indo-Kina. Men dette er krampetrekninger, og på lengre sikt må de få sine »allierte» til å dele »ansvaret». Det er dette som er i ferd med å skje i Asia idag, og det er ut fra dette vi kan forstå hvorfor Asias folk slutter rekkene tettere sammen. USA prøver nemlig systematisk å stive opp sine marionetteregimer for å få asiater til å slåss mot asiater, brødre mot brødre, og de har framfor alt bygd opp Japan til å være deres fremste politimann i Asia. Dette er det egentlige innholdet av Nixon-

interesser, er mer tungtveiende enn å krangle innbyrdes.

Japanerne kontrollerte Korea i over 50 år, og dette har gjort koreanerne svært følsomme overfor japansk militarisme. Likedan er det med Kina og landene lengre sør, som Vietnam, Kambodja, Laos, Burma og Indonesia, som alle har vært okkupert av Japan. Og her er det Sovjet-lederne spiller en ynkelig rolle, som har fått særlig det koreanske folket til å forstå faren i den sovjetiske stormaktspolitikken. Bak deres rygg innbyr Kreml-revisjonistene Japan til å komme å samarbeide med å bygge ut Sibir. Videre har de et stadig mer aktivt og vennskapelig forhold til regimet på Taiwan. De har ikke bare nære forbindelser med Lon Nol og hans menn, som i dag knapt kan bevege seg utafor Phnom Penh, men de bidrar også aktivt med lastebiler og våpen. De gir våpen og pengehjelp til terrorregimet i Indonesia, og de har ymtet frampå med en asiatisk sikkerhetsavtale for å »fryse» den politiske situasjonen i området. Hvem har fordel av dette? I alle fall ikke Asias folk, som nå knapt ser noen forskjell på imperialismens

Plakatteksten lyder: Vi vil sikkert og visst frigjøre Taiwan!

doktrinen, anvendt på Asia.

Asias folk kjenner altfor godt til hva japansk imperialismes betyr. Det fikk de føle på kroppen under den 2. verdenskrigen.

Japan har etter den 2. verdenskrig bygd opp en økonomi som direkte krever imperialismen. Som en blekksprut har den spredt armene sine i et fast økonomisk grep om mange land i Asia, som Thailand, Indonesia, Filippinene og Sør-Korea. Det siste eksempelet er jakten på olje utenfor kysten av Taiwan, som er kinesisk område. Men denne økonomien er sårbar, og nå som før er økonomisk utbytting i ferd med å gå over i ren militarisme. Som i Vest-Tyskland, der gamle nazi-offiserer trives utmerket i nye NATO-uniformer, tar de japanske militaristene opp arven fra fortida og bringer den videre med nye allierte i ryggen. Visst, finnes det motsetninger mellom japanske og amerikanske interesser, men deres felles interesse av å bremse den anti-imperialistiske kampen og å ivareta sine økonomiske

og revisjonismens politikk. Det finnes bare ett ord for dette, og det er sosial-imperialisme, dvs. imperialistisk politikk bak sosialistisk språkbruk.

Til sjuende og sist har denne politikken det endelige siktemålet å ringe inn og isolere Kina. For Kina er imperialistenes største mareritt. Kineserne har kasta av seg all utenlandsk innblanding og bygger opp et uavhengig og sterkt land, og dette eksempelet er en inspirasjon for alle som føler imperialistisk utbytting på kroppen. Men i stedet for å isolere Kina, isolerer de seg sjøl. For ingen vil la seg lure av deres fagre løfter lenger. Folkene i Asia og verden ellers veit så altfor godt hvilken ulykke de fører med seg. Derfor ser flere og flere hvem som er deres virkelige venner og hvem som er deres virkelige fiender.

Dette gjelder også for oss. Derfor vil vi ta det opp i neste artikkel, for å vise hvordan fronten i Asia vil styrkes ved at vi styrker fronten her i landet.

KINA OG VERDEN OG VI

»USA's stilling i verden i dag er som en som holder ti fingre på ti lopper, og hvis de løfter en finger så spretter loppa opp», sa en kinesisk kamerat til oss i Peking. For selv om USA aldri så mye prøver å kontrollere verden, har den konsentrert så mange fingre i Indo-Kina at de er alvorlig svekket. Men siden imperialismens aggressive natur ikke blir svekket i motgang, snarere tvert imot, er det viktig at de loppene som kan, slår til det de er god for. Før vi finner ut hvordan vi best kan bekjempe imperialismen her, må vi finne ut hvordan imperialismen fungerer som system, og hvilke særegne uttrykk den har her.

Når vi snakker om imperialismen, faller tanken først og fremst på USA. Det er i og for seg riktig, den er den ledende imperialistiske makten. Men den har mange allierte, makter som den er avhengig av, f. eks. Vest-Tyskland og Japan. Disse er igjen avhengige av USA. Siden de alle er ute etter profitt, vil de snart bekjempe hverandre og snart samarbeide med hverandre. Men felles er at de alle er basert på å utbytte og undertrykke verdens folk. Derfor er det både grunnlag for og riktig å skape en bredest mulig front mot USA, hovedfienden. For siden imperialismen er et system, kan en best svekke USA ved å svekke det imperialistiske systemet. Hvis vi ser på situasjonen i verden, vil vi se at det er nettopp dette som er i ferd med å skje, at folkene tar opp kampen og driver imperialistene over på defensiven (finn eksempler). Derfor er det riktig som Mao Tsetung sier at hovedtendensen i verden i dag er revolusjon.

Imperialismens særegne uttrykk i Asia er at den fører en nådeløs kamp mot Asias folk. Men undertrykkelse avler motstand, og den amerikanske papirtigern har fått svidd halen sin så kraftig at de må få andre til å «dele ansvaret» for å motarbeide folkenes frigjøringskamp der. For å lappe på denne fronten prøver de i første rekke å bygge opp Japan til å overta deres rolle der.

Men vi ser også at de er i ferd med å gjøre noe tilsvarende i Europa. På grunn av sosial og økonomisk krise hjemme må de lesse en større del av NATO-forsvaret over på sine allierte, og de har særlig satset på å styrke den vest-tyske imperialismen, som derved vil spille en rolle i Europa som likner Japans i Asia. Dette er Nixon-doktrinen anvendt på Europa.

EEC-IMPERIALISMEN

Akkurat som i Japan har gamle tyske nazister fått full anledning til å breie seg igjen, og dette er en ting som det norske folket så altfor godt vet hva betyr. Derfor er det viktig at dette kommer fram i debatten. I hvilken debatt? I debatten om EEC.

Spranget fra imperialismen til EEC virker kanskje uforståelig på noen, men vi skal se hvordan dette henger nøye sammen. Imperialisme skyldes kapitalens stadige jakt på nye markeder, økt utbytting og forsvar av økonomiske interesser. Dette fører til et nært samarbeid mellom økonomiske og militære interesser. La oss ta Vest-Tyskland som eksempel: Samtidig som de rustet opp, er de i ferd med å kaste seg inn på det øst-europeiske markedet gjennom økonomiske framstøt. Anført av sovjetrevisjonistene legger de øst-europeiske landene seg nå åpne for vest-tysk utbytting og investeringer, og dette kan ikke ses som noe annet enn et knefall for imperialismen.

Det sosialistiske Kina driver også handel med kapitalistiske land, men sørger hele tida for balanse mellom statens inntekter og utgifter, mellom mottatt og utbetalt utenlandsk valuta. Dette kaller de å bevare uavhengigheten og stole på egne krefter. »Men revisjonistene», sa en kinesisk kamerat, »er akkurat som et aksjemarked — de går opp og ned, absolutt uten prinsipper.»

Men såvel vest-tyske som andre imperialistiske monopolars utbytting over landegrensene vender seg også mot det norske folket. Gjennom EEC vil Norge bli lagt helt åpen for utenlandsk utbytting. Eksempler som fri kapitalbevegelse og fri arbeidskraftsbevegelse er nok til å illustrere hvordan vi rammes av monopolenes jakt på profitt. Men vi må ikke tro at disse truslene bare kommer utenfra. Den omfattende rasjonalisering og omlegging av økonomien til en EEC-økonomi som alle lag av folket føler i form av økt arbeidspress og større skattebyrder, er nettopp et uttrykk for at de norske monopolene styrker seg for å møte konkurransen utenfra. Derfor må vi ikke gå over bekken etter vann når vi skal organisere motstanden mot EEC. Ved å kryse deres planer, ved å hindre at Norge går inn i EEC, vil vi gjøre vårt bidrag til å svekke imperialismen, og dermed også USA-imperialismen, hovedfienden.

ledes av arbeiderklassen, fordi denne klassen er den som kapitalistene i første rekke bygger sin utbytting på, og som derfor kan slå hardest til mot utbyttinga.

UTBYTTING AV FATTIGE LAND

Men det er ennå en viktig side ved EEC som videre understreker EEC's imperialistiske natur. Det er EEC-landenes politikk overfor den såkalte tredje verden. Etter nærmere ettersyn viser dette seg å være ikke annet enn ny kolonialisme med gammelt innhold. Gjennom å kontrollere priser og transport på verdensmarkedet sammen med USA, holder de landene i Asia, Afrika og Latin-Amerika nede som leverandører til deres råvarekrevende industri. Gjennom NATO støtter de aktivt opp om Portugals kolonikriger i Afrika. Gjennom lån og «u-hjelp» gjør de de fattige landene i stadig stigende grad avhengige av seg. Og våre hjemlige monopoler spiller på de samme strengene. De oppretter industri i Brasil og Sørøst-Asia (Borregaard og Den Norske Creditbank) for å utbytte den billige arbeidskraften og de billige råstoffene der. Norges fremtidige rolle som oljeproduserende nasjon blir brukt som pressmiddel når Frankrike forhandler med Algerie om oljeprisene. Men, igjen, undertrykkelse avler motstand.

Erfaring har vist de undertrykte landene at

»Opp alle jordens bundne treller...» Utsnitt av en kinesisk skulpturgruppe.

I lys av dette blir spørsmålet om hvem som skal lede motstanden klart. Det er klart en god og nødvendig ting at mange lag av folket organiserer seg til motstand mot EEC, men kampen kan bare bli virkelig effektiv om den

øst eneste som nytter er kamp. Og her har de en stor inspirasjonskilde i Kinas historiske erfaringer. Mao Tsetung har oppsummert hvilke forutsetninger som var nødvendige for å slå fienden (både innenlandske reaksjonære.

forts. neste side

NARKOTIKA I KINA OG NORGE

Norske aviser bringer stadig reportasjer der myndigheter og andre advarer mot narkotikamisbruk, og ungdommen får høre hvor farlig dette er. Men det er ikke noe som tyder på at advarslene hjelper. La oss derfor se på Kinaserfaringer med et liknende problem.

Før 1800-tallet var det omtrent ingen i Kina som brukte narkotika. Etter hvert begynte imperialistene, spesielt de engelske, å handle med Kina. De kjøpte te og silke og betalte med gull og sølv. I sin tørst etter profitt fant de imidlertid ut at det var bedre å betale med opium, som er et narkotisk middel, enn å betale med sølv og gull. Opium dyrket de i India og solgte til Kina. Keiserdømmet i Kina ble svekket av dette. Overklassen misbrukte opium i stor skala, og dessuten ble landet utplyndret av denne handelen. Keiseren satte forbud mot å innføre opium. Men de engelske imperialistene ville ikke gi opp den lønnsomme handelen. De gikk til krig, den såkalte »Opiumskrigen» i 1839–42, og den sluttet med at engelskmennene fikk store handelsrettigheter som innebar at de fritt kunne selge opium til Kina. Av dette kan vi se at det var imperialistene og de reaksjonære som skapte Kinas opiumproblem som et ledd i sine bestrebelse på å profitte på verdens folk. Videre spilte opiumet også den rollen at den kinesiske overklassen ble avhengig og sterkt

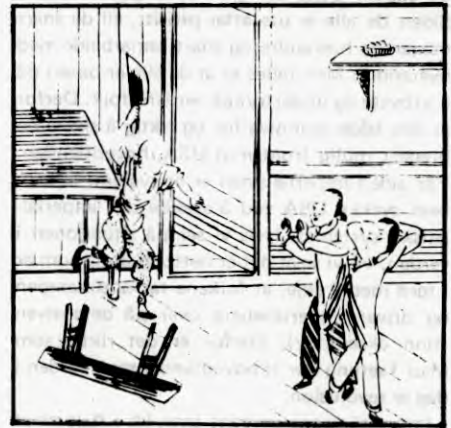

Patriotiske kinesere brenner et parti opium i Kanton i 1839.

Opiumens forbannelse: Et narkotikavrak har slått seg helt vrang og går løs på kona og mora med øks.

svekket. Dette gjorde det lett for imperialistene å utplyndre og undertrykke det kinesiske folket. Det er videre klart at årsaken til at så mange begynte å røyke opium var at samfunnet var ille, og at det eneste et menneske med penger tenkte på var personlig nytelse.

I dag foregår det ikke lenger narkotikamisbruk i Kina. Den gamle overklassen er ganske enkelt avskåret fra å få tak i stoff. Når det gjelder folket ellers har de ikke bruk for den type kunstig nytelse og virkelighetsflukt. Virkeligheten er ikke noe å flykte fra, folket ser selv at de er herrer over sine vilkår. De ser at livet blir bedre, og at det ikke lenger sitter en utsugerklassen som tar fruktene av deres arbeid. De arbeider for seg selv, og behovet

som finnes i alle land, og utenlandske imperialistiske inntrengere): »Et vel disiplinert parti, væpnet med marxismen-linismens teori, som nytter selvkritikkens metode og er bundet sammen med folkets masser; en hær som ledes av dette partiet; en enhetsfront av alle revolusjonære grupper under ledelse av dette partiet — det er de tre viktigste våpnene vi har brukt til å slå fienden med.» Det er disse våpnene verdens undertrykte i dag griper til, og de har vist seg å være effektive redskaper for å drive ut fienden. Men dersom en av disse tre mangler, vil det bety en svekkelse for kampen.

Også de stater som i navnet har vunnet selvstendighet, men som er offer for imperialismens økonomiske utbytting er i ferd med å riste av seg tvangstrøya. Dette kan illustreres ved at president Kaunda i Zambia i fjor uttalte at det var på tide at disse landene nå måtte se klart for seg hvem som var deres sanne venner og sanne fiender. Kinas bistand og hjelp nettopp i Zambia skulle vise klart at det var Kina han regnet som de undertryktes sanne venn. De bygger nå en jernbane gjennom Tanzania og Zambia som vil øke disse landenes uavhengighet ved at de kan utføre mineraler fra innlandet over egen havn, og ikke lenger være avhengig av rasist-regimene i Det sørlige Afrika. Imperialistene og sosial-imperialistene fikk også tilbud om å bygge denne banen, men de var uvillige, for enten lønte det seg ikke (for hvem?), eller så var det »umulig».

SOSIALISTISK U-HJELP

For å få et klart grep om prinsippene for sosialistisk u-hjelp, har vi sakset fra Chou En-lais uttalelse til Ghanas nyhetsbyrå på hans

reise i Afrika 1963-64, der han redegjør åtte prinsipper for den kinesiske regjering's økonomiske og tekniske bistand til andre land:

1. Den kinesiske regjering fastholder konsekvent prinsippene om likhet og gjensidig nytte når den gir hjelp til andre land. Den betrakter aldri hjelpen som en gave som gis bare en veg, men betrakter alltid hjelpen som gjensidig. 2. Når den kinesiske regjeringen gir hjelp til andre land, respekterer den strengt mottakerlandenes suverenitet og stiller aldri noen vilkår eller krever noen privilegier. 3. Den kinesiske regjeringen gir økonomisk hjelp ved å gi rentefrie lån eller lån med lav rente og forlenger om nødvendig tidsgrensen for tilbakebetaling for å lette mottakerlandenes byrde så mye som mulig. 4. Formålet med den kinesiske regjering's utenlandshjelp er ikke å gjøre mottakerlandene avhengig av Kina, men å hjelpe dem å slå inn på en veg basert på sjøltillit og en trinnsvis sjølstendig økonomisk utvikling. 5. De byggsprosjekt som den kinesiske regjeringen hjelper mottakerlandene med, er slik som mest mulig krever mindre investeringer, men gir hurtigere resultat slik at mottakerlandene kan øke sine inntekter og akkumulere kapital. 6. Den kinesiske regjeringen leverer førsteklasses utstyr og materiell av egen tilvirkning til internasjonale markedspriser. Om det utstyr og materiale som den kinesiske regjeringen leverer ikke fyller avtalte spesifikasjoner eller kvalitet, lover den kinesiske regjeringen å erstatte det. 7. Når den kinesiske regjeringen gir teknisk hjelp, ser den kinesiske regjeringen til at mottakerlandets personal til fulle behersker denne teknikken. 8. De eksperter som den kinesiske regjeringen sender ut for å hjelpe til med oppbyggingsarbeid i mottakerlandene får

samme levestandard som mottakerlandets eksperter. De kinesiske eksperter tillates ikke å stille noen særskilte krav eller nyte noen særskilte bekvemmeligheter.»

Dette er i sannhet hjelp av en annen type enn den som de fattige landene har vært utsatt for, enten den kommer fra imperialister eller sosial-imperialister.

Og hvordan er så bildet her hjemme? Hva slags »solidaritet med u-landene» blir det norske folket tutet ørene fulle med? Hvor mange ganger i løpet av sin skoletid får ikke en elev høre at han bør ha dårlig samvittighet over å leve i slik overflod når andre sulter så mye? Hvor mange ganger blir ikke arbeidsfolk bedt om å vise »solidaritet» med de undertrykte av medlidenhet og å vise »måtehold» i lønnskampen, fordi de »tross alt sjøl har det så bra.» Det framstilles som om de undertryktes framgang er et spørsmål om hvorvidt »vi» d. v. s. folk flest er villig til å »stramme inn på livreim», »gi avkall på en del av vår velstand».

Både i USA, EEC-landene og Norge bruker makthaverne slikt vås for å lede oppmerksomheten bort fra deres egen politikk. Men folk begynner å gjennomskue denne tilsløringen av klassemotsetningen. De godene arbeidsfolk har tilkjempet seg har de oppnådd gjennom kamp mot nettopp de kreftene som skor seg på fattige lands elendighet. Derfor er kampen mot imperialismen og monopolkapitalen her hjemme den beste støtten vi kan gi våre klassefeller i de undertrykte landene. Den vil undergrave betingelsene for denne utbyttinga. Skal vi svare på Mao Tsetungs opprop fra 20. mai 1970 til »verdens folk, foren dere og nedkjemp de amerikanske aggressorene og alle deres lakeier», må vi kaste oss inn i kampen mot imperialismen her hjemme, mot EEC.

ANYUAN - et revolusjonært eksempel

Under rundreisen kom vi til en liten kullgruveby i Midt-Kina. Byen Anyuan er en av den kinesiske revolusjonære arbeiderbevegelsens arnesteder.

I 1898 ble kullgruva satt i gang av engelske, tyske og amerikanske bedriftsherrer i samarbeid med enkelte nye kinesiske kapitalister — kompradorborgerne. Anyuan kom altså tidlig i hendene på imperialistene og ble en viktig base i den nye utbyttinga av Kina. Direkte plyndring av varer, f. eks. te, silke, krydder og håndverksprodukter, som ble framstilt i det gamle føydale samfunnet, ble nå avløst av oppbygging av fabrikker og industri som ble eid og drevet av de utenlandske imperialistene.

I løpet av perioden 1898—1911 ble 9000 arbeidere tvunget til å produsere 13,7 mill. tonn kull. Arbeiderne hadde valget mellom å sulte ihjel eller å arbeide for en lønn som de knapt kunne livberge seg sjøl på og langt mindre en familie. Mens hver arbeider produserte kull til en verdi av 70 yuan i måneden tjente de sjøl bare 5—6 yuan. De måtte ta til takke med billig, halvråttet ris og avfallsgrønnsaker. Ble en arbeider syk, anså imperial-

for opium faller bort.

Hvilke paralleller kan vi så trekke mellom Kina og Norge når det gjelder misbruk av narkotika? Vi så at årsaken til at opiums-røykingen i Kina startet var de engelske imperialistenes ønske om profitt. Vi ser i Norge i dag at det er de mest skruppelløse utskudd på kapitalismen som dirigerer og profiterer på narkotikahandelen. Disse lokker ofte ungdom til å prøve noen ganger, og snart har de folk i sitt grep. Ønsket om fortjeneste gjør at disse ikke skyr noen midler for å få solgt stoff. God hjelp får narkotikaselgerne også fra diverse aviser som ved sensasjonsartikler om stoffmisbrukere i realiteten reklamere for bruken. I Kina begynte mange å røyke opium på grunn av at samfunnet var skjært og urettferdig. De mente det eneste som betød noe var deres egen person. — I Norge ser mange ungdommer ikke noe mål med skolegang, med å gjøre karriere. Mange gir kort sagt «faen» i samfunnet. Narkotika er en måte å prøve å komme unna det som er ille. I Kina spilte opium den tilleggsrollen at landet ble svekket og imperialistene fikk lettere spill med undertrykkinga og utbyttinga.

Mange ungdommer som bruker narkotika er ofte enig med oss marxist-leninister i at det norske samfunnet er råttent. Men i stedet for å slå seg sammen med andre progressive i kampen, bare ødelegger de seg sjøl. Til dine kamerater som mener at samfunnet er råttent vil vi si at det som er galt er ikke evig. Hvis vi slår oss sammen og kjemper, kan vi rette på det gale.

Er det mulig å løse narkotikaproblemet i Norge? Så lenge alt baseres på en gruppes utbytting av andres arbeid vil det alltid være folk som vil tjene penger på skumle måter. Kinas erfaringer tyder på at først med en endelig forandring i det sosiale system til sosialisme, vil dette som mange andre problemer være mulig å løse.

istene det for billigere å ansette en ny enn å holde liv i den gamle.

Men slike levevilkår førte til stadig uro blant arbeiderne, og for å slå ned denne bygget imperialistene opp et sterkt voldsapparat. I 1916 var politistyrken i byen på 900 mann, dvs. 1 pr. 10 arbeidere. Videre sørget de for å få vedtatt lover rettet mot arbeiderne og fikk opprettet både domstol og fem fengsler hvor det normalt satt ca. 100 arbeidere. For å holde arbeiderne nede og profitten oppe drev også gruveselskapet ideologisk arbeid blant arbeiderne. De gjorde hva de kunne for å få arbeiderne til å tro at denne formen for utbytting var riktig. Et viktig våpen gruveselskapet her hadde var religionen. Den lærte at arbeidernes stilling var bestemt av Gud eller

kjempe for bedre levestandard med en gang for på lengre sikt å bli kvitt utbyttinga for godt. Om kvelden innbød han arbeiderne til diskusjon. Han fortalte om klassekampens teori og understreket nødvendigheten av enhet og solidaritet mellom arbeiderne. Han brukte et bilde for å forklare dette, nemlig at en enslig pinne er lett å knekke mens mange pinner i en bunt er umulig å knekke.

I løpet av det første besøket i Anyuan fikk han opprettet den første arbeiderforeningen, offisielt som en klubb, men egentlig en revolusjonær fagforening. Størst vekt la han imidlertid på å få satt i gang studiearbeid. Han tok initiativet til å danne en kveldsskole for arbeidere. 1. januar 1922 var han tilbake i Anyuan og satte den igang. Han underviste der sjøl. Formelt skulle arbeiderne bare lære å

Arbeidere i Anyuan i dag får oppfylt sitt ønske om å se oljemaleriet av formann Mao da han gikk til Anyuan i 1922.

skjebnen og makte til tålmodighet. Det var ikke tilfeldig at nettopp denne byen hadde hele 24 templer og kirker.

I 1915 reiste arbeiderne seg i en omfattende kamp fordi de utenlandske kapitalistene underslo arbeidernes lønninger. For å være i sikkerhet flyktet undertrykkerne til en annen landsby. Denne gangen mislyktes kampen for arbeiderne fordi de var for dårlig organisert og ikke hadde noen fast ledelse. Resultatet var at undertrykkelsen ble hardere, mange ble satt i fengsel, mens svært mange fikk sparken. Deres kamp viste at det ikke var nok med en revolusjonær ånd og vilje til innsats. Skulle man vinne, krevdes det også kjennskap til og anvendelse av arbeiderklassens tidligere kamp-erfaringer.

I 1921 om høsten kom Mao til Anyuan for å gjøre undersøkelser av leveforholdene blant gruvearbeiderne. Om dagen var han nede i gruva, inne i koksverket og renseverket og snakket med arbeiderne. Han spurte dem om arbeidsforholdene og levevilkårene. Mange mente at det var bestemt av skjebnen at de skulle være så fattige. Mao forklarte dem at deres dårlige leveforhold kom av den harde utbyttinga og oppfordret dem til å begynne å

lese og skrive, men innholdet i studiene var marxismen-leninismen anvendt på forholdene i Anyuan og Kina. Etter bare en måned ble den første partigruppa dannet. Den var den første blant industri- og gruvearbeidere i Kina.

I september kom Mao for tredje gang til Anyuan. Etter å ha diskutert situasjonen med partiavdelingen, innkalte de til et masse møte. Her diskuterte de om det skulle settes i gang en streik for å få gjennom de krava de hadde kjempet for i mange år. Mao holdt et innlegg der han analyserte situasjonen hjemme og ute og i klassekampen i Anyuan. Styrkeforholdet mellom imperialistene som eide gruva og arbeiderne ble klarlagt. Arbeiderne skjønte at de samlet var sterke nok til å tvinge igjennom krava sine og at streik var det eneste midlet kapitalistene ville bøye seg for. På den tiden i Anyuan var det, på samme måte som vi ser i Norge i dag, folk innenfor arbeiderbevegelsen som i ord talte som folkets venner, men som i praksis var løpegutter for kapitalistene. De satte seg imot streik. De påstod at det var for stor risiko, at arbeiderne var for dårlig organisert, at foreninga ikke ville tåle en planlagt streik, at de måtte gi opp og forhandle — kort sagt — de stod på kapitalistenes side og prøvde

forts. neste side

ANYUAN - et revolusjonært eksempel, forts.

som dem å forhindre en rettferdig streik. En av disse var Liu Shao-shi. Denne linja led nederlag i den politiske diskusjonen som fulgte. Om morgenen 14. september sendte arbeiderne ut beskjed om at de var i streik. De satte opp 17 betingelser for å gjenoppta arbeidet. Kapitalistene ble skremt og forsøkte seg med mange mottrekk. Først prøvde de å splitte streiken ved å kjøpe en del av arbeiderne som streikebrytere, men dette ble gjennomskuet og forhindret av arbeiderne. Deretter forsøkte de seg med hardere metoder. De satte inn politistyrker, men arbeiderne var forberedt og satte hardt mot hardt.

STREIK OG FORRÆDERI

Etter at streiken var et faktum, hadde Liu Shao-shi hele tiden gått inn for at arbeiderne skulle være «siviliserte» overfor kapitalistene og holde «ro og orden» i byen. Den 16. september kom streiken inn i en kritisk fase. Liu Shao-shi hadde på eget initiativ sneket seg til direktøren og «på arbeidernes vegne» inngått en avtale på 3 punkter. 1. Streikeledelsen skulle beskytte nøkkelpunktene — dampkraftverket og annet elektrisk utstyr, og ventilasjonsanlegget i gruva. 2. Holde ro og orden i Anyuan (ingen demonstrasjoner) 3. Godta portforbud.

Arbeiderne ble forbitret. Dagen etter svarte de med å marsjere til dampkraftverket og true med å sprengte det i lufta.

Denne situasjonen med Liu Shao-shi i Anyuan i 1922 minner om streiken i Sauda, Norge i 1970. Da innkalte bedriftsledelsen formannen i Kjemisk, Reidar Andersen, til møte og gjorde avtaler med ham bak ryggen på arbeiderne. Dette lyktes ikke i Sauda i 1970 og heller ikke i Anyuan 1922. Resultatet av streiken i Anyuan var at kapitalistene måtte gi etter. Etter fem dager endte streiken med seier. Akkurat som Sauda og Sporveisstreiken gav folk i Norge forståelsen av at det nytter å kjempe for kravene sine, ga Anyuan-arbeidernes kamp støtet til en rekke streiker i Kina på den tida.

Men i 1923 satte imperialistene store tropestyrker inn mot streikende arbeidere på jernbanen Peking—Kanton. Streiken ble knust i et blodbad 7. februar. Dette førte til motløshet og nedgang i arbeidernes revolusjonære bevegelse.

I april 1923 kom Mao tilbake til Anyuan. Han forklarte nødvendigheten av å få en klar forståelse for den objektive situasjonen og trekke lærdommer av den. Arbeiderklassen var riktignok den mest revolusjonære og best organiserte klassen, den klassen som ved hjelp av streikevåpenet kunne rette de hardeste økonomiske slagene mot imperialistene. Men skulle arbeiderne seire, måtte de fylke om seg alle sine nærmeste venner til kamp mot de felles fiendene. Mao trakk da opp linja om at arbeiderne måtte ut på landsbygda for å mobilisere de fattige og utbyttede småbøndene og landarbeiderne, slik at de kunne samle kreftene til en større kamp. Arbeidere fra Anyuan deltok aktivt i den veldige bondebevegelsen som utviklet seg i tida fram til 1927, da den utgjorde 10 mill. bønder.

Herav var 8 mill. fra provinsene Hunan og Hopei som ligger rundt Anyuan.

Dette var den første begynnelsen til en enhetsfront med alle de andre progressive lag av folket som gjorde det mulig å vinne seier i kampen, først mot de japanske og i 1949 mot de amerikanske imperialistene og deres medløpere i Kina.

KLASSEKAMP I NORGE OG KINA

Hvis vi sammenlikner situasjonen i Kina i 1922 med forholdene i Norge i 1971, ser vi øyeblikkelig ei rekke forskjeller. Kina hadde dengang ca. 3—400 mill. mennesker, og millioner sultet ihjel. Utbyttinga var hard og direkte. Norge har i dag knapt 4 mill. mennesker, og ingen sulter ihjel. Utbyttinga er ikke lenger så åpenlys. Fordi de spesielle forholdene i Norge er annerledes enn de var i Kina, vil sjølsagt enhver politikk som går ut på ei direkte overføring av metodene fra Kina til Norge måtte mislykkes. Kartet ville helt sikkert ikke stemme med terrenget.

Skal vi kunne gjøre noe i Norge, må vi vite hvordan terrenget ser ut her. Sjøl om arbeidsfolk i Norge arbeider åtte timer om dagen og får såpass stor lønn at de kan opprettholde livet ikke bare for seg, men også for familien sin, betyr det ikke at utbyttinga er borte. Verdien av det vi produserer er også her i landet mye større enn den delen vi får i lønn. Også her har arbeidsfolk gjennom lønnskamp tatt det første skrittet for å avskaffe utbyttinga. Erfaringene fra Anyuan og Sauda viser at sjøl om formene for utbytting er forskjellige, så er innholdet det samme: utbytting. Arbeiderklassen i Kina var tvunget til å gi fra seg mesteparten av verdiene de skapte til kapitalistene, som eide kapitalen, gruvene og maskinene de brukte i arbeidet. For å beskytte denne eiendomsretten og utbyttinga hadde kapitalistene gjennom staten laget lover og domstoler, og opprettet politi- og militærstyrker for å håndheve lovene sine. Akkurat som arbeiderne under streikekampene i Norge i fjor, måtte også arbeiderne i Anyuan trosse lovene for å vinne seier.

Disse kamperfaringene blir derfor felles for norske og kinesiske arbeidere. De blir allmenne erfaringer for alle arbeidere i alle kapitalistiske land. Disse erfaringene er summert opp i den revolusjonære teorien som er utviklet av de største lederne for arbeiderklassens kamp: Marx, Engels, Lenin, Stalin og Mao Tsetung. Skal arbeiderklassen i Norge ha framgang i kampen den fører, både på kort og

på lang sikt, må den ta i bruk og lære av disse erfaringene.

I dag ser vi at den største truselen norske arbeidsfolk står overfor er den norske, tyske og amerikanske monopolkapitalens forsøk på å bringe Norge inn i EEC slik at de kan fortsette å holde profitten sin oppe på arbeidsfolks bekostning. Samtidig rammer de også ei rekke andre grupper i folket slik som fiskere og bønder, småhandlere og til og med mindre kapitalister som får eksistensgrunnlaget sitt revet vekk. Skoleelever og studenter blir truet med hard rasjonalisering og økt arbeidspress for å kunne tjene som egnet arbeidskraft for monopolkapitalistene.

I Norge i 1971 som i Kina i 20-åra må arbeiderklassen, gjennom sitt eget, revolusjonære parti, ta ledelsen og samle om seg sine nærmeste interessefeller til en enhetsfront for å forsvare seg mot deres og sine felles fiender.

DEN ANDRE SIDA

1934 i borgarkrigens åttende år
Over det kommunistiske området
kasta Chiang Kai-sheks maskiner ut flyveblad
som lova høy pris
på Mao Tsetungs hoved
Omhuget
stadd i papirnaud og tankefylle
fekk den brennmerkte Mao
samla inn desse ensidig prenta setlane
På den blanke sida
let Mao dei trykkje med nyttige tankar
og spreidde dei ut attil blant allmugen.

Brecht.

STUDIESIRKEL OM KULTURREVOLUSJONEN

Vennskapssambandet Norge-Kina setter i gang åpen studiesirkel om den kinesiske kulturrevolusjonen. Første møte er blitt avholdt, men interesserte kan enten gå inn i den påbegynte sirkelen, eller, om det er behov for det, vil vi sette i gang en eller flere sirkler til. Interesserte kan melde seg på skriftlig til Vennskapssambandet, Normannsgate 48B, Oslo 6, eller i telefon til studielederen, 91 20 74.

RØDE KINA

Organ for Vennskapsforeningen
Norge-Kina

Mao Tsetungs tidlige innsats

Ofte hører vi at i Kina er det persondyrkelse av Mao Tsetung. Mange reagerer sterkt mot denne »Mao-dyrkelsen». Dette gjør at mange avfeier marxismen-leninismen-Mao Tsetungs tenkning som en ny form for religion med Mao som en gud.

Men det kinesiske folkets beundring for Mao Tsetung har ikke noe å gjøre med religion eller gudedyrkelse. Beundringen har nøye sammenheng med at Mao Tsetung har stått i ledelsen for revolusjonen og utviklinga under sosialismen, en kamp og en politikk som har tjent folkets interesser. I denne artikkelen skal vi gå tilbake til Maos virke i ungdomsåra. Det framgår at Mao Tsetung har starta arbeidet i det små og gradvis utvikla seg til leder for verdens største nasjon. Denne historia kjenner det kinesiske folket. Maos historie er samtidig deres historie fra undertrykkelse til frihet. Derfor er formann Mao en stor leder.

Proinsen Hunan ligger i innlandet i Sør-Kina og har 40 millioner innbyggere på omlag to tredjeparter av Norges areal.

Da Mao Tsetung ble født i 1893, levde folket der et elendig liv i undertrykkelse og nød. En folkesang lød: »Bøndernes tre byrder er skatter, jordavgift og renter. Det er bare tre utveier, tigging, flykte fra hungersnøden eller å gå i fengsel.» Ifølge statistikken var halvparten av folket i landsbyen der Mao ble født tiggere. Inntrykkene herfra gjorde at Mao alltid senere hadde forståelse for de forholdene som bønderne levde under.

I provinshovedstaden Changsha begynte Mao på en lærerskole i 1913 etter å ha fullført middelskolen. Fra 20 til 25-års alderen på skolen prøvde han å komme til klarhet om hvordan samfunnet burde være. Han skrev: »Før bekymret jeg meg om vårt lands kommende ødeleggelse, men nå skjønner jeg at frykten var unødvendig. Jeg tviler ikke på at det politiske system, vårt folks særpreg og samfunnet vil forandres. Det jeg ikke er klar over er den måten forandringen skal skje på». Allerede tidlig hadde Mao skjønnet at kampen mellom klassene preget samfunnet, og han stilte seg alltid på folkets side mot undertrykkerne. Ledelsen av lærerskolen prøvde i 1915 å innføre en ekstraavgift for studentene. Dette førte til en strøm av protester fra studentene. De organiserte en kampanje mot skoleledelsens avgiftsøkninger. Mao lagde et protestskriv som ble publisert av studentene. Skolens svar på dette var å utvise Mao og femten andre fordi »de villadet studentene». Snart ble Mao likevel tatt opp igjen.

Keiserdømmet i Kina var styrtet noen år tidligere, men i 1916 prøvde de reaksjonære å gjeninnføre det. Mao spredde løpesedler mot dette i byen og på skolen. Guvernøren i provinsen hørte om dette, og han sendte politi til skolen for å skaffe bevis. Intet ble funnet. Episoden viste at Mao tidlig hadde en riktig

Fra normalskolen i Changsha, der Mao gikk i sin ungdom. Bildet viser litt av avisrommet på skolen, og på maleriet bak diskuterer Mao med sine medstudenter.

opprørsånd.

I provinsen var det hele tiden fra 1915–1918 krig mellom forskjellige krigsherrer og godseiere, og folket led stor nød under herjingene. Under en slik krig i 1917 ble byen Changsha et »ingenmannsland» mellom to hærer. Folket i byen fryktet at hæren fra nord skulle begynne å herje å brenne. Mao organiserte først studentene til å patruljere i gatene, men dette var ikke det hele. Om natten omringet de hæren med fyrverkeri og lanterner og noen få våpen for å lure fienden. De ble på denne måten narret til å gi fra seg våpnene og folket i byen fikk stor beundring for Maos modige holdning.

Selv om Mao først senere fikk kjennskap til marxismen som en ideologi for å forandre samfunnet, hadde han allerede i 1918 en revolusjonær innstilling. Han skjønnet at det var viktig både å studere og drive propaganda. I april dette året dannet Mao sammen med noen venner »Det nye folkets samfunn», hvis

formål var å omdanne Kina og verden. De søkte etter metoder for omdanningene ved å studere nye tanker og ved å gjøre konkrete undersøkelser av samfunnet og folkets liv. Dette siste gjennomførte Mao ved å gå ut til arbeidere og bønder og samtale med dem. De la vekt på at noen fa ikke kunne omdanne Kina, men at de måtte mobilisere folke-massene i dette. Etter oktober-revolusjonen i Russland spilte instituttet en viktig rolle i å utbre marxismen-leninismen i Kina. Det samlet til slutt 70–80 folk. Mao utga også en del pamfletter og aviser for å drive propaganda. Senere ble kommunistiske grupper organisert med grunnlag fra dette instituttet. Slikt arbeid ble drevet flere steder i landet, og sommeren 1921 møttes 12 representanter (deriblant Mao) i Shanghai og stiftet Kinas kommunistiske parti.

Samtidig som Mao hadde tatt initiativet til instituttet, underviste han ved en kveldsskole

forts. neste side

Mao Tsetungs tidlige innsats, forts.

for arbeidere. Arbeiderklassen i Kina var bare på 2 millioner da, men Mao skjønnte at i kraft av sin konsentrasjon og harde undertrykkelse ville arbeiderne bli en mektig kraft i revolusjonen. Han besøkte fabrikkene og arbeidernes hjem for å samtale med dem. Arbeiderne manglet en politisk linje for kampen, og de nedvurderte seg sjøl. De sa at arbeidet ikke hadde noen verdi og at de sjøl ikke betød noe. Mao forklarte dem om arbeidets betydning og de fikk forståelse for sin styrke som klasse. Sjøl ledet Mao en streik for Changshas stein- og jordarbeidere. Etter at streiken var vunnet, organiserte han dem i en fagforening. Da arbeiderne var meget spredt, organiserte de seg i sterke 10 mannsgrupper. De streiker Mao tok initiativet til ga seier fordi så mange som mulig ble trukket aktivt med slik at alle ble fast bestemt på å vinne. I perioden 1922–23 var Hunan en framgangsrik provins hva angår arbeiderbevegelsen i landet.

Bøndenes kamp var også viktig siden de utgjorde det store flertall i landet. Mao var sjøl bondesønn. Han sendte kamerater ut på landsbygda for å drive propaganda og å organisere bøndene. I 1926 opprettet Mao et institutt for bondebevegelsen i den sørkinesiske byen Kanton. Her studerte 327 studenter marxismen-leninismen for etterpå å lede bøndenes kamp mot godseiere og undertrykker-hæren på sine hjemsteder. Mange av dem organiserte militært forsvar mot overklassens overgrep. Særlig poengterte Mao at hele samfunnet bygde på det arbeidende folket og bare ved at kommunistene satte sin lit til folket kunne de styrte det gamle samfunnet og jage ut de utenlandske imperialistene. Bøndenes kamp gjorde store framsteg i disse årene. På oppdrag fra sentralkomiteen foretok Mao i 1927 en undersøkelse av organiseringa på landsbygda. Da var 10 millioner bønder organisert derav over halvparten i den provinsen Mao var fra. På få måneder oppnådde bøndene mer enn det Sun Yat-sen hadde kjempet for i mange år. Etter forslag fra Mao opprettet bøndene mange steder folkedomstoler for å dømme og undertrykke godseierne. Erfaringene fra denne undersøkelsen summerte Mao opp i artikkelen »Rapport om en undersøkelse av bondebevegelsen i Hunan».

Kontra-revolusjonen i 1927 gjorde en brå slutt på den massive bevegelsen blant arbeiderne og bøndene for å gripe makten i Kina. Dette skyldtes i særlig grad den oppgivelsespolitikk som ledelsen i kommunistpartiet førte fram. Den herskende klassen hevnet seg blodig: av 2,8 millioner medlemmer i arbeiderforeningene overlevde 300 000, av 60 000 medlemmer i kommunistpartiet overlevde 8000, og bondebevegelsen ble oppløst og spredt.

Det var ett unntak fra det totale nederlaget: Mao ledet ennå en hær av arbeidere og bønder, og denne førte han til de uveisomme Jinggangfjella. Der vant de folkets tillit ved å knuse godseierveldet, og slik ble Jinggangfjella Kinas første revolusjonære base.

Gjennom arbeid i slike baseområder helt fra 1927 til 1949 la kommunistene og Mao

Tsetung sjøl det politiske grunnlaget for revolusjonens seier og for Kina slik det er i dag.

Mao i samtale med bønder under Yenianperioden.

FOLKEHÆREN

forts.

som stilles er: God klassebakgrunn, flink i politiske aksjoner og god helse. Det er de lokale revolusjonskomiteer som velger ut de ungdommene som kommer inn i forsvaret, blant de som søker. Også på grunn av det intense politiske arbeidet i forsvaret blir det politiske nivå der så høyt at det er naturlig at folk derfra gjør seg sterkt gjeldende også på andre områder i samfunnet.

Også på andre måter kan man se at hæren spiller en stor rolle i det politiske liv. I den avdelingen som vi besøkte fortalte de at de danner propaganda- og studiegrupper, og drar ut til bøndene i distriktet og studerer sammen med dem Maos siste instruksjoner og utveksler erfaringer. F. eks etter at kommunikeet til Sentralkomiteens 2. plenum av 9. partikongress var kommet, dro de ut på landet med eget skuespill og film. Samme hvor soldatene drar, propagerer de Mao Tsetungs tenkning. Dette er ikke noe nytt etter at kulturrevolusjonen begynte — allerede før den brukte soldatene sitatboka av Mao som sitt beste våpen. Det var derfor naturlig at soldatene støttet aktivt opp om Maos linje i kulturrevo-

lusjonen ved å sende ut studie- og propaganda-grupper til fabrikker, folkekommuner og skoler.

Den politiske kommisæren i den divisjonen vi besøkte fortalte at forat hæren ikke skulle være noen slags byrde på folkets skuldre, prøvde den å være mest mulig sjølforsynt. »Vi er 80 prosent sjølforsynt med korn, grønnsaker og kjøtt. Vi har også noen små fabrikker og verksteder til eget behov», sa han. Vi spiste sammen med soldatene og offiserene og det viste seg at maten var laget av utmerkede råstoffer og var vel tilberedt — til forskjell fra mye mat som norske soldater er nødt til å spise. Folkets Frigjøringshærs totale produksjon av korn var i 1970 mer enn 40 prosent over 1969-nivået, og antallet griser som ble holdt gikk opp med 50 prosent dette året. Dette viser at hæren legger stor vekt på å stole på egne krefter.

Men det er ikke nok at soldatene produserer til eget behov — de hjelper også arbeiderne og bøndene i praktisk arbeid når det er behov for det. Dette tjener også til at soldatene ikke blir skilt fra resten av folket.

KLIPP & KOMMENTAR

Mye av den verste hetsen mot Kina stammer fra sovjetiske aviser. Dette blir plukket be-
gjærlig opp av vestlig presse, som sakser
triumferende og ukritisk. Et godt eksempel på
slik hets stod i Arbeiderbladet den 19.2.71,
som vi her bringer utklipp av. Nedenfor
trykker vi opp svar fra en i Vennskapssam-
bandet Norge-Kina, som var med på turen
vår. Svaret sto i Arbeiderbladet den 3.3.71.

Arbeiderbladet har 19. februar en notis som
heter »Leirer for hjernevask i Maos rike», og
den bygger på sovjetrussiske kilder. Jeg har i

Hans linje var at disse skulle sitte på
kontorer i de store byene helt isolert fra
vanlige folk. Kulturrevolusjonen som har gitt
all makt til arbeiderne og bøndene, har også
rusket kraftig opp i dette byråkratiet. De
intellektuelle må nå forstå at de ikke må
fjerne seg fra vanlige folk, fordi det i administ-
rasjonen nettopp er deres oppgave å ivareta
behovene til det store flertallet av folket. De
kan nå melde seg frivillig til en kaderskole
hvor det drives kroppsarbeid og ideologiske
studier — ofte sammen med arbeidere og
bønder fra distriktet. Når forståelsen for deres
oppgave som folkets tjenere er gått dypt nok,
kan de begynne i jobben igjen med ny giv.

Er dette »hjernevask» slik som det står i
overskriften i Arbeiderbladet? Nei, dette er
ikke hjernevask. Men det er en fortsettelse av
revolusjonen på den måten at arbeiderne og
bøndene nå også har fått kontroll over ad-

LEDERNE I FOLKETS TJENESTE

høst vært i Kina og har også besøkt en slik
7. mai kaderskole som notisen handler om, og
ut fra den kan jeg påpeke noen feilaktige
opplysninger i den.

I notisen heter det at disse skolene ligger i
områder som er så øde at »selv ikke ville dyr
kan oppholde seg der». Den 7. mai kader-
skolen som jeg besøkte lå bare en times
bussreise fra Peking. Den lå i et område som
tidligere hadde vært udyrket, men det var
kort vei til nærmeste landsby, fordi et viktig
prinsipp er at kadrene (parti- og fagforenings-
funksjonærer og folk i administrasjonen) må
ha kontakt med arbeidere og bønder for at de
skal forstå vanlige folks problemer og ta
utgangspunkt i det når de jobber i administra-
sjonen, undervisning e. l.

»Studenter skal være utsatt for alle tenke-
lige former for ydmykelse» står det i notisen.
At Sovjetunionens og mange andre lands
intellektuelle og byråkrater ser på det å delta i
kroppsarbeid som en ydmykelse er forståelig.
Denne holdningen til kroppsarbeid og ar-
beiderklassen som helhet har tradisjonelt vært
rotfestet også hos kinesiske intellektuelle.
Tidligere president Liu Shao-chi gjorde ikke
noe for å bli kvitt dette hovmodet hos de
intellektuelle.

Dette er et bilde fra den 7.-mai skolen vi
besøkte. Ifølge russiske kilder skulle dette
være en tvangsarbeidsleir ute i villmarka.
Kadrene underholdt oss med musikk, dans og
sang som de selv hadde laget, og her er et
bilde av musikkgruppa. I lusen i bakgrunnen
og alle de andre av leirens hus hadde de bygd
selv, slik at de ikke skulle snylte på bøndene i
nabolaget.

ministrasjonen slik at den nå skal kunne tjene
hele folket. At det store flertallet av de
intellektuelle også er svært positivt innstilt
overfor en slik utvikling går fram av det som
våre kinesiske tolker fortalte. En av dem
hadde nettopp hatt et opphold på en slik
kaderskole, og en annen ventet på å komme
inn, men mange var ivrige etter å slippe inn, så
han regnet med å måtte vente en god stund.

At lederne i Sovjetunionen sprer løgn om
dette, er ikke så vanskelig å forstå. Som et
ledd i kulturrevolusjonen var opprettelsen av
disse kaderskolene nødvendige for å hindre at
Kina skulle gå samme veien som Sovjet-
unionen har gjort. En ny klasse av bedrifts-
ledere, byråkrater, partipamper og fagforen-

Kina, den borgerlige presse og EEC

(Pressemelding fra Klassekampens redaksjon
22/3-71.) »China er tilfreds med EEC-planene
om en valutaunion».

Ifølge Aftenposten og Arbeiderbladet
22. februar skal dette gå fram av ei melding
fra Telegrambyrået Det nye Kina fra 21. feb-
ruar. Norsk Telegrambyrå og Reuter er disse
avisenes kilde. Meldinga er seinere blitt brakt
og kommentert i en rekke aviser.

Klassekampen har mottatt det omtalte tele-
grammet fra Det nye Kina (Hsinhua). Vi
gjengir her de viktigste delene av det, for å
vise at NTB, Reuter, Aftenposten og Arbei-
derbladet har bidratt til å spre løgnpropa-
ganda om Folkerepublikken Kina.

Meldinga fra Hsinhua sier i første avsnitt:
»Utenriks-, finans- og økonomiministrene til
de seks medlemmene i det vest-europeiske
»fellesmarkedet» oppnådde i Brussel nylig
enighet om opprettelse av en økonomisk og
monetær union. Dette var et viktig trekk fra
»de seks» for å kunne konkurrere med den
amerikanske økonomiske og valutapolitiske
dominans i den kapitalistiske verden. Den
tyder på en ytterligere utvikling i de vestlige
lands felles holdning mot USA.»

Meldinga skisserer hvordan vedtaket skal
settes ut i livet i seks trinn fram til 1980, da

Leirer for hjernevask i Maos rike

Sovjetunionen hevdet i
dag at Folkerepublikken
Kina har sendt 90 000 parti-
tjenestemenn, fagforenings-
ledere og høyere militære
til arbeidsleirer i fjernlig-
gende deler av landet for å
»omskolere dem». De dystre
påstandene framkom i alle
morgenavisene i Moskva,
deriblant partiorganet
»Pravda». Arbeidsleirene
ble betegnet som »7. mai-
skolene», og det ble sagt at
de ligger i områder som er
så øde at »selv ikke ville
dyr kan oppholde seg der».

Med hyppig referanse til
den kinesiske avisa »Jen-
min Jihpao» (Folkets Dag-
blad) skrev »Pravda» at lei-
rene er fulle av gamle par-
tivetraner som var med i
kampen mot Kuomintang og
japanerne. Det meste av
omskoleringen skal, ifølge
Pravda, foregå gjennom
hardt arbeid. Studenter skal
være utsatt for alle tenke-
lige former for ydmykelse.
(Ass. Press).

ingspamper har her vokst fram, og disse har
fått sine egne interesser som står direkte i
strid med det som er arbeiderklassens inte-
resser. At kineserne har klart å snu denne
utviklingen, kan vel også interessere folk her i
landet.

EEC skal utgjøre en sjølstendig økonomisk
enhet, med felles valuta, fri utveksling av
varer, tjenester og kapital. Den refererer vid-
ere til motsetningene mellom Vest-Tyskland
og Frankrike under forhandlingene, angående
taket i gjennomføringa av vedtaket, og fort-
setter:

»Det vest-europeiske »fellesmarkedet», stiftet
i 1958, er et redskap for en del vest-europe-
iske land som har blitt forholdsvis sterke i den
kapitalistiske verden, til å kjempe om marked-
er og hegemoni i Vest-Europa med den
relativt svekkede USA-imperialismen. Nå er
tollen på industrivarer opphevet innenfor
seks-nasjoners-fellesskapet og en felles pris-
politikk for jordbruksprodukter er gjennom-
ført. Dette er et hardt slag mot eksporten fra
De Forente Stater, som lenge har regnet
Vest-Europa som et av sine hovedmarkeder. I
fjor vedtok også de seks land å fremme
samarbeidet i utenrikspolitikken.»

Til slutt forteller meldinga at planene om en
økonomisk og monetær union ble utarbeidet
under ledelse av Pierre Werner, Luxembourgs
statsminister, og refererer så uten kommentar
et »vestlig nyhetsbyrå» som har betegnet avtalen
som »et viktig skritt mot et forent Europa», og
som sier at »avtalen om det vanskelige pro-

forts. siste side

RØDE GARDE

Organ for Sosialistisk Ungdomsforbund
(Marxist-leninistene).

Ekspedisjonsadresse: Røde Garde, c/o
Klassekampens distribusjon, Boks 6159
Etterstad, Oslo 6.

Til:

ERFARINGER FRA FOREDRAG

Det er alltid interessant å holde foredrag om Kina. For det første er interessen upåklagelig. For det andre er vår erfaring at folk ikke bare er levende opptatt av hva som foregår i Kina, men at de også er svært preget av de fordommer og den propaganda som kjøres ut gjennom vestlig presse. Derfor gir diskusjon en god anledning for folk til å gi uttrykk for de bildene de har dannet seg, som kan settes opp mot våre erfaringer og svar.

Vi skal trekke ut et eksempel på slik foredragsvirksomhet. Før jul var noen av oss på Asker gymnas og snakket for alle 3. klassene i skoletida. For å gi elevene et sammenlikningsgrunnlag, la vi hovedvekten på å framstille den kinesiske skolen og trakk sammenlikninger med den norske. Dette ble for mye for et par reaksjonære lærere, som forgjeves løp til rektor for å stoppe foredraget. For dette var jo propaganda, og slikt skal vi ikke ha i den norske skolen.

Faktum er jo at elevene hver dag blir foret med borgerlig propaganda, men når det kommer noe som bryter med dette, spretter de reaksjonære opp og protesterer, fordi det ikke passer inn i deres bilde av virkeligheten. Vi har tatt klart standpunkt, vi prøver å vise hvordan sosialismen er det kapitalistiske systemet overlegent.

På Asker gjorde vi den feilen at vi prøvde å presse for mye stoff inn på begrenset tid, slik at elevene ikke fikk nok tid til å stille de spørsmål de hadde på hjertet, og vi fikk ikke gitt grundige nok svar. Dette har vi prøvd å rette på senere. Dette gjaldt særlig spørsmål av typen «hvordan er det med personlig frihet», som bare kan forklares ut fra klassekampens historie og det nivået den står på i dag, knyttet til konkrete eksempler. Men vi prøvde å gi noen eksempler, som f.eks. hvordan elevene har reell medbestemmelsesrett i skolen.

Noen var mistroiske overfor de tekniske nyvinningene som vanlige elever, arbeidere og bønder er med på å utvikle, og slike oppfordres herved til å lese bøker og blader om Kina. Andre mente vi var for ensidige, at vi laget for mye glansbilde av Kina. Når det gjelder det å være ensidig, er det ikke noe å gjøre ved at Kina er som det er. Vi kan ikke framstille et Kina som ikke eksisterer. Men vi tenkte over kritikken om at vi hadde laget for mye glansbilde, og fant ut at det var en innvending som hadde mye for seg. Vi la nemlig for mye ensidig vekt på framgangen, og behandlet ikke framgangen som en tosidig prosess, det kineserne kaller «å gå på to ben». Det betyr at de bygger det nye ved hjelp av det gamle. Kineserne selv understreket stadig at «vi er ikke perfekte, vi har problemer og svakheter, men vi er klar over dem, og arbeider for å løse dem».

Alt i alt var våre erfaringer fra Asker i hovedsak positive. Selv om mange er preget av mange års borgerlig indoktrinering, var åpen-

heten og interessen et godt tegn. Og det satte framfor alt i gang diskusjoner. Til og med i fransktimen og gymtimen (!) etterpå.

Kina, den borgerlige presse og EEC

forts. fra side 31

blemet om en valuta-union tydet på de europeiske regjeringers beslutsomhet om for enhver pris å unngå tilbakeslag.»

Hele meldinga er etter vår mening en utmerket beskrivelse av motsetningene innenfor en del av den imperialistiske blokka. Den slår helt riktig fast at styrkinga av EEC gjennom en økonomisk og monetær union styrker EEC's posisjon overfor den svekkede USA-imperialismen. Den påpeker helt reelle motsigelser innenfor EEC, mellom bl. a. Frankrike og Vest-Tyskland. Den påviser kort sagt at motsigelsene mellom imperialistene skjerpes, uten med ett ord å ta standpunkt for den ene eller den andre imperialistiske makta.

Aftenposten og Arbeiderbladet gjengir to setninger fra hele meldinga (1. avsnitt). Men før de gjør det, skriver de også følgende:

»Telegrambyrået Det nye China uttrykte søndag stor tilfredshet med Fellesmarkedets beslutning om å opprette en økonomisk og valutarisk union.»

Dette er svindel og falskneri. Det kan ikke

Studier av Røde Garde

Artikkelstoffet i dette nummeret er lagt opp med sikte på forholda her i Norge. Derfor er det viktig at artiklene leses og studeres med dette klart for øye, og derfor har redaksjonen i RG utarbeidet de følgende spørsmåla. Meningen er at to eller flere kan komme sammen og diskutere artikler som opptar dem sterkt, ut fra disse spørsmåla. Det er svært nyttig for folk med politisk interesse ikke bare å gå rundt og snakke tilfeldig om politikk, men gjennomdrøfte problemene med sikte på å finne fram til hvordan vi best skal kunne arbeide politisk her i landet.

Stoff til spørsmålene finnes i bladet, men det kan også finnes andre steder, f. eks. i «Kina i dag» og «Klassekampen».

Til slutt: Det er til stor hjelp for redaksjonen å få inn kritikk av studiespørsmåla, eller rapport om studiene.

1. Sammenlign skolesystemet i Kina og i Norge. Finn eksempler som viser hvilke klasser de to skolesystemene tjener.

2. Diskuter forskjellen på det norske og det kinesiske militærvesenet. Hvordan kan vi si at det norske militærvesenet tjener monopolkapitalen.

3. Hvorfor var det nødvendig med en kulturrevolusjon i Kina?

4. Hvordan var forholdet mellom front og parti i Kina i 30-årene. Kan erfaringene fra frontpolitikken i Kina overføres til Norge?

5. Mao Tsetung sier at «revolusjon er hovedtendensen i verden i dag». Diskuter dette med eksempler. Er revolusjon hovedtendensen i Norge også?

6. Hvordan kan studiegruppa delta i kampen mot imperialismen i Norge?

ses som annet enn et ynkelig forsøk på å så tvil om Kinas støtte til folkenes kamp såvel mot USA-imperialismen som mot den imperialistiske alliansen EEC. Det forbauser oss ikke at borgerpressa kjører fram dette akkurat nå, når kampen mot EEC reises med full tyngde. Kinas Kommunistiske Parti har nettopp påpekt faren ved framveksten av den vest-tyske (og den japanske) imperialismen, som styrkes gjennom EEC. Werner-planen skal styrke den imperialistiske alliansen som EEC er, med den vest-tyske imperialismen i ledelsen. Derfor blir det desto viktigere å intensivere kampen også mot dette framstøtet. I denne kampen — som i kampen mot imperialister og reaksjonære i alle land — har vi Folkets Kinas fulle støtte.